

STAV, POTENCIÁL A BARIÉRY ROZVOJE PRVKŮ DUÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉHO V PARTNERSTVÍ SOŠ A ZAMĚSTNAVATELŮ

SOUHRNNÁ ZPRÁVA A VYHODNOCENÍ REALIZOVANÝCH ŠETŘENÍ

ZADAVATEL	Svaz průmyslu a dopravy České republiky (v rámci úkolů podle §320a ZP, 2018)
ZPRACOVATEL	TREXIMA spol. s r.o./Mgr. Marcel Navrátil, Mgr. David Dušánek
DATUM	1. srpna 2018

Obsah

1	Úvod	4
2	Metodika	6
3	Šetření zaměstnavatelů	7
3.1	Shrnutí hlavních výsledků.....	7
3.2	Struktura respondentů.....	9
3.2.1	Sektor ekonomické činnosti	9
3.2.2	Velikost podle počtu zaměstnanců	10
3.2.3	Regionální působnost	11
3.3	Aktuální stav spolupráce se středními odbornými školami	12
3.4	Postoj k různým formám spolupráce se SOŠ.....	13
3.5	Charakteristiky odborného výcviku učňů realizovaného v podnikovém prostředí.....	26
3.6	Převažující předpokládaný způsob rozvoje spolupráce se SOŠ.....	34
3.7	Překážky rozvoje spolupráce se SOŠ	34
3.7.1	Překážky na straně systému odborného vzdělávání a přípravy v ČR	34
3.7.2	Překážky na straně středních odborných škol.....	37
3.7.3	Překážky na straně vlastní firmy.....	39
3.8	Počet škol a přehled oborů, v nichž probíhá spolupráce	39
3.9	Počet škol a přehled oborů s potenciálem navázání spolupráce	44
3.10	Praxe v rámci rekvalifikačních kurzů v podniku.....	47
3.11	Zájem o zapojení do pilotáže rozšířeného praktického vyučování v podnicích	48
4	Šetření středních škol	50
4.1	Regionální struktura respondentů	50
4.2	Přehled nejdůležitějších zjištění	51
4.3	Spolupráce škol se zaměstnavateli a její základní formy.....	53
4.4	Realizace odborného výcviku žáků učebních oborů na pracovištích zaměstnavatelů.....	62
4.5	Potenciál další nebo intenzivnější spolupráce škol a zaměstnavatelů	68
4.6	Překážky rozvoje spolupráce škol se zaměstnavateli	79

4.6.1	Překážky na straně nastavení systému odborného vzdělávání v ČR.....	79
4.6.2	Překážky na straně školy	80
4.6.3	Překážky na straně zaměstnavatelů.....	81
4.7	Konkrétní stávající spolupráce škol se zaměstnavateli	83
4.8	Další potenciál spolupráce škol se zaměstnavateli	85
4.9	Zájem o zapojení do pilotáže „prvků duálního vzdělávání“	86
5	Závěrečné shrnutí	88

1 ÚVOD

Česká republika si v rámci Evropské unie udržuje jedno poměrně málo známé prvenství. **ČR dlouhodobě vykazuje nejvyšší podíl středního odborného vzdělávání v poměru k všeobecnému vzdělávání.** Počátečnímu odbornému vzdělávání a přípravě v ČR je proto nutné věnovat pozornost odpovídající jeho významu.

Diskuse o stavu a případných potřebných změnách systému odborného vzdělávání a přípravy se v posledních několika letech z různých důvodů skutečně zintenzivnila. Hovoří se přitom mj. o implementaci a posilování **prvků duálního vzdělávání** jako o zahraniční inspiraci pro odborné vzdělávání v ČR. Dalším z klíčových témat debaty je propojování světa práce a vzdělávání na místní úrovni. **Vzhledem k parametrům českého vzdělávacího systému jsou lokální partnerství podniků a škol pro přípravu žáků na konkrétní obory zcela zásadní.**

Je nutné zdůraznit, že téma spolupráce podniků a SŠ je velmi **nedostatečně podloženo a zmapováno relevantními daty.** Jedno z mála šetření kooperace středních škol se zaměstnavateli probíhalo před několika lety v projektu POSPOLU, není však přesně známo, jaký je současný stav spolupráce zaměstnavatelů se středními odbornými školami, jakými formami spolupráce probíhá, jaké jsou konkrétní parametry této kooperace a jak velký potenciál zůstává dosud nevyužit.

Souhrnná zpráva přináší výsledky **dvou paralelních dotazníkových šetření** realizovaných pod názvem „Stav, potenciál a bariéry rozvoje prvků duálního vzdělávání realizovaného v partnerství SOŠ a zaměstnavatelů“.

Na jedné straně byla zjišťována data za stranu **zaměstnavatelů**, současně byly dotazovány i **střední školy**. Dotazníky byly strukturovány obdobným způsobem a formulovány tak, aby „zrcadlily“ názory obou stran na stejná témata.

Podniky i střední školy měly možnost sdělit, jakými formami spolupráce v současnosti probíhá, které formy kooperace by chtěly více posílit nebo které naopak vnímají jako méně podstatné. Obě skupiny respondentů byly konfrontovány s **prvky duálního vzdělávání** – které z nich aplikují a kde vidí prostor pro jejich posílení. Prvky duálního vzdělávání, jež dotazníky ověřují, jsou **formulovány v souladu s hlavními principy odborné přípravy v prostředí firem, popsány v příručce Svazu průmyslu a dopravy ČR a Moravskoslezského paktu zaměstnanosti pro zapojení zaměstnavatelů do partnerství se středními odbornými školami.**

Obě skupiny respondentů popsaly **bariéry rozvoje spolupráce** na straně vzdělávacího systému, u protistrany (zaměstnavatelů v případě škol, a naopak podniků v případě vzdělavatelů) a u své vlastní organizace.

Na některých bariérách byla zaznamenána **překvapivá shoda** (například na konstatování, že postavení zaměstnavatelů v systému odborného vzdělávání ČR je slabé nebo na požadavku zavedení plnohodnotného duálního systému odborného vzdělávání).

V jiných případech je **problém vnímán pouze jednou stranou**. Například nesoulad struktury oborů s potřebami trhu práce pokládá za systémovou bariéru 62 % zaměstnavatelů, ale pouze čtvrtina škol. Naopak vzdělavatelé vnímají jako problém chybějící kapacity, které by podnikům radily s tím, co spolupráce se školami obnáší, a které by fungovaly jako mediátor procesu spolupráce.

Výsledky šetření mezi zaměstnavateli a středními školami jednoznačně přispěly k **lepšímu zmapování aktuálního stavu a potenciálního rozvoje partnerství** zaměstnavatelů a středních škol ve středním odborném vzdělávání a přípravě. Údaje zjištěné v obou šetřeních bude možné využít jako **vědomostní a inspirační zdroj**, pro účely sociálního dialogu v rámci bipartijních/tripartitních jednání a pro další rozvoj této oblasti vzdělávání. Pilotáž prvků duálního vzdělávání v dalších krajích ČR je přitom pouze jednou z nich.

2 METODIKA

V souhrnné zprávě jsou představeny výsledky dvou dotazníkových šetření, zaměřených na cílové skupiny zaměstnavatelů a středních škol. Oba průzkumy probíhaly současně v dubnu a květnu roku 2018. Šetření měla formu polostrukturovaných dotazníků s převahou standardizovaných otázek. Respondenti byli osloveni elektronickou poštou a dotazníky byly vyplňovány přes webové rozhraní.

Cílovou skupinou prvního šetření byly zaměstnavatelské subjekty z České republiky, tvořící členskou základnu Svazu průmyslu a dopravy ČR, doplněné o podniky doporučené Pakty zaměstnanosti z Moravskoslezského, Středočeského, Ústeckého a Zlínského kraje. Bylo osloveno 1 504 subjektů. Celkem byly získány odpovědi od 106 subjektů; po vyčištění duplicitních odpovědí byla do vyhodnocení zařazena data od 103 subjektů. Mezi respondenty jsou zastoupeny subjekty všech velikostí v členění podle počtu zaměstnanců a z hlediska sídla subjektu všechny kraje ČR.

V rámci šetření středních škol bylo osloveno 1100 středních škol včetně gymnázií. Zdrojem dat pro přípravu části dotazníku a dále pro oslovení škol byly seznamy škol a oborů veřejně dostupné na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Celkem byly získány odpovědi od 278 škol. Kontrolou dat byly identifikovány duplicitní odpovědi a vyhodnoceny byly tedy odpovědi od celkem 272 škol. Zastoupeny jsou školy ze všech krajů ČR.

3 ŠETŘENÍ ZAMĚSTNAVATELŮ

3.1 Shrnutí hlavních výsledků

Stav spolupráce se SŠ

- **Většina** zapojených podniků (71 %) v současnosti se středními školami nějakým způsobem **spolupracuje**. Dalších 17,5 % firem plánuje spolupráci navázat.
- Jen **8 %** respondentů se SŠ **nekooperuje** a ani o tom neuvažuje do budoucna.

Nejčastější formy spolupráce

- Z hlediska aktuální spolupráce si nejlépe stojí umožňování **odborné praxe studentů maturitních oborů v podniku**. Touto formou se školami spolupracuje téměř **72 %** respondentů.
- Následuje **nabídka krátkodobých pracovních příležitostí** (typicky letních brigád) v oblasti související s oborem žáků (**66 %**) a **realizace odborné přípravy učňů v prostředí podniku** (**58,3 %**).

Nejméně časté formy spolupráce

- Nejnižší podíl byl zaznamenán u **zastoupení zaměstnavatele v orgánech školy** (**11,6 %**), a u **účasti u profilových částí maturitních zkoušek** (**8,7 %**).

Potenciál další spolupráce (rozvoj stávající spolupráce a navázání nové kooperace)

- Nejvyšší potenciál má **spolupráce podniku se školou na školním vzdělávacím programu** tak, aby odpovídal potřebám firmy (66 % respondentů), následovaný **realizací odborného výcviku učňů v prostředí podniku** (58 %) a **zapojení do školních PR akcí, kariérových a náborových aktivit** (přes 55 %).

Charakteristiky odborného výcviku učňů realizovaného v prostředí podniků

- Celkem **55 %** podniků uvedlo, že **při nastavování obsahu vzdělávání nejprve definovali vlastní kvalifikační požadavky** na pracovníka daného oboru
- Přes **18 %** zaměstnavatelů mělo **natolik specifické vzdělávací potřeby**, že bylo potřeba **vytvořit nový, resp. revidovat stávající školní vzdělávací program**
- **Necelá polovina** podniků uvedla, že po dohodě se školou probíhá **odborná příprava konkrétních učňů v konkrétním podniku po celou dobu vzdělávání**. Naopak u **55 % podniků k takové dohodě se školou nedošlo** a učni při odborné přípravě „rotují“ po více podnicích.
- Pouze **30 %** respondentů uvedlo, že **společně se školou specifikovali a rozdělili podnikovou a školní část odborné přípravy formou společného tematického plánu odborného výcviku**, které toto rozdělení konkrétně popisuje.
- Celkem **40 %** podniků se dohodlo se školou na **maximálním možném přenosu odborné přípravy do podniku**, kdy omezení jsou dána pouze možnostmi podniku a požadavky, které musí plnit škola.

- V **80 %** případů byla deklarována realizace odborného výcviku v podniku **pouze ve druhém a třetím ročníku**
- Téměř **77 %** zaměstnavatelů uvedlo, že odbornou přípravu učňů zajišťují **podnikoví instruktoři**.
- Necelé **tři pětiny** podnikových poskytovatelů odborného výcviku „své“ učně podporuje **stipendii nebo jinými typy příspěvků a pomoci**.

Překážky rozvoje spolupráce se SŠ, jak je vnímají zaměstnavatelé

- Na straně **systému** odborného vzdělávání a přípravy v ČR byly nejčastěji uvedeny bariéry: **struktura oborů neodpovídající potřebám pracovního trhu** (uvedlo ji 62 % respondentů), **absence duálního systému odborného vzdělávání** po vzoru Německa, Rakouska nebo Slovenska (39 %) a **slabé postavení zaměstnavatelů ve školsky orientovaném systému** (38 %).
- Jako nejčastější bariéry na **straně SŠ** zaměstnavatelé uvedli **malou aktivitu škol, pokud jde o rozvoj spolupráce s podniky** (36 %) a **uvolňování malého počtu žáků pro odbornou přípravu v podniku respondenta** (31 %).
- K překážkám **na straně vlastní firmy** nejčastěji patří **nedostatek personálních kapacit** u pracovníků odpovědných za spolupráci se školami a u instruktorů žáků (uvedlo necelých 43 %) a **nedostatek finančních prostředků** na pokrytí nákladů, které by se spoluprací se školami byly spojeny (přes 20 %).

Aktuální počet partnerství

- Respondenti zmínili celkem **115 škol**, s nimiž v současnosti spolupracují. Na jeden podnik tak v průměru připadá 1,12 školy.
- **Celkový počet spoluprací je však vyšší (162)** a to z důvodu, že s některými SŠ spolupracuje více zaměstnavatelů zapojených do dotazníkového šetření.

Sektory a vzdělávací obory, v nichž probíhá spolupráce

- Respondenti spolupracují se středními školami v celkem **50 vzdělávacích oborech**.
- Naprostá většina oborů spadá sektorově do skupin oborů z oblasti **strojírenství a strojírenské výroby** a oborů ze sektoru **elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky**.
- Do **první pětičky oborů** vzdělání, v nichž probíhá spolupráce respondentů se školami, patří (kód oboru, název oboru): 2341M01 **Strojírenství**, 2356H01 **Obráběč kovů**, 2356H01 **Elektrikář**, 2351H01 **Strojní mechanik** a 2641M01 **Elektrotechnika**.

Předpokládaný rozvoj spolupráce

- Celkem **31 %** respondentů určilo **minimálně jednu konkrétní SŠ**, se kterou v současnosti nespupracují, ale plánují kooperaci zahájit.
- Bylo identifikováno celkem **32 oborů**, v nichž by spolupráce podle představ podniků mohla probíhat.

- Zcela převažují skupiny oborů **Strojírenství a strojírenská výroba** a **Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika**. Prvních deset konkrétně zmíněných oborů spadá výhradně do jedné z těchto skupin.

Zájem o zapojení do pilotáže duálního vzdělávání

- Celkem **31** respondentů projevilo **zájem o zapojení do pilotáže rozšířeného praktického vzdělávání v reálném pracovním prostředí** („pilotáž duálního vzdělávání“), který organizuje Svaz průmyslu a dopravy.

3.2 Struktura respondentů

Do dotazníkového šetření se zapojilo celkem **103** zaměstnavatelských subjektů.

Více než 60 % z nich působí ve zpracovatelském průmyslu, s odstupem následuje sektor dopravy a skladování (11,7 % respondentů). Nejčastěji byli zastoupeni velké podniky s počtem zaměstnanců 250 a více (71 %), následovaly střední podniky (21,4 %) a pouze 8 zaměstnavatelů spadá do skupiny malých firem s méně než 50 zaměstnanci.

Zaměstnanci zapojených podniků působí nejčastěji v Ústeckém kraji (23,3 % uvedlo působnost v tomto regionu), následuje Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj (22,3 %, resp. 21,4 %). Nejméně často byly reprezentovány kraje Jihočeský a Karlovarský s 5 %.

3.2.1 Sektor ekonomické činnosti

Členění respondentů podle hlavních sekcí ekonomické činnosti, kterou se respondenti převážně zabývají. Struktura odpovídá sekcím ekonomických činností v souladu s klasifikací CZ-NACE. Nejčetněji jsou zastoupeni zaměstnavatelé ze **zpracovatelského průmyslu** v počtu 62, tj. 62,2 % ze všech respondentů. Necelých 12 % tvoří zástupci dopravy a skladování. Následující sektory jsou pak reprezentovány řádově jednotkami firem: Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (7), Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (6), Profesní, vědecké a technické činnosti a také Těžba a dobývání (po pěti).

Tabulka: respondenti šetření v členění podle sektoru ekonomické činnosti

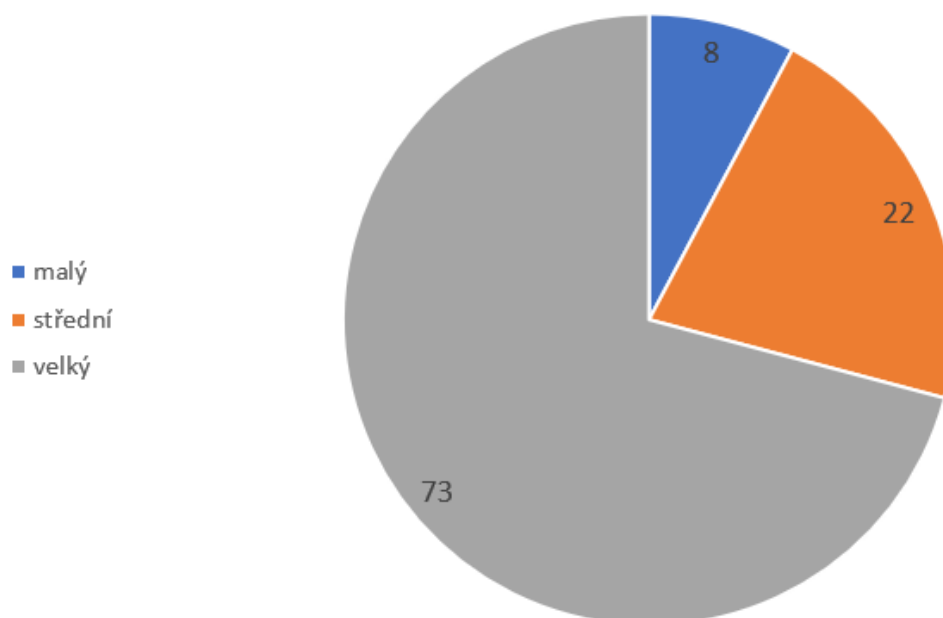
SEKTOR EKONOMICKÉ ČINNOSTI	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Zpracovatelský průmysl	62	60,2 %
Doprava a skladování	12	11,7 %
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	7	6,8 %
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	6	5,8 %
Profesní, vědecké a technické činnosti	5	4,9 %
Těžba a dobývání	5	4,9 %

SEKTOR EKONOMICKÉ ČINNOSTI	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Zemědělství, lesnictví, rybářství	2	1,9 %
Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	2	1,9 %
Stavebnictví	1	1,0 %
Ostatní činnosti	1	1,0 %
Celkem	103	100,0 %

3.2.2 Velikost podle počtu zaměstnanců

Členění respondentů podle velikosti, zvoleným kritériem je počet zaměstnanců. Třídící kategorie byly zvoleny s ohledem na obvyklé členění podniků na malé a střední zaměstnavatele (malý podnik: méně než 50 zaměstnanců, střední podnik: méně než 250 zaměstnanců). Nejčetněji zastoupeni jsou **velcí zaměstnavatelé**, kterých v dotazníkovém šetření odpovědělo 73 a tvořili tak téměř 71 % všech respondentů. Střední podniky jsou zastoupeny z 21,4 % - počet odpovědí činil 22. Pouze 8krát odpověděli na šetření zástupci malých zaměstnavatelů.

Graf: počet respondentů v členění podle počtu zaměstnanců na malé, střední a velké podniky

U velkých podniků je k dispozici i podrobnější členění podle velikosti zaměstnanců. Detailní členění respondentů podle tohoto hlediska uvádí následující tabulka.

VELIKOST SPOLEČNOSTI PODLE POČTU ZAMĚSTNANCŮ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
250-999	50	48,5 %
50-249	22	21,4 %
1000-1999	15	14,6 %
1-49	8	7,8 %
3000 a více	5	4,9 %
2000-2999	3	2,9 %
Celkem	103	100 %

3.2.3 Regionální působnost

Členění respondentů do kraje (jednoho nebo více) podle místa výkonu práce většiny jejich zaměstnanců. Oslovení zaměstnavatelé mohli uvést více krajů pro případ, že jejich personál působí ve více regionech. Proto je počet odpovědí (167) vyšší než celkový počet zapojených podniků (103). Více než dvacetiprocentní zastoupení mají následující kraje: Ústecký (byl uveden ve 23,3 % případů), Moravskoslezský (22,3 %) a Zlínský (21,4 %). Následuje Středočeský kraj s necelými patnácti procenty. V těchto čtyřech krajích se projevilo zaangažování regionálních Paktů zaměstnanosti při výběru a oslovování potenciálních respondentů průzkumu.

Tři další kraje jsou zastoupeny alespoň deseti zaměstnavateli: Jihomoravský kraj (13 podniků, tj. 12,6procentní zastoupení), Olomoucký a Pardubický (10 firem, tj. 10procentní podíl).

Nejméně jsou zastoupeny regiony Jihočeského a Karlovarského kraje (v obou případech s 5 zástupci, což tvoří pětiprocentní zastoupení mezi uvedenými kraji).

KRAJE, V NICHŽ PŮSOBÍ ZAMĚSTNANCI ZAPOJENÝCH PODNIKŮ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ústecký kraj	24	23,3 %
Moravskoslezský kraj	23	22,3 %
Zlínský kraj	22	21,4 %
Středočeský kraj	15	14,6 %
Jihomoravský kraj	13	12,6 %
Olomoucký kraj	10	9,7 %

KRAJE, V NICHŽ PŮSOBÍ ZAMĚSTNANCI ZAPOJENÝCH PODNIKŮ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Pardubický kraj	10	9,7 %
Královéhradecký kraj	9	8,7 %
Hlavní město Praha	8	7,8 %
Kraj Vysočina	8	7,8 %
Liberecký kraj	8	7,8 %
Plzeňský kraj	7	6,8 %
Jihočeský kraj	5	4,9 %
Karlovarský kraj	5	4,9 %
Celkem	167	

3.3 Aktuální stav spolupráce se středními odbornými školami

Respondenti byli dotazováni na aktuální stav jejich spolupráce se středními odbornými školami. Převážná většina zaměstnavatelů se SOŠ v současnosti spolupracuje. Kladně odpovědělo téměř 71 % dotázaných. Nezanedbatelná část podniků (17,5 %) se školami momentálně sice nekooperuje, ale spolupráci plánuje navázat. Jen malá zaměstnavatelů se školami nespupracuje a ani o tom neuvažuje do budoucna. Tuto odpověď v dotazníku zvolilo 8 respondentů, tj. necelých 8 % odpovídajících. Tři zaměstnavatelé nebyli v minulosti spokojeni se spoluprací se SŠ, ukončili ji a od té doby o spolupráci neuvažují.

Vlastní střední školu má, a o výchovu budoucích zaměstnanců vlastními silami se stará jeden podnik.

AKTUÁLNÍ STAV SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
OTÁZKA: SPOLUPRACUJE FIRMA V SOUČASNOSTI SE STŘEDNÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI (SOŠ)?		
Ano	73	70,9 %
Ne, ale plánují spolupráci se SOŠ navázat	18	17,5 %
Ne, v minulosti se školami nespupracovali a neplánují ji ani do budoucna rozvíjet	8	7,8 %
Ne, dříve se školami spolupracovali a pro nespokojenost s výsledky	3	2,9 %

AKTUÁLNÍ STAV SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
OTÁZKA: SPOLUPRACUJE FIRMA V SOUČASNOSTI SE STŘEDNÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI (SOŠ)?		
spolupráci ukončili. Spolupráci neplánují opětovně navázat		
Firma má vlastní střední odbornou školu a vychovává si žáky vlastními silami	1	1 %
Celkem	103	100 %

3.4 Postoj k různým formám spolupráce se SOŠ

Respondenti byli dotazováni na svůj postoj k různým formám spolupráce se středními odbornými školami. U každé z posuzovaných forem kooperace se mohli vyjádřit, zda již realizovanou formu spolupráce chtějí zachovat ve stávajícím formátu nebo zda ji chtějí posílit. V případě nerealizovaných forem spolupráce byli respondenti dotazováni, zda s příslušnou formou spolupráce chtějí v dohledné době začít nebo zda touto formou spolupracovat nehodlají.

Níže uvedené formy spolupráce jsou seřazeny podle hlediska nejčastěji zastoupené aktuálně realizované spolupráce v kombinaci s potenciálem budoucího rozvoje. Formy kooperace, u které nejmenší podíl zaměstnavatelů uvedl, že uvedeným způsobem se SOŠ nespolupracuje a ani tak v budoucnu činit nehodlá, jsou uvedeny nejvýše.

Odborná praxe studentů maturitních oborů v podniku

Při tomto pohledu na téma si nejlépe stojí forma spolupráce, spočívající v **umožňování odborné praxe studentů maturitních oborů v podniku**. Celkem 89,3 % firem poskytuje nebo má zájem žákům poskytovat odborné praxe. Pouze 10,7 % respondentů touto formou se školami nespolupracuje a ani tak nehodlá činit. Je zde zaznamenán velký podíl zaměstnavatelů, kteří takto již spolupracují (téměř 40 %), existující spolupráci hodlají i posilovat (34 %) nebo s ní alespoň začít (17,5 %).

UMOŽŇOVÁNÍ ODBORNÉ PRAXE STUDENTŮ MATURITNÍCH OBORŮ V PODNIKU	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ		
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	39	37,9 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	35	34,0 %
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	18	17,5 %

Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	11	10,7 %
Celkem	103	100,0 %

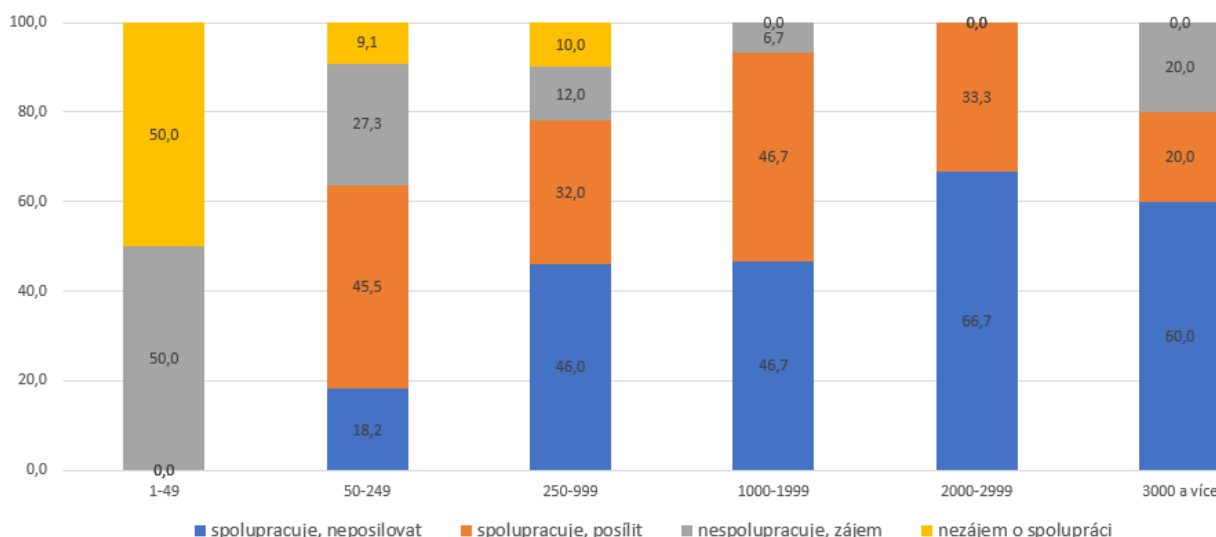
Následující graf zobrazuje odpovědi na stejnou otázku v **členění podle velikosti zaměstnavatele** (počtu zaměstnanců). Hodnoty jsou uvedeny jako procentuální zastoupení odpovědí vztahované k počtu respondentů spadajících do dané velikostní kategorie. Z grafu je zřejmé, že **větší firmy spolupracují se školami na umožňování odborné praxe žáků maturitních oborů výrazně častěji než malé a střední podniky**. Žádná firma o velikosti do 49 zaměstnanců neuvedla, že v současnosti umožňuje praxe žáků maturitních oborů. Polovina respondentů v této kategorii však alespoň o navázání spolupráce se SŠ touto formou uvažuje. Naopak firmy nad 1000 zaměstnanců v naprosté většině případů se SOŠ na umožňování praxí maturantům spolupracují a nemalé procento z nich chce stávající kooperaci dále posílit. Žádný z těchto podniků nad 1000 zaměstnanců neuvedl, že by o takovou formu spolupráce neměl zájem.

Je však třeba upozornit, že údaje mohou být ovlivněny nízkým zastoupením malých a také velikostně největších podniků ve vzorku respondentů. Pozornost je proto věnovat nejčastěji zastoupeným kategoriím (250-999 zaměstnanců: 50 zastoupených podniků, 50-249 zaměstnanců: 22 podniků).

Celkem 46 % zaměstnavatelů v kategorii 250-999 zaměstnanců uvedlo, že se SOŠ nyní spolupracují na realizaci odborných praxí maturantů, a to v rozsahu a kvalitě, který firmám vyhovuje. Další 32 % zaměstnavatelů v této kategorii uvedlo, že se SOŠ nyní v oblasti praxí spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit. Dvanáct procent podniků v této kategorii odpovědělo, že praxe maturantům nenabízí, ale chtělo by tento typ spolupráce se SOŠ navázat. Desetina zaměstnavatelů této kategorie nemá o tento typ spolupráce zájem.

Přes 45 % zaměstnavatelů v kategorii 50-249 zaměstnanců sdělilo, že se SOŠ nyní spolupracují na realizaci odborných praxí žáků maturitních oborů v podniku, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit. Více než 27 % podniků praxe neposkytuje, ale plánuje spolupráci zahájit. Osmnáct procent podniků dané kategorie již v této oblasti se školami kooperuje firmám vyhovujícím způsobem. Přes 9 % středních podniků nemá o tento typ spolupráce zájem.

Graf: Odborná praxe studentů maturitních oborů v podniku v členění podle velikosti podniku

Krátkodobé pracovní příležitosti žákům školy

Obdobný postoj jako u odborných praxí zaměstnavatelé zaujímají k **nabízení krátkodobých pracovních příležitostí žákům školy (letní brigády) a v oblasti související s oborem žáků**. Celkem 83,5 % firem poskytuje nebo má zájem žákům poskytovat krátkodobé pracovní příležitosti formou brigád. Relativně menší podíl podniků, kteří tuto formu spolupráce nabízí v rozsahu, s nímž jsou spokojeni (32 % respondentů) má odraz v drobném nárůstu podílu zaměstnavatelů, kteří tuto formu spolupráce nenabízejí a ani to neplánují do budoucna (16,5 %). Celkem 34 % zaměstnavatelů chce tuto již realizovanou formu kooperace posílit a dalších 17,5 % podniků takto sice doposud se školami nespolupracuje, ale hodlají s tím v dohledné době začít.

NABÍZENÍ KRÁTKODOBÝCH PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÁKŮM ŠKOLY (LETNÍ BRIGÁDY) A TO V OBLASTI SOUVISEJÍCÍ S OBOREM ŽÁKŮ OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	33	32,0 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	35	34,0 %
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	18	17,5 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	17	16,5 %
Celkem	103	100,0 %

Propagační akce spolupracující školy, školní aktivity kariérového poradenství a náborové aktivity

Čtyři pětiny firem jsou zapojeny nebo plánují zapojení do **propagačních akcí spolupracující školy, do školních aktivit kariérového poradenství a do náborových aktivit**. Necelá čtvrtina zaměstnavatelů je zapojena do této formy kooperace v rozsahu, který jim dostačuje. Dalších 27 % respondentů chce spolupráci dále posílit. V dohledné době plánuje obdobné činnosti zahájit přes 28 % podniků zapojených do průzkumu. Pětina respondentů na aktivitách PR, kariérových a náborových aktivit ve spolupráci se školou zapojena není a neplánuje je ani do budoucna.

PODNIK JE ZAPOJEN DO ŠKOLNÍCH PROPAGAČNÍCH AKCÍ, AKTIVIT KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ ŠKOLY A DO NÁBOROVÝCH AKTIVIT OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	25	24,3 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	28	27,2 %
Takto se SOŠ v současnosti nespupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	29	28,2 %
Takto se SOŠ nespupracují a ani spolupracovat nehodlají	21	20,4 %
Celkem	103	100,0 %

Odborná příprava učňů v prostředí podniku

Přes tři čtvrtiny respondentů spolupracují nebo plánují spolupráci se školami formou poskytování **odborné přípravy učňů v prostředí podniku**. Celkem 60 respondentů (tj. 58,3 %) takto v současnosti se SŠ spolupracuje. Z nich 42 (40,8 % ze vzorku všech zapojených firem) hodlá tuto formu spolupráce dále posilovat. Osmnáct zaměstnavatelů doposud odborný výcvik žáků učebních oborů neposkytuje, ale plánuje jej v dohledné době zahájit. Tato skupina reprezentuje 17,5 % všech odpovídajících. Necelá čtvrtina respondentů takto se SOŠ nespupracuje a ani spolupracovat nehodlá.

V PROSTŘEDÍ PODNIKU PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) ODBORNÝ VÝCVIK UČŇŮ OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	18	17,5 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by	42	40,8 %

chtěli posílit		
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	18	17,5 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	25	24,3 %
Celkem	103	100,0 %

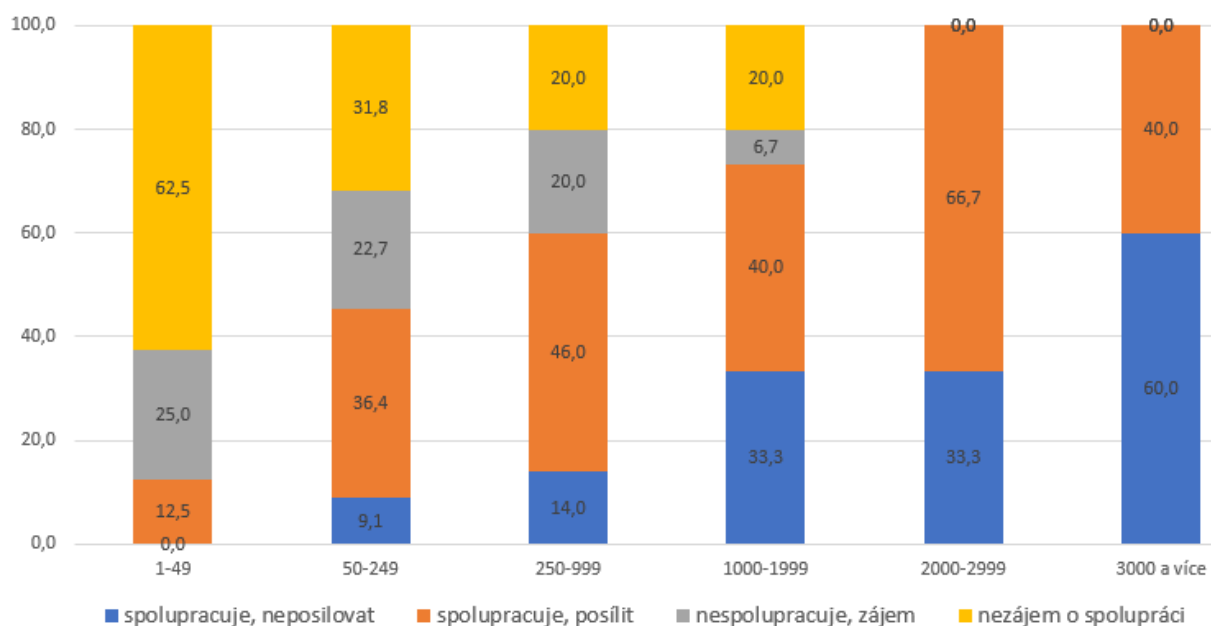
Následující graf zobrazuje **odpovědi na stejnou otázku v členění podle velikosti zaměstnavatele (počtu zaměstnanců)**. Hodnoty jsou uvedeny jako procentuální zastoupení odpovědí vztahované k počtu respondentů spadajících do dané velikostní kategorie. Z grafu je zřejmé, že malé a střední podniky nespolupracují se školami formou poskytování odborného výcviku žáků častěji než větší firmy. Naopak žádný podnik se 2000 a více zaměstnanci neuvedl, že odborný výcvik učňů ve svém prostředí neumožňuje.

Je však třeba upozornit, že údaje mohou být ovlivněny malým zastoupením malých a také velikostně největších podniků ve vzorku respondentů. Pozornost je proto věnovat nejčastěji zastoupeným kategoriím (250-999 zaměstnanců: 50 zastoupených podniků, 50-249 zaměstnanců: 22 podniků).

Celkem 46 % zaměstnavatelů v kategorii 250-999 zaměstnanců uvedlo, že se SOŠ nyní spolupracují na realizaci odborného výcviku v podniku, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit. Pětina podniků v této kategorii odpověděla, že odborný výcvik v současnosti neposkytuje, ale chtělo by tento typ spolupráce se SOŠ navázat. Stejný počet zaměstnavatelů této kategorie nemá o tento typ spolupráce zájem. Zbývajících 14 % již takto se školami spolupracuje v rozsahu a kvalitě, který jim momentálně vyhovuje.

Více než 36 % zaměstnavatelů v kategorii 50-249 zaměstnanců sdělilo, že se SOŠ nyní spolupracují na realizaci odborného výcviku v podniku, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit. Téměř 32 % odborný výcvik neposkytuje a ani nepředpokládá takto se školami spolupracovat. Dalších necelých 23 % podniků z této skupiny momentálně se SŠ na odborném výcviku nekooperuje, ale plánuje spolupráci zahájit. Zbývajících 9 % podniků odborný výcvik žáků nyní poskytuje v rozsahu a kvalitě, který firmám vyhovuje.

Graf: realizace odborného výcviku učňů v členění podle velikosti respondentů

Spolupráce na školních vzdělávacích programech

Téměř 75 % firem spolupracuje nebo plánuje spolupráci se SŠ **na školním vzdělávacím programu oboru (oborů) s cílem ovlivnit jej směrem ke svým kvalifikačním potřebám**. Necelá třetina ze vzorku 103 zapojených podniků tímto způsobem v současnosti se školami kooperuje. Z nich 22 (21 %) hodlá tuto formu spolupráce dále posílit. Dalších 44 (téměř 45 %) zaměstnavatelů v současnosti nespolupracuje na obsahu školních vzdělávacích programů škol, nicméně hodlá s touto formou spolupráce v dohledné době začít. Čtvrtina zaměstnavatelů na ŠVP nespolupracuje a ani to neplánuje.

PODNIK SPOLUPRACUJE SE ŠKOLOU NA ŠKOLNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU OBORU (OBORŮ), ABY ODPOVÍDAL JEHO POTŘEBÁM OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	9	8,7 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	22	21,4 %
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	46	44,7 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	26	25,2 %

Celkem	103	100,0 %
--------	-----	---------

Finanční a/nebo materiální podpora škol

Přes 62 % podniků spolupracuje nebo plánuje spolupracovat se školami formou **finanční a/nebo materiální podpory SŠ**. Polovina zapojených podniků takto školy podporuje již v současnosti. Devatenáct firem (což činí 18,4 % z celkem 103 respondentů) chce tuto formu spolupráce dále posílit. Momentálně takto školy nepodporuje, ale aktivity v tomto směru plánuje 13 podniků (12,6 %). Formou finanční anebo materiální podpory se školami nespolupracuje, a ani to nemá v úmyslu 39 firem, tj. téměř 40 % zapojených zaměstnavatelů.

PODNIK FINANČNĚ A/NEBO MATERIÁLNĚ PODPORUJE ŠKOLU OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	32	31,3 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	19	18,4 %
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	13	12,6 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	39	37,9 %
Celkem	103	100,0 %

Spolupráce na odborném rozvoji pedagogů školy

Necelé tři pětiny podniků spolupracuje nebo plánuje spolupracovat se školami formou pomoci s **odborným rozvojem pedagogů školy formou vzdělávacích akcí, workshopů, exkurzí, a stáží pedagogů v podniku**. V současnosti se takto angažuje 38 firem (tj. téměř 37 %) zapojených do průzkumu. Z nich 23 předpokládá další posílení rozsahu či úrovně této formy spolupráce. Necelá čtvrtina respondentů na odborném rozvoji pedagogů SOŠ nyní nespolupracuje, ale plánuje s ním v dohledné době začít. Čtyřicet firem touto formou se SOŠ nekooperuje a ani to neplánuje.

PODNIK POMÁHÁ ODBORNÉMU ROZVOJI PEDAGOGŮ ŠKOLY: VZDĚLÁVACÍ AKCE, WORKSHOPY, EXKURZE A STÁŽE PEDAGOGŮ ŠKOLY V PODNIKU OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
---	----------------------	-----------

Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	15	14,6 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	23	22,3 %
Takto se SOŠ v současnosti nespupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	25	24,3 %
Takto se SOŠ nespupracují a ani spolupracovat nehodlají	40	38,8 %
Celkem	103	100,0 %

Další vzdělávání

Polovina podniků spolupracuje nebo plánuje spolupracovat se školami v oblasti **dalšího vzdělávání**. Aktuální spolupráci se SŠ potvrdilo celkem 28 zaměstnavatelů, tj. 27 % ze všech zapojených firem. S úrovní této spolupráce je spokojeno 16 firem, dále ji posílit plánuje 12 podniků. V současnosti tímto způsobem se školami nespupracuje, nicméně v dohledné době plánuje začít 24 firem (23 % respondentů). Téměř polovina respondentů ve sféře dalšího vzdělávání se školami nespupracuje a ani nehodlá spolupracovat.

PODNIK SPOLUPRACUJE SE ŠKOLOU V OBLASTI DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ (NAPŘ. ŠKOLA ZKOUŠÍ Z PROFESNÍCH KVALIFIKACÍ VYUŽITELNÝCH PODNIKEM V RÁMCÍ NSK A/NEBO REALIZUJE PŘÍSLUŠNÉ VZDĚLÁVACÍ A REKVALIFIKAČNÍ KURZY) OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	16	15,5 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	12	11,7 %
Takto se SOŠ v současnosti nespupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	24	23,3 %
Takto se SOŠ nespupracují a ani spolupracovat nehodlají	51	49,5 %
Celkem	103	100,0 %

Zapojení podnikového experta do školní výuky

Přes 40 % podniků spolupracuje nebo plánuje spolupracovat se školami formou zapojení podnikového experta do školní výuky teoretických předmětů a přednášek žákům. Aktuálně takto spolupracuje pouze 12,6 % respondentů (13 firem). Z nich 7 plánuje tuto formu spolupráce dále posílit. Momentálně takto se školami nekooperuje, ale plánuje v dohledné době začít téměř 30 % respondentů. Šedesát podniků (58,3 %) takto se SOŠ nespolupracuje ani spolupracovat nehodlá.

DO VÝUKY TEORETICKÝCH PŘEDMĚTŮ DOCHÁZÍ PODNIKOVÝ EXPERT A PŘEDNÁŠÍ ŽÁKŮM OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	6	5,8 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	7	6,8 %
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	30	29,1 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	60	58,3 %
Celkem	103	100,0 %

Spolupráce na koncepci rozvoje školy

Necelých 40 % podniků spolupracuje nebo plánuje spolupracovat se školami formou **spoludefinování koncepce rozvoje školy** a tím ovlivňování dalšího směřování vzdělávacího zařízení. V současnosti tuto formu využívá pouze 22 (21,4 %) respondentů. Momentálně takto se SOŠ nespolupracuje, avšak plánuje kooperaci zahájit 17,5 % zaměstnavatelů. Na koncepci rozvoje školy se nepodílí, a do budoucna to ani nezvažuje více než 61 % podniků zapojených do šetření.

PODNIK SE PODÍLÍ NA KONCEPCI ROZVOJE ŠKOLY A OVLIVŇUJE TAK DALŠÍ SMĚŘOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO ZAŘÍZENÍ OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	12	11,7 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	10	9,7 %

Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	18	17,5 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	63	61,2 %
Celkem	103	100,0 %

Účast v komisích pro závěrečné zkoušky z učebních oborů

Celkem 32 % podniků spolupracuje nebo plánuje spolupracovat se školami formou **zapojení svého zástupce do komisí pro závěrečné zkoušky z učebních oborů**. Třináct ze 103 podniků (tvoří 14 % ze vzorku respondentů zapojených do průzkumu) tak činí již v současnosti. Pět z nich hodlá tuto formu spolupráce dále posílit. Necelá pětina dotazovaných firem se tímto způsobem v současnosti neangažuje, nicméně změnu předpokládá v dohledné době. Celkem 70 podniků (68 %) neplánuje účast svých zástupců u závěrečných zkoušek učebních oborů ani v budoucnu.

ODBORNÍK Z PODNIKU SE ÚČASTNÍ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK UČEBNÍCH OBORŮ OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	8	7,8 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	5	4,9 %
Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	20	19,4 %
Takto se SOŠ nespolupracují a ani spolupracovat nehodlají	70	68,0 %
Celkem	103	100,0 %

Účast u profilových částí maturitních zkoušek

Podobné poměry odpovědí, jako v případě účasti zástupce podniku u závěrečných zkoušek učebních oborů, byly identifikovány v případě **účasti u profilových částí maturitních zkoušek**. Zapojení podniků je v tomto případě ještě o něco nižší (nyní se takto angažuje celkem 9 firem ze 103). Přes 70 % oslovených respondentů se tímto způsobem do spolupráce se SOŠ nezapojuje a ani zapojit neplánuje.

ODBORNÍK Z PODNIKU SE ÚČASTNÍ PROFILOVÝCH ČÁSTÍ MATURITNÍCH ZKOUŠEK OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	6	5,8 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	3	2,9 %
Takto se SOŠ v současnosti nespoleupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	21	20,4 %
Takto se SOŠ nespoleupracují a ani spolupracovat nehodlají	73	70,9 %
Celkem	103	100,0 %

Zastoupení v orgánech školy

Necelá čtvrtina podniků spolupracuje/plánuje spolupracovat se školami formou zastoupení v **poradním sboru školy složeném ze zaměstnavatelů (pokud je takový poradní sbor ustaven), popř. ve školské radě**. Dvanáct zaměstnavatelů (11,6 %) uvedlo, že se takto angažuje již v současnosti. Tři z nich uvedli, že tuto formu spolupráce hodlají dále posílit. Třináct podniků (12,6 %) takto se SOŠ v současnosti nespoleupracuje, ale chtělo by v dohledné době začít. Své zástupce v poradních sborech (školních radách) nyní nemá a do budoucna do nich zapojit nehodlá více než 3/4 respondentů.

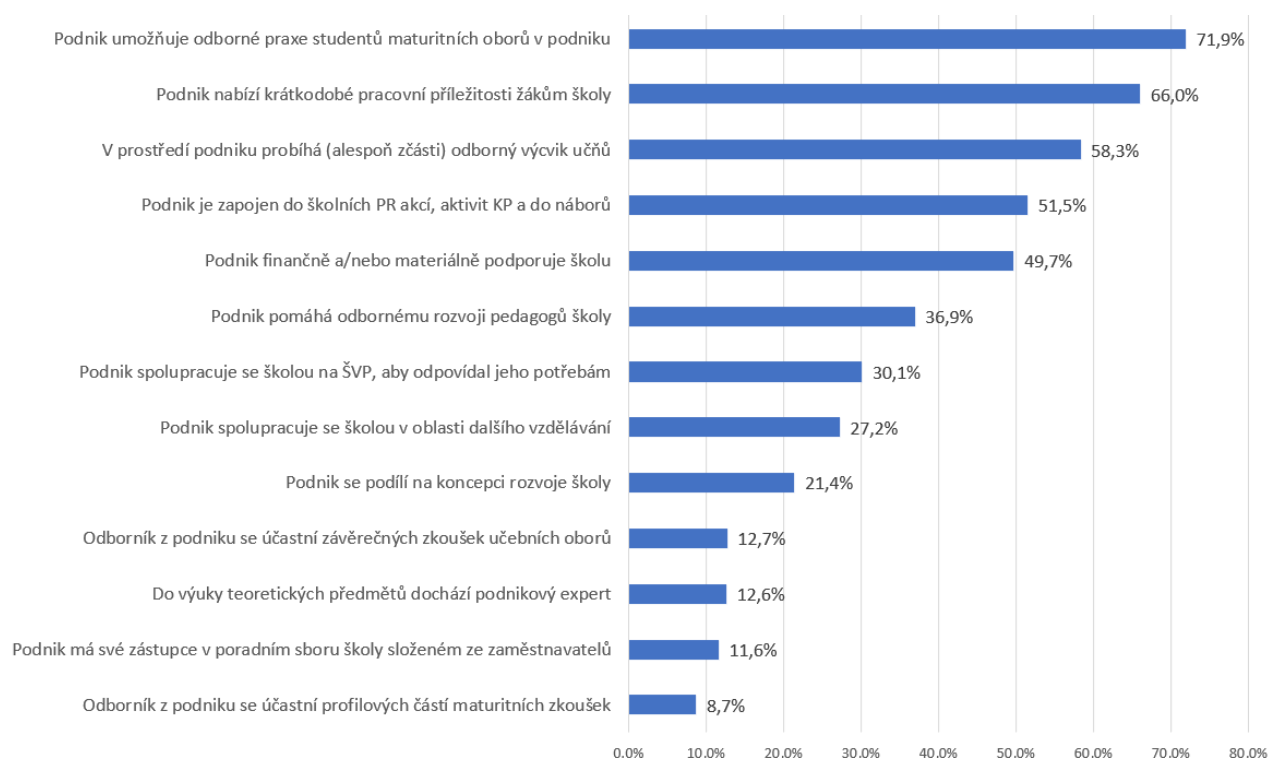
PODNIK MÁ SVÉ ZÁSTUPCE V PORADNÍM SBORU ŠKOLY SLOŽENÉM ZE ZAMĚSTNAVATELŮ (POKUD JE TAKOVÝ PORADNÍ SBOR USTAVEN), POPŘ. VE ŠKOLSKÉ RADĚ OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚĎ, KTERÁ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJE POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K TÉTO FORMĚ SPOLUPRÁCE SE SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Takto se SOŠ nyní spolupracují a formu nehodlají rozšiřovat ani posilovat	9	8,7 %
Takto se SOŠ nyní spolupracují, ale rozsah či úroveň spolupráce by chtěli posílit	3	2,9 %
Takto se SOŠ v současnosti nespoleupracují, ale chtěli by v dohledné době začít	13	12,6 %
Takto se SOŠ nespoleupracují a ani spolupracovat nehodlají	78	75,7 %
Celkem	103	100,0 %

Shrnutí aktuálního stavu a postojů respondentů k různým formám spolupráce se SOŠ.

POSTOJ K RŮZNÝM FORMÁM SPOLUPRÁCE								
OTÁZKA: UVEĎTE ODPOVĚDI, KTERÉ NEJLÉPE CHARAKTERIZUJÍ POSTOJ VAŠÍ SPOLEČNOSTI K NÍŽE UVEDENÝM FORMÁM SPOLUPRÁCE SE SOŠ								
Forma spolupráce se SOŠ	TAKTO SE SOŠ NYNÍ SPOLUPRACUJÍ A FORMU NEHODLAJÍ ROZŠÍŘOVAT ANI POSILOVAT		TAKTO SE SOŠ NYNÍ SPOLUPRACUJÍ, ALE ROZSAH ČI ÚROVEŇ SPOLUPRÁCE BY CHTĚLI POSÍLIT		TAKTO SE SOŠ V SOUČASNOSTI NESPOLUPRACUJÍ, ALE CHTĚLI BY V DOHLEDNÉ DOBĚ ZAČÍT		TAKTO SE SOŠ NESPOLUPRACUJÍ A ANI SPOLUPRACOVAT NEHODLAJÍ	
	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl
Odborná praxe studentů maturit. oborů v podniku	39	37,9 %	35	34 %	18	17,5 %	11	10,7 %
Příležit. prac. příležitosti žákům (brigády) v oblasti související s oborem žáků	33	32 %	35	34 %	18	17,5 %	17	16,5 %
Zapojení do školních PR akcí, kariér. poradenství školy, do náborových aktivit	25	24,3 %	28	27,2 %	29	28,2 %	21	20,4 %
Odborný výcvik učňů v prostředí podniku (alespoň zčásti)	18	17,5 %	42	40,8 %	18	17,5 %	25	24,3 %
Spolupráce se SŠ na ŠVP oboru (oborů), aby odpovídal potřebě podniku	9	8,7 %	22	21,4 %	46	44,7 %	26	25,2 %
Podnik finančně a/nebo materiálně podporuje školu	32	31,3 %	19	18,4 %	13	12,6 %	39	37,9 %
Podnik pomáhá odbornému rozvoji pedagogů školy	15	14,6 %	23	22,3 %	25	24,3 %	40	38,8 %
Spolupráce se SŠ v oblasti dalšího vzdělávání	16	15,5 %	12	11,7 %	24	23,3 %	51	49,5 %
Účast podnik. experta ve výuce teoret. předmětů	6	5,8 %	7	6,8 %	30	29,1 %	60	58,3 %
Podíl na koncepci rozvoje školy	12	11,7 %	10	9,7 %	18	17,5 %	63	61,2 %
Účast odborníka z podniku u závěrečných zkoušek	8	7,8 %	5	4,9 %	20	19,4 %	70	68 %
Účast odborníka z podniku u profilových částí matur. zkoušek	6	5,8 %	3	2,9 %	21	20,4 %	73	70,9 %
Zastoupení podniku v orgánech školy	9	8,7 %	3	2,9 %	13	12,6 %	78	75,7 %

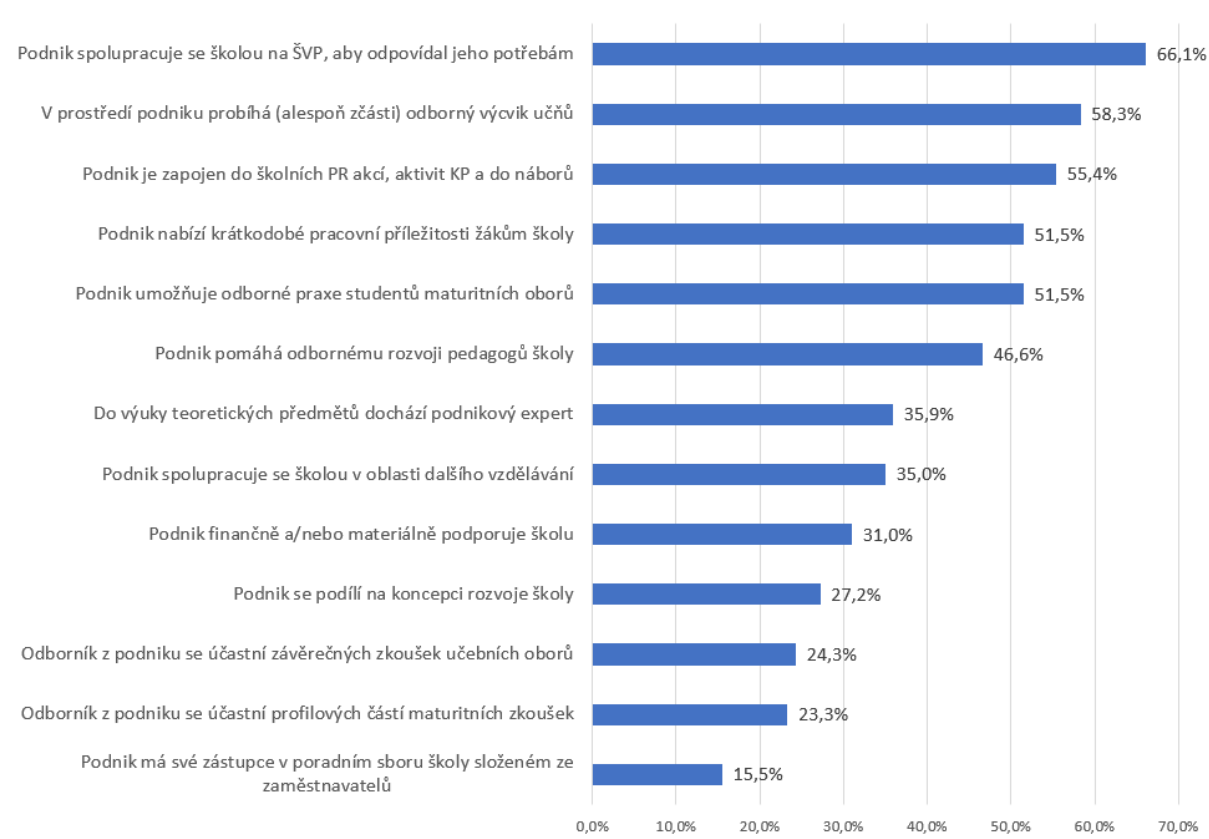
V grafu níže jsou seřazeny jednotlivé formy spolupráce respondentů se školami podle **aktuálního stavu spolupráce**. Tento parametr se skládá ze součtu odpovědí „Takto se SOŠ nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat“ a „Takto se SOŠ nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit“.

Graf: Aktuální spolupráce podniků se SŠ podle jednotlivých forem spolupráce

V následujícím grafu jsou seřazeny jednotlivé formy spolupráce podniků se školami podle „**potenciálu další spolupráce**“. Tento parametr je složen ze součtu podílů odpovědí „Takto se SOŠ nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit“ a „Takto se SOŠ v současnosti nespolupracují, ale chtěli by v dohledné době začít“. Je tak eliminována situace, kdy spolupráce probíhá na takové úrovni, že zaměstnavatelé nevnímají potřebu jakékoliv změny, a dále varianta, kdy o příslušný typ kooperace zaměstnavatelé nemají zájem ani výhledově.

Graf: Potenciál spolupráce podniků se ŠŠ podle jednotlivých forem spolupráce

3.5 Charakteristiky odborného výcviku učňů realizovaného v podnikovém prostředí

Respondenti, kteří v dotazníku uvedli, že v jejich podnikovém prostředí probíhá odborný výcvik učňů, byli dotazováni na dílčí charakteristiky spolupráce se školami v oblasti odborného výcviku, a na parametry vlastního odborného výcviku realizovaného v podniku. Výsledky této části šetření jsou obsahem kapitoly 3.5.

Z celkového počtu 103 respondentů uvedlo 60 zaměstnavatelů, že v jejich podnikovém prostředí v současnosti probíhá odborný výcvik učňů. Relativní četnosti jsou vztaženy pouze k této subkategorii odpovědí.

Zaměstnavatelé poskytující odborný výcvik žáků učebních oborů byli dotázáni, zda při nastavování obsahu oboru nejprve definovali **vlastní kvalifikační požadavky na pracovníka daného oboru** jakožto východiska pro stanovení možností (společně se školou), jak učně naučit požadované kompetence. Celkem 33 podniků uvedlo, že tímto způsobem postupuje vždy nebo v převážném počtu případů. Z toho však jen 12 podniků (jedna pětina dané skupiny respondentů) postupuje vždy, u zbývajících 21, reprezentujících 35 % podniků realizujících odbornou přípravu učňů, záleží na okolnostech (jako např. konkrétní obor nebo konkrétní spolupracující škola).

Uvedeným způsobem nepostupuje nebo zpravidla nepostupuje celkem 27 (45 %) respondentů. Z nich 9 takto nepostupuje nikdy, zbývajících 18 uvedeným způsobem nepostupuje v převážné většině případů.

PRO ÚČELY STANOVENÍ OBSAHU OBORU PODNIK DEFINOVAL KVALIFIKAČNÍ POŽADAVKY NA PRACOVNÍKA DANÉHO OBORU VE FIRMĚ A SPOLU SE ŠKOLOU HLEDAL MOŽNOSTI, JAK UČNĚ NAUČIT POŽADOVANÉ KOMPETENCE	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	12	20,0 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	21	35,0 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	18	30,0 %
Ne, nikdy	9	15,0 %
Celkem	60	100,0 %

Další otázka byla zaměřena na potřebu **vytvoření, resp. revize stávajícího školního vzdělávacího programu školy z důvodu specifických požadavků podniku**. Celkem 11 zaměstnavatelů uvedlo, že taková situace skutečně nastala, z toho 9 uvedlo, že k tomu došlo v převážné většině případů. Výrazně však převažují varianty odpovědí, kdy k vytvoření/revizi ŠVP nebylo třeba přistoupit: 31 firem (52 %) uvedlo, že tato situace nenastala nikdy, 18 podniků (30 %) odpovědělo, že vytvoření či úpravě ŠVP došlo jen v převážné menšině případů.

VZDĚLÁVACÍ POŽADAVKY PODNIKU BYLY NATOLIK SPECIFICKÉ, ŽE BYLO POTŘEBA VE SPOLUPRÁCI SE ŠKOLOU VYTVOŘIT NOVÝ ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, RESP. REVIDOVAT STÁVAJÍCÍ ŠVP	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	2	3,3 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	9	15,0 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	18	30,0 %
Ne, nikdy	31	51,7 %
Celkem	60	100,0 %

Respondenti byli dotázáni, zda se se spolupracujícími školami dohodli na **odborné přípravě konkrétních učňů v daném podniku po celou dobu vzdělávání** nebo zda je odborný výcvik v podniku realizován na omezenou dobu z důvodu rotace žáků po více podnicích. Odpovědi jsou poměrně

pravidelně rozprostřeny. Celkem 27 (45 %) podniků uvedlo, že touto formou odborný výcvik probíhá vždy nebo alespoň v převážné většině případů. Naopak 33 (55 %) respondentů odpovědělo, že k takové dohodě nedošlo nikdy nebo v převážné většině případů.

PODNIK SE DOHODL SE ŠKOLOU, ŽE PO CELOU DOBU VZDĚLÁVÁNÍ KONKRÉTNÍCH ŽÁKŮ BUDE ODBORNÝ VÝCVIK PROBÍHAT POUZE V DANÉM PODNIKU, A NIKOLIV FORMOU ROTACE ŽÁKŮ PO VÍCE PODNICÍCH	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	14	23,3 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	13	21,7 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	16	26,7 %
Ne, nikdy	17	28,3 %
Celkem	60	100,0 %

Zaměstnavatelé byli dále dotázáni, zda společně se školou specifikovali a rozdělili podnikovou a školní část odborné přípravy formou **společného tematického plánu odborného výcviku**, které toto rozdělení konkrétně popisuje. Pouze 6 firem uvedlo, že takto postupuje ve všech případech, dalších 12 (pětina respondentů) zmínilo, že se uvedeným způsobem postupuje v převážném počtu případů. Celkem 70 % respondentů uvedlo, že takto zpravidla (18 podniků, tj. 30 %), nebo nikdy (24, tj. 40 %) nepostupuje.

PRO ÚČELY JASNÉ SPECIFIKACE A ROZDĚLENÍ ODBORNÉ PŘÍPRAVY VE ŠKOLE A V PODNIKU VYTVOŘILI PODNIK A ŠKOLA SPOLEČNÝ TEMATICKÝ PLÁN ODBORNÉHO VÝCVIKU, KTERÝ TOTO ROZDĚLENÍ KONKRÉTNĚ POPISUJE	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	6	10,0 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	12	20,0 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	18	30,0 %
Ne, nikdy	24	40,0 %
Celkem	60	100,0 %

Celkem 40 % (24 případů) podniků se dohodlo se školou na **maximálním možném přenosu odborné přípravy do podniku, kdy omezení jsou dána pouze možnostmi podniku a požadavky, které musí plnit škola**. Z toho v šesti firmách nastává tato dohoda ve všech případech spolupráce se školou (školami), v 18 podnicích v převažujícím počtu případů. Převážně však k takové dohodě nedochází. V 18 firmách převažuje situace, kdy k takovému typu vyčlenění odborného výcviku do podniku nedojde a dalších 18 firem takovou dohodu neuzavřelo nikdy.

SE ŠKOLOU SE PODNIK DOHODL NA MAXIMÁLNÍM MOŽNÉM PŘENOSU ODBORNÉ PŘÍPRAVY DO PODNIKU – OMEZENÍ JSOU DÁNA POUZE MOŽNOSTMI PODNIKU A POŽADAVKY, KTERÉ MUSÍ PLNIT ŠKOLA	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	6	10,0 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	18	30,0 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	18	30,0 %
Ne, nikdy	18	30,0 %
Celkem	60	100,0 %

Dále byli respondenti dotazováni, ve kterých ročnících učebního oboru u nich probíhá odborný výcvik učňů. Následující 3 bloky ukazují odpovědi na otázky, zda odborný výcvik v podniku probíhá:

- V prvním, druhém i třetím ročníku oboru
- Pouze ve druhém a třetím ročníku oboru
- Pouze ve třetím ročníku oboru

V případě varianty „**1., 2. i 3. ročník**“ byly odpovědi následující: vždy tato varianta nastává u 11 podniků (tj. 18,3 %), ve většině případů k tomu dochází u 16 zaměstnavatelů, reprezentujících 26,7 % vzorku. Čtvrtina organizací naopak uvedla, že takto odborný výcvik učňů ve firmě nastaven zpravidla není. Necelá třetina respondentů uvedla, že učně 1., 2. i třetích ročníků v podniku nemívá nikdy.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA UČŇŮ V PODNIKU PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) V 1., 2. I 3. ROČNÍKU OBORU	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	11	18,3 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	16	26,7 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	15	25,0 %

Ne, nikdy	18	30,0 %
Celkem	60	100,0 %

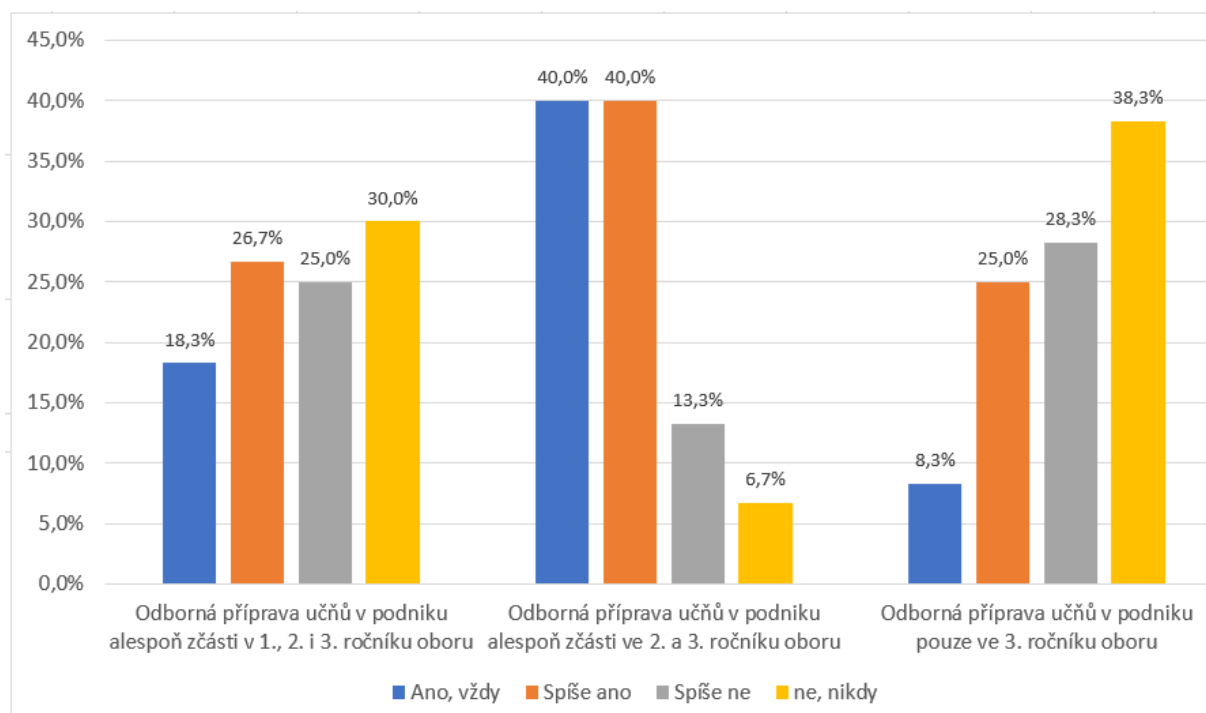
Daleko častěji se vyskytuje varianta, kdy v podniku probíhá odborný výcvik učňů **druhých a třetích ročníků**. Tuto možnost uvedlo 48 firem (tj. 80 % z dané skupiny). Z nich polovina uvedla, že takto je odborný výcvik nastaven vždy, u druhé poloviny je tomu tak ve většině případů. Pouze pětina podniků odpověděla, že uvedeným způsobem není odborný výcvik v prostředí podniku nastaven většinou (8 respondentů) nebo nikdy (4 respondenti).

ODBORNÁ PŘÍPRAVA UČŇŮ V PODNIKU PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) VE 2. A 3. ROČNÍKU OBORU	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	24	40,0 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	24	40,0 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	8	13,3 %
Ne, nikdy	4	6,7 %
Celkem	60	100,0 %

Opět méně častý je případ, kdy v podniku probíhá odborný výcvik žáků **pouze třetích ročníků** učebních oborů. Jen třetina respondentů uvedla, že u nich tato varianta nastává vždy (u 5 firem) nebo většinou (u 15 firem). Naopak spíše tento případ nenastává u 17 podniků (28,3 %) a nikdy k této variantě nedochází u 23 organizací, reprezentujících 38,3 % respondentů.

ODBORNÁ PŘÍPRAVA UČŇŮ V PODNIKU PROBÍHÁ POUZE VE 3. ROČNÍKU OBORU	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	5	8,3 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	15	25,0 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	17	28,3 %
Ne, nikdy	23	38,3 %
Celkem	60	100,0 %

Graf: Varianty odpovědí respondentů v členění podle ročníků, ve kterých v podniku v probíhá odborný výcvik žáků učebních oborů

Další z otázek směřovala na **využití podnikových instruktorů** při odborné přípravě učňů. Více než tři čtvrtiny respondentů odpověděly, že odborný výcvik zajišťují podnikoví instruktoři vždy (38 firem, tj. 63,3 % vzorku respondentů) nebo většinou (8, tj. 13,3 %). Pouze 14 podniků uvedlo, že podnikové instruktory nevyužívají, z toho 3 ve většině případů, zbývajících 11 (18,3 %) pak nikdy.

ODBORNOU PŘÍPRAVU UČŇŮ V PODNIKU ZAJIŠŤUJÍ PODNIKOVÍ INSTRUKTOŘI	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	38	63,3 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	8	13,3 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	3	5,0 %
Ne, nikdy	11	18,3 %
Celkem	60	100,0 %

Poslední otázka z bloku otázek věnovaného odbornému výcviku byla zaměřena na **podporu učňů stipendii a/nebo dalšími příspěvky a formami pomoci**. Většina respondentů tento nástroj motivace využívá. Celkem 25 firem jej používá vždy, dalších 10 podniků většinou, s přihlédnutím k okolnostem.

Naopak 25 podniků (41,6 %) stipendia a další nástroje podpory učňů nepoužívá, z toho 14 podniků (23,3 %) nikdy a 11 (18,3 %) ve většině případů.

UČNĚ PŘIPRAVUJÍCÍ SE V PODNIKU PODPORUJE FIRMA POMOCÍ STIPENDIÍ A/NEBO DALŠÍCH PŘÍSPĚVKŮ A FOREM POMOCI	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, vždy	25	41,7 %
Spíše ano. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	10	16,7 %
Spíše ne. Záleží na okolnostech (např. na konkrétním oboru nebo na škole, s níž podnik spolupracuje)	11	18,3 %
Ne, nikdy	14	23,3 %
Celkem	60	100,0 %

Shrnutí charakteristik a parametrů odborného výcviku učňů realizovaného v podnicích

Forma spolupráce se SOŠ	ANO, VŽDY		SPÍŠE ANO ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH (NAPŘ. NA KONKRÉTNÍM OBORU NEBO NA ŠKOLE, S NÍŽ SPOLUPRACUJÍ)		SPÍŠE NE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH (NAPŘ. NAPŘ. NA KONKRÉTNÍM OBORU NEBO NA ŠKOLE, S NÍŽ SPOLUPRACUJÍ)		NE, NIKDY	
	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl
Pro účely stanovení obsahu oboru podnik definoval kvalif. požadavky na pracovníka daného oboru a se školou hledal možnosti, jak učně naučit přísl. kompetence	12	20,0 %	21	35,0 %	18	30,0 %	9	15,0 %
Vzdělávací požadavky podniku byly natolik specifické, že bylo potřeba ve spolupráci se školou vytvořit nový ŠVP, resp. revidovat stávající ŠVP	2	3,3 %	9	15,0 %	18	30,0 %	31	51,7 %
Podnik se dohodl se školou, že po dobu vzdělávání konkrétních žáků bude odborný výcvik probíhat pouze v daném podniku (ne formou rotace žáků po více podnicích)	14	23,3 %	13	21,7 %	16	26,7 %	17	28,3 %
Pro účely jasné specifikace a rozdělení odborné přípravy ve škole a v podniku vytvořili podnik a škola společný tematický plán odb. výcviku, který toto rozdělení popisuje	6	10,0 %	12	20,0 %	18	30,0 %	24	40,0 %
Se školou se podnik dohodl na maximálním možném přenosu odborné přípravy do podniku	6	10,0 %	18	30,0 %	18	30,0 %	18	30,0 %
Odborná příprava učňů v podniku probíhá (alespoň zčásti) v 1., 2. i 3. ročníku oboru	11	18,3 %	16	26,7 %	15	25,0 %	18	30,0 %
Odborná příprava učňů v podniku probíhá (alespoň zčásti) ve 2. a 3. ročníku oboru	24	40,0 %	24	40,0 %	8	13,3 %	4	6,7 %
Odborná příprava učňů v podniku probíhá pouze ve 3. ročníku oboru	5	8,3 %	15	25,0 %	17	28,3 %	23	38,3 %
Odbornou přípravu učňů v podniku zajišťují podnikoví instruktoři	38	63,3 %	8	13,3 %	3	5,0 %	11	18,3 %
Učně připravující se v podniku podporuje firma pomocí stipendií a/nebo dalších příspěvků a forem pomoci	25	41,7 %	10	16,7 %	11	18,3 %	14	23,3 %

3.6 Převažující předpokládaný způsob rozvoje spolupráce se SOŠ

Respondenti byli dotázáni na předpokládaný převažující způsob, jakým by chtěli navázat, resp. rozšířit nebo posílit spolupráci se SŠ.

Podniky nejčastěji předpokládají kombinaci dvou forem, a to jak rozšíření a posílení spolupráce se školami, s nimiž kooperace probíhá už v současnosti, tak navýšením počtu spolupracujících SOŠ. Takto odpovědělo téměř 47 % dotazovaných. Přes 30 % firem uvedlo, že další rozvoj spolupráce se SOŠ předpokládají formou rozšíření a posílení forem spolupráce se SOŠ s nimiž podnik v současnosti spolupracuje. Necelých 15 % podniků předpokládá navýšení počtu spolupracujících SOŠ.

PŘEDPOKLÁDANÝ PŘEVAŽUJÍCÍ ZPŮSOB ROZVOJE SPOLUPRÁCE SE SOŠ OTÁZKA: JAKÝM PŘEVAŽUJÍCÍM ZPŮSOBEM BYSTE CHTĚLI NAVÁZAT, ROZŠÍŘIT NEBO POSÍLIT SPOLUPRÁCI V OBLASTECH, U NICHŽ JSTE TENTO ZÁMĚR UVEDLI	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Rozšířením a posílením forem spolupráce se SOŠ s nimiž podnik v současnosti spolupracuje	31	30,1 %
Zvýšením počtu spolupracujících SOŠ	15	14,6 %
Kombinací obojího: zvýšením počtu spolupracujících SOŠ i rozšířením a posílením spolupráce se školami, s nimiž aktuálně spolupracují	48	46,6 %
Se SOŠ nespupracují a spolupracovat nehodlají	9	8,7 %
Celkem	103	100 %

3.7 Překážky rozvoje spolupráce se SOŠ

Další blok otázek byl zaměřen na zjištění bariér, které brání nebo ztěžují rozvoj spolupráce zaměstnavatelů se středními školami. Typově byly bariéry rozděleny na systémové (systém odborného vzdělávání a přípravy v ČR), překážky vyskytující se na straně SŠ a na překážky na straně samotného respondenta.

Zaměstnavatelé mohli uvést více než jednu odpověď. Z toho důvodu přesahuje počet zvolených odpovědí počet respondentů. relativní podíl je pak vztažen k celkovému počtu respondentů

3.7.1 Překážky na straně systému odborného vzdělávání a přípravy v ČR

Nejčastěji uvedenou systémovou překážkou byla struktura oborů neodpovídající potřebám pracovního trhu s důsledkem malého počtu žáků v potřebných oborech. Tuto bariéru uvedlo celkem 62 % respondentů. Téměř 40 % podniků zmínilo problém chybějícího duálního systému odborného vzdělávání, jak je zaveden např. v Německu, Rakousku nebo od roku 2015 na Slovensku. Nepatrně

nižší počet respondentů dále uvedl bariéry jako „slabé postavení zaměstnavatelů v systému odborného vzdělávání“ (39, tj. 38 % odpovědí) nebo nízké/chybějící požadavky škol na předpoklady žáků (36 odpovědí, tj. 35 %). Poslední bariérou, která byla uvedena ve více než 30 % případů, byla „Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu učebních oborů (kategorie E, H) je nízký a měl by být navýšen“. Pouze necelých 15 % zaměstnavatelů uvedlo, že nevnímají žádné překážky rozvoje spolupráce se SOŠ.

PŘEKÁŽKY NA STRANĚ SYSTÉMU OVP V ČR		
OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE PODNIKU SE SOŠ NA STRANĚ CELKOVÉHO NASTAVENÍ SYSTÉMU ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR POVAŽUJETE (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Struktura oborů nedostatečně odpovídá potřebám pracovního trhu, v důsledku toho do potřebných oborů vstupuje málo žáků	64	62,1 %
V ČR chybí duální systém odborného vzdělávání po vzoru např. Německa nebo Rakouska (obdobně jako na Slovensku od roku 2015) a měl by být zaveden reformou odborného vzdělávání	40	38,8 %
Postavení zaměstnavatelů v systému odborného vzdělávání v ČR je slabé, systém je školsky orientovaný	39	37,9 %
Vstupní požadavky SOŠ na předpoklady žáků jsou nízké nebo úplně chybějí, v důsledku toho spolupracujeme s uční, kteří nedosahují naší úrovně požadavků	36	35,0 %
Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu učebních oborů (kategorie E, H) je nízký a měl by být navýšen	32	31,1 %
Rozsah daňových odpočtů na realizaci praktického vyučování v podnicích je nízký a nedostatečně kompenzuje naše náklady s tím spojené	29	28,2 %
Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu učebních oborů s maturitou (kat. L) je nízký a měl by být navýšen	27	26,2 %
Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu odborných maturitních oborů (kat. M) je nízký a měl by být navýšen	25	24,3 %
V ČR chybí kapacity, které by podnikům radily s tím, co spolupráce se školami obnáší, a které by fungovaly jako mediátor procesu spolupráce	22	21,4 %
Nevidíme žádné překážky rozvoje spolupráce se SOŠ	15	14,6 %
Jiné bariéry	13	12,6 %
Celkem	342	

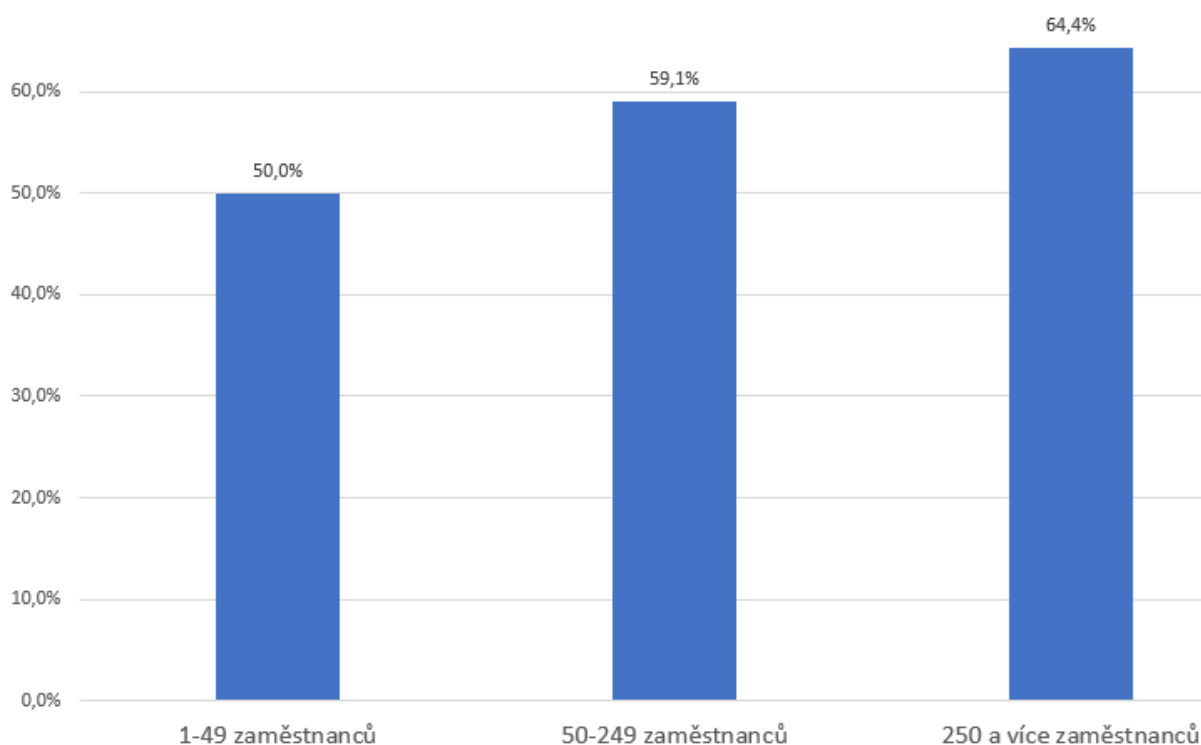
I přes možnost konkrétního popisu nebyly jiné bariéry podrobněji specifikovány.

Podrobné členění 64 respondentů, kteří uvedli bariéru „Struktura oborů nedostatečně odpovídá potřebám pracovního trhu, v důsledku toho do potřebných oborů vstupuje málo žáků“ podle kategorie počtu zaměstnanců. Kategorie jsou v tabulce seřazeny podle podílu respondentů v dané kategorii, kteří vybrali výše uvedenou bariéru.

Tabulka: respondenti, kteří jako systémovou bariéru uvedli strukturu oborů nedostatečně odpovídající potřebám pracovního trhu, v členění podle velikosti

RESPONDENTI PODLE POČTU ZAMĚSTNANCŮ, KTEŘÍ UVEDLI BARIÉRU „STRUKTURA OBORŮ NEDOSTATEČNĚ ODPOVÍDÁ POTŘEBÁM PRACOVNÍHO TRHU“	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
1-49	4	50,0 %
50-249	13	59,1 %
250 a více	47	64,4 %
celkem	64	

Graf: podíl respondentů v členění na kategorie podle počtu zaměstnanců (malé, střední a velké podniky), kteří identifikovali bariéru „Struktura oborů nedostatečně odpovídá potřebám pracovního trhu...“

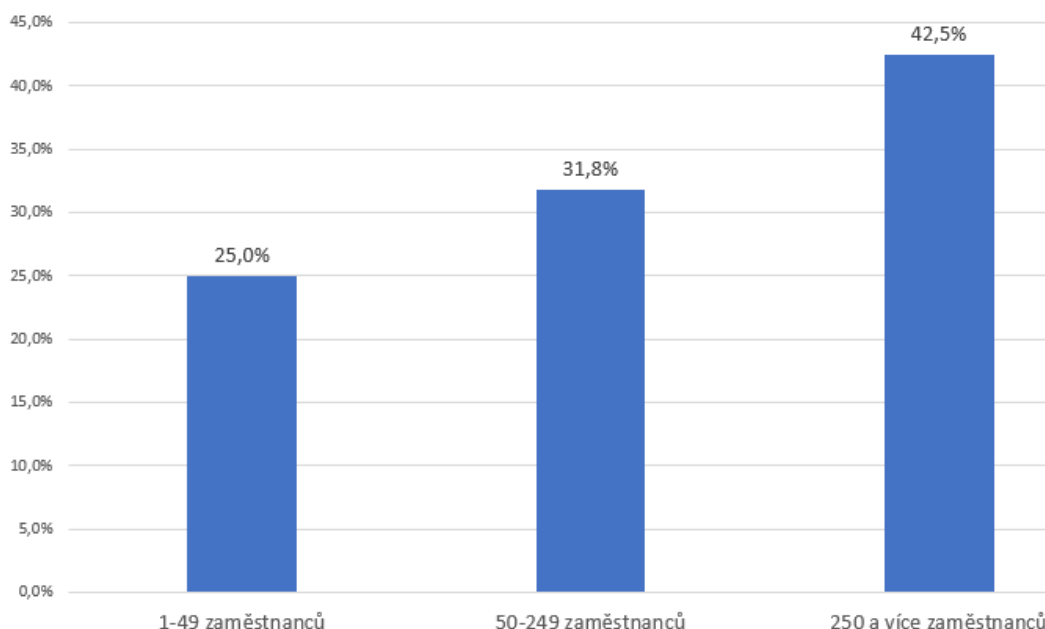

Podrobné členění 40 respondentů, kteří uvedli bariéru „V ČR chybí duální systém odborného vzdělávání po vzoru např. Německa nebo Rakouska (obdobně jako na Slovensku od roku 2015) a měl by být zaveden reformou odborného vzdělávání“ podle kategorie počtu zaměstnanců. Kategorie jsou v tabulce seřazeny podle podílu respondentů v dané kategorii, kteří vybrali výše uvedenou bariéru.

Tabulka: respondenti, kteří jako systémovou bariéru uvedli chybějící systém duálního vzdělávání, v členění podle velikosti

RESPONDENTI PODLE POČTU ZAMĚŠTNANCŮ, KTEŘÍ UVEDLI BARIÉRU „V ČR CHYBÍ DUÁLNÍ SYSTÉM ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ....“	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
1-49	2	25,0 %
50-249	7	31,8 %
250 a více	31	42,5 %
celkem	40	

Graf: podíl respondentů v členění na kategorie podle počtu zaměstnanců (malé, střední a velké podniky), kteří identifikovali bariéru „V ČR chybí duální systém odborného vzdělávání...“

3.7.2 Překážky na straně středních odborných škol

Téměř 36 % respondentů jako překážku na straně SŠ uvedlo, že školy jsou podle jejich názoru celkově málo aktivní, pokud jde o rozvoj spolupráce s podniky. V případě 31 % zaměstnavatelů byla uvedena

překážka malého počtu žáků uvolňovaných pro odborný výcvik v daném podniku. Více než čtvrtina podniků nevnímá žádné překážky rozvoje spolupráce ze strany SŠ. Přes 23 % respondentů jako bariéru uvedlo, že školy podle jejich názoru nemají dostatečně kvalifikované pedagogy, v důsledku toho učí zastaralé poznatky a/nebo neučí současné trendy a technologie, což snižuje připravenost absolventů na požadavky trhu práce. Necelá pětina podniků uvedla, že školy preferují odbornou přípravu na vlastních školních pracovištích s odůvodněním nutnosti zajištění práce vlastních učitelů odborného výcviku/praxe a/nebo vlastního kvalitního vybavení.

PŘEKÁŽKY NA STRANĚ SOŠ	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE PODNIKU SE STŘEDNÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI NA STRANĚ STŘEDNÍCH ODBORNÝCH ŠKOL POVAŽUJETE (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)		
Školy jsou podle našeho názoru celkově málo aktivní, pokud jde o rozvoj spolupráce s podniky	37	35,9 %
Školy pro odbornou přípravu v našem podniku uvolňují málo žáků, např. s argumentem malého počtu žáků požadovaného oboru nebo nutnosti vyjít vstříc dalším spolupracujícím zaměstnavatelům	32	31,1 %
Na straně SOŠ nevidíme žádné překážky rozvoje spolupráce podniku se školami	27	26,2 %
Školy podle našeho názoru nemají dostatečně kvalifikované pedagogy, v důsledku toho učí zastaralé poznatky a/nebo neučí současné trendy a technologie, což snižuje připravenost absolventů na požadavky trhu práce	24	23,3 %
Školy preferují odbornou přípravu na vlastních školních pracovištích s odůvodněním nutnosti zajištění práce vlastních učitelů odborného výcviku/praxe a/nebo vlastního kvalitního vybavení	20	19,4 %
Školy s námi málo řeší naše představy o podobě odborné přípravy žáků; nemáme proto jasnou představu, v čem by nám škola mohla vyjít vstříc a co splnit nemůže, například s ohledem na další stanovené požadavky na vzdělávání	19	18,4 %
Jiné bariéry	14	13,6 %
Školy nechtějí umožnit odbornou přípravu učňů po celou dobu vzdělávání daného oboru v našem podniku (např. s argumentem, že rotace žáků po více podnicích jim poskytuje lepší základ pro výkon povolání)	8	7,8 %
Celkem	181	

I přes možnost konkrétního popisu nebyly jiné bariéry podrobněji specifikovány.

3.7.3 Překážky na straně vlastní firmy

Necelých 42 % respondentů uvedlo, že nevnímají žádné překážky pro rozvoj spolupráce se školami.

Mezi bariérami, které uvedeny byly, byl výrazně nejčastěji zmíněn nedostatek personálních kapacit na pracovníky odpovědné za spolupráci se školami a na instruktory žáků (tuto odpověď uvedlo téměř 43 % zapojených zaměstnavatelů).

Pětina zaměstnavatelů uvedla dvě následující překážky: nedostatek finančních prostředků na pokrytí nákladů, které by se spoluprací se školami byly spojeny a prostorová nevybavenost (výuka učňů by neměla kde probíhat). Cca 15 % firem nemá dostatek potřebných vstupních informací.

PŘEKÁŽKY NA STRANĚ VLASTNÍ FIRMY	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE PODNIKU SE STŘEDNÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI NA STRANĚ VAŠÍ FIRMY POVAŽUJETE (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)		
Pro spolupráci se školami nemáme dostatek personálních kapacit na pracovníky odpovědné za spolupráci se školami a na instruktory žáků	44	42,7 %
Na naší straně nevidíme žádné překážky rozvoje spolupráce se školami	43	41,7 %
Pro spolupráci se školami nemáme dostatek finančních prostředků na pokrytí nákladů, které by se spoluprací se školami byly spojeny	21	20,4 %
Pro spolupráci se školami nejsme dostatečně prostorově vybaveni; odborná příprava učňů by u nás neměla kde probíhat	20	19,4 %
Pro zahájení spolupráce se školami nám chybí dostatečné vstupní informace; nemáme představu, kde začít, na koho se obrátit, co spolupráce obnáší	15	14,6 %
Jiné bariéry	9	8,7 %
Vedení podniku v současnosti nepokládá spolupráci se SOŠ za smysluplný způsob, jak si zajistit kvalifikovanou pracovní sílu	3	2,9 %
Celkem	155	

I přes možnost konkrétního popisu nebyly jiné bariéry podrobněji specifikovány.

3.8 Počet škol a přehled oborů, v nichž probíhá spolupráce

Další otázka byla zaměřena na střední školy, s nimiž respondenti v současnosti spolupracují a v rámci kterých vzdělávacích oborů spolupráce v oblasti odborné přípravy probíhá.

Školy

V celkem 40 případech zaměstnavatelé neuvedli žádnou školu.

Na druhou stranu respondenti zmínili celkem 115 škol, s nimiž v současnosti spolupracují. Celkový počet spoluprací je však vyšší (162) a to z důvodu, že s některými SŠ spolupracuje více zaměstnavatelů zapojených do dotazníkového šetření. Z celkového počtu 115 škol jich 81 bylo zmíněno 1x, 23 škol bylo uvedeno dvěma zaměstnavateli, 9 škol spolupracuje se 3 ze skupiny 103 respondentů a dvě školy spolupracují se 4 zaměstnavateli, kteří vyplnili dotazník.

Obory

Respondenti spolupracují se středními školami v celkem 50 vzdělávacích oborech. Naprostá většina oborů spadá do kategorií „H“ a „M“, a to jak z hlediska počtu jednotlivých oborů, tak z hlediska počtu spoluprací.

Tabulka: identifikované obory v třídění podle kategorií vzdělání

KATEGORIE	OBORŮ, V NICHŽ PROBÍHÁ SPOLUPRÁCE		OBORY/ŠKOLY		POČET PŘÍPADŮ SPOLUPRÁCE	
	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
H – střední OV s výučním listem	21	42,0 %	100	45,9 %	117	47,8 %
M – úplné střední OV s maturitou (bez vyučení)	17	34,0 %	80	36,7 %	86	35,1 %
L – úplné střední OV s odborným výcvikem a maturitou	8	16,0 %	33	15,1 %	36	14,7 %
E – nižší střední OV s výučním listem	3	6,0 %	4	1,8 %	4	1,6 %
K – úplné střední všeobecné vzdělání	1	2,0 %	1	0,5 %	2	0,8 %
Celkem	50	100,0 %	218	100,0 %	245	100,0 %

obory/školy: tento údaj vyjadřuje počet partnerství podnik/škola, uvedený v počtu odpovídajícím počtu oborů, na nichž konkrétní podnik spolupracuje s konkrétní školou.

počet případů spolupráce: tento údaj započítává případy, kdy více respondentů z řad zaměstnavatelů spolupracuje s toutéž školou na stejném oboru.

Z rozboru skupin oborů, v nichž probíhá spolupráce respondentů se středními školami, vyplývá naprostá převaha skupin oborů z oblasti strojírenství a strojírenské výroby a oborů ze sektoru elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky. V prvním případě bylo identifikováno 105 unikátních případů spoluprací na odborné přípravě (tj. téměř 43 % ze všech), ve druhém se jednalo o 73 případů kooperace, které tvoří bezmála dalších 30 % z celku). S odstupem následují „Technická

chemie a chemie silikátů“ (13 případů), Informatické obory a Speciální a interdisciplinární obory (po 10 případech)

Tabulka: Spolupráce respondentů se středními školami v třídění podle skupin oborů

SKUPINA OBORŮ	NÁZEV SKUPINY	POČET OBORŮ		OBORY/ŠKOLY		POČET PŘÍPADŮ SPOLUPRÁCE	
		Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
23	Strojírenství a strojírenská výroba	12	24,0 %	95	43,6 %	105	42,9 %
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	8	16,0 %	58	26,6 %	73	29,8 %
28	Technická chemie a chemie silikátů	4	8,0 %	12	5,5 %	13	5,3 %
18	Informatické obory	1	2,0 %	10	4,6 %	10	4,1 %
39	Speciální a interdisciplinární obory	2	4,0 %	10	4,6 %	10	4,1 %
41	Zemědělství a lesnictví	5	10,0 %	8	3,7 %	8	3,3 %
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	6,0 %	5	2,3 %	5	2,0 %
37	Doprava a spoje	2	4,0 %	4	1,8 %	4	1,6 %
63	Ekonomika a administrativa	2	4,0 %	3	1,4 %	3	1,2 %
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	2,0 %	2	0,9 %	2	0,8 %
66	Obchod	2	4,0 %	2	0,9 %	2	0,8 %
78	Obecně odborná příprava (lyceum)	1	2,0 %	2	0,9 %	2	0,8 %
79	Obecné vzdělávání (gymnaziální)	1	2,0 %	1	0,5 %	2	0,8 %
16	Ekologie a ochrana životního prostředí	1	2,0 %	1	0,5 %	1	0,4 %
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	2,0 %	1	0,5 %	1	0,4 %
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	2,0 %	1	0,5 %	1	0,4 %
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	1	2,0 %	1	0,5 %	1	0,4 %
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	1	2,0 %	1	0,5 %	1	0,4 %
82	Umění a užité umění	1	2,0 %	1	0,5 %	1	0,4 %
	Celkem	50	100 %	218	100 %	245	100 %

obory/školy: tento údaj vyjadřuje počet partnerství podnik/škola, uvedený v počtu odpovídajícím počtu oborů, na nichž konkrétní podnik spolupracuje s konkrétní školou.

počet případů spolupráce: tento údaj započítává případy, kdy více respondentů z řad zaměstnavatelů spolupracuje s toutéž školou na stejném oboru.

Rozbor nejčastěji zastoupených konkrétních oborů vzdělání odpovídá pořadí výše uvedených skupin oborů. V první desítce nejčastěji zastoupených oborů se s jedinou výjimkou (obor Informační

technologie) vyskytují výhradně obory z oblasti strojírenství a strojírenské výroby a oborů ze sektoru elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky. Nejvíce případů spolupráce bylo zaznamenáno u oborů Strojírenství (29), Obráběč kovů (24), Elektrikář (21) a Strojní mechanik (20). U dalších 5 oborů bylo zaznamenáno alespoň 10 a více případů kooperace. Z jiných skupin oborů než výše uvedených, lze zmínit například obor Aplikovaná chemie (7 případů spolupráce), Autotronik (6) nebo Požární ochrana se čtyřmi kooperacemi.

Tabulka: Přehled oborů vzdělání v pořadí podle počtu případů spolupráce respondentů se SŠ

KÓD OBORU	NÁZEV OBORU	OBORY/ŠKOLY		POČET PŘÍPADŮ SPOLUPRÁCE	
		Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
2341M01	Strojírenství	26	11,9 %	29	11,8 %
2356H01	Obráběč kovů	23	10,6 %	24	9,8 %
2651H01	Elektrikář	17	7,8 %	21	8,6 %
2351H01	Strojní mechanik	16	7,3 %	20	8,2 %
2641M01	Elektrotechnika	14	6,4 %	16	6,5 %
2651H02	Elektrikář-silnoproud	11	5,0 %	15	6,1 %
1820M01	Informační technologie	10	4,6 %	10	4,1 %
2345L01	Mechanik seřizovač	10	4,6 %	10	4,1 %
2641L01	Mechanik elektrotechnik	8	3,7 %	10	4,1 %
2352H01	Nástrojař	8	3,7 %	8	3,3 %
2652H01	Elektromechanik	5	2,3 %	8	3,3 %
2844M01	Aplikovaná chemie	7	3,2 %	7	2,9 %
3941L01	Autotronik	6	2,8 %	6	2,4 %
2344L01	Mechanik strojů	4	1,8 %	5	2,0 %
3908M01	Požární ochrana	4	1,8 %	4	1,6 %
3647M01	Stavebnictví	3	1,4 %	3	1,2 %
3741M01	Provoz, ekonomika dopravy	3	1,4 %	3	1,2 %
4155H01	Opravář zemědělských strojů	3	1,4 %	3	1,2 %
2345M01	Dopravní prostředky	2	0,9 %	2	0,8 %
2362H01	Jemný mechanik	1	0,5 %	2	0,8 %
2368H01	Mechanik opravář motorových vozidel	2	0,9 %	2	0,8 %
2842L01	Chemik operátor	2	0,9 %	2	0,8 %
2844M002	Analytická chemie	1	0,5 %	2	0,8 %
2852H01	Chemik	2	0,9 %	2	0,8 %

KÓD OBORU	NÁZEV OBORU	OBORY/ŠKOLY		POČET PŘÍPADŮ SPOLUPRÁCE	
		Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
3356H01	Truhlář	2	0,9 %	2	0,8 %
4155E01	Opravářské práce	2	0,9 %	2	0,8 %
6341M01	Ekonomika a podnikání	2	0,9 %	2	0,8 %
7842M01	Technické lyceum	2	0,9 %	2	0,8 %
7941K41	Gymnázium	1	0,5 %	2	0,8 %
1601M01	Ekologie a životní prost.	1	0,5 %	1	0,4 %
2351E01	Strojírenské práce	1	0,5 %	1	0,4 %
2355H02	Karosář	1	0,5 %	1	0,4 %
2362L01	Optik	1	0,5 %	1	0,4 %
2641L52	Provozní elektrotechnika	1	0,5 %	1	0,4 %
2657H01	Autoelektrikář	1	0,5 %	1	0,4 %
2659H01	Spojový mechanik	1	0,5 %	1	0,4 %
2956H01	Řezník-uzenář	1	0,5 %	1	0,4 %
3158H01	Krejčí	1	0,5 %	1	0,4 %
3456L01	Fotograf	1	0,5 %	1	0,4 %
3646M01	Geodézie a katastr nemovitostí	1	0,5 %	1	0,4 %
3652H01	Instalatér	1	0,5 %	1	0,4 %
3742M01	Logistické a finanční služby	1	0,5 %	1	0,4 %
4141M01	Agropodnikání	1	0,5 %	1	0,4 %
4151E01	Zemědělské práce	1	0,5 %	1	0,4 %
4156H02	Opravář lesnických strojů	1	0,5 %	1	0,4 %
6341M02	Obchodní akademie	1	0,5 %	1	0,4 %
6551H01	Kuchař-číšník	1	0,5 %	1	0,4 %
6651H01	Prodávач	1	0,5 %	1	0,4 %
6653H01	Operátor skladování	1	0,5 %	1	0,4 %
8241M07	Modelářství a návrhářství oděvů	1	0,5 %	1	0,4 %
	Celkem	218	100,0 %	245	100,0 %

obory/školy: tento údaj vyjadřuje počet partnerství podnik/škola, uvedený v počtu odpovídajícím počtu oborů, na nichž konkrétní podnik spolupracuje s konkrétní školou.

počet případů spolupráce: tento údaj započítává případy, kdy více respondentů z řad zaměstnavatelů spolupracuje s toutéž školou na stejném oboru.

3.9 Počet škol a přehled oborů s potenciálem navázání spolupráce

Další část dotazníku byla strukturována obdobně jako předchozí pasáž, nyní však byli respondenti dotazováni na zájem o navázání budoucí spolupráce se SŠ. Dotazy směřovaly na určení konkrétní školy, s níž by zaměstnavatelé chtěli navázat kooperaci a na obory vzdělání, v rámci nichž by spolupráce měla probíhat.

Školy

Ze vzorku 103 respondentů jich 71 (69 %) neuvedlo žádnou konkrétní školu, zbývajících 32 (31 %) určilo alespoň jednu SŠ, s níž by chtěli do budoucna spolupracovat. Zaměstnavatelé nejčastěji určili jednu SŠ, s níž by chtěli navázat spolupráci (23x). Čtyři zaměstnavatelé uvedli 2 SŠ, resp. 3 SŠ, s nimiž by chtěli kooperovat. U dvou respondentů bylo uvedeno 4 SŠ pro budoucí spolupráci.

Bylo identifikováno celkem 47 středních škol, s nimiž by zaměstnavatelé chtěli navázat spolupráci. Tři z nich byly zmíněny dvěma různými respondenty, což počet potenciálních budoucích spoluprací zvyšuje na 50.

	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Neuvedena žádná škola	71	68,9 %
Uvedena alespoň 1 SŠ, z toho:	32	31,1 %
Předpoklad spolupráce s 1 SŠ	23	22,3 %
Předpoklad spolupráce se 2 SŠ	4	3,9 %
Předpoklad spolupráce se 3 SŠ	4	3,9 %
Předpoklad spolupráce se 4 SŠ	2	1,9 %
Celkem	103	100 %

Obory

Respondenti projevíli zájem o budoucí spolupráci se středními školami v celkem 32 vzdělávacích oborech. Naprostá většina oborů spadá do kategorií oborů s odborným výcvikem (kategorie H a L). V těchto kategoriích bylo identifikováno celkem 59 případů potenciálních nových spoluprací, z toho 37 v případě učebních oborů kat. H (střední odb. vzdělání s výučním listem) a dalších 22 v případě kat. L (úplné střední OV s odborným výcvikem a maturitou). Následuje 15 případů předpokládaných kooperací u oborů spadajících do kategorie M.

Tabulka: identifikované obory v třídění podle kategorií vzdělání

KATEGORIE	POČET OBORŮ SE ZÁJMEM O SPOLUPRÁCI	OBORY/ŠKOLY	POČET PŘÍPADŮ PŘEDPOKLÁDANÝCH SPOLUPRACÍ
H – střední OV s výučním listem	12	34	37
L – úplné střední OV s odborným výcvikem a maturitou, z toho	11	21	22
L/0 - denní	7	17	18
L/5 - nástavbové	4	4	4
M – úplné střední OV s maturitou (bez vyučení)	8	15	15
E – nižší střední OV s výučním listem	1	1	1
Celkem	32	71	75

obory/školy: tento údaj vyjadřuje počet partnerství podnik/škola, uvedený v počtu odpovídajícím počtu oborů, na nichž konkrétní podnik spolupracuje s konkrétní školou.

počet případů spolupráce: tento údaj započítává případy, kdy více respondentů z řad zaměstnavatelů spolupracuje s toutéž školou na stejném oboru.

Z rozboru skupin oborů, v nichž by potenciální nová spolupráce respondentů se středními školami mohla probíhat, vyplývá (stejně jako tomu bylo u aktuálně fungujících partnerství) výrazná převaha zájmu o kooperaci v oborech vzdělávání spadajících do strojírenství a strojírenské výroby a oborů ze sektoru elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky. V prvním případě bylo identifikováno 29 unikátních případů potenciálních spoluprací na odborné přípravě (tj. téměř 39 % ze všech), ve druhém se jednalo o 25 případů kooperace, které tvoří přes 33 % z celku). S odstupem následují obory spadající do skupiny „Zemědělství a lesnictví“ (7 případů). Další skupiny uvedené v následující tabulce vykazaly po jednom, nejvýše dvou případech potenciální nové spolupráce.

Tabulka: Potenciální spolupráce respondentů se středními školami v třídění podle skupin oborů

SKUPINA OBORŮ	NÁZEV SKUPINY	POČET OBORŮ		OBORY/ŠKOLY		PŘÍPADŮ PŘEDPOKL. SPOLUPRACÍ	
23	Strojírenství a strojírenská výroba	8	25,0 %	28	39,4 %	29	38,7 %
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	5	15,6 %	22	31,0 %	25	33,3 %
41	Zemědělství a lesnictví	5	15,6 %	7	9,9 %	7	9,3 %
28	Technická chemie a chemie silikátů	2	6,3 %	2	2,8 %	2	2,7 %

SKUPINA OBORŮ	NÁZEV SKUPINY	POČET OBORŮ		OBORY/ŠKOLY		PŘÍPADŮ PŘEDPOKL. SPOLUPRACÍ	
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	2	6,3 %	2	2,8 %	2	2,7 %
66	Obchod	2	6,3 %	2	2,8 %	2	2,7 %
82	Umění a užité umění	2	6,3 %	2	2,8 %	2	2,7 %
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	3,1 %	1	1,4 %	1	1,3 %
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1	3,1 %	1	1,4 %	1	1,3 %
37	Doprava a spoje	1	3,1 %	1	1,4 %	1	1,3 %
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	3,1 %	1	1,4 %	1	1,3 %
63	Ekonomika a administrativa	1	3,1 %	1	1,4 %	1	1,3 %
64	Podnikání v oborech, odvětví	1	3,1 %	1	1,4 %	1	1,3 %
	Celkem	32	100,0 %	71	100,0 %	75	100,0 %

obory/školy: tento údaj vyjadřuje počet partnerství podnik/škola, uvedený v počtu odpovídajícím počtu oborů, na nichž chce konkrétní podnik spolupracovat s konkrétní školou.

případů předpokládané spolupráce: tento údaj započítává případy, kdy více respondentů z řad zaměstnavatelů chce spolupracovat s toutéž školou na stejném oboru.

Rozbor nejčastěji zastoupených konkrétních oborů vzdělání odpovídá pořadí výše uvedených skupin oborů. V první desítce nejčastěji zastoupených oborů se vyskytují výhradně obory z oblasti strojírenství a strojírenské výroby a oborů ze sektoru elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky. Nejvíce případů potenciální spolupráce bylo zaznamenáno u oborů Mechanik seřizovač a Elektrikář (po 7) a u oborů Strojní mechanik a Mechanik elektrotechnik (po 6). Jediný obor z jiné skupiny než ze dvou výše uvedených, je Opravář zemědělských strojů se třemi případy případných spoluprací.

Tabulka: Přehled oborů vzdělání v pořadí podle počtu případů potenciální spolupráce respondentů se SŠ

KÓD OBORU	NÁZEV OBORU	OBORY/ŠKOLY		PŘÍPADŮ PŘEDPOKL. SPOLUPRACÍ	
		Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
2345L01	Mechanik seřizovač	6	8,5 %	7	9,3 %
2651H01	Elektrikář	5	7,0 %	7	9,3 %
2351H01	Strojní mechanik	6	8,5 %	6	8,0 %
2641L01	Mechanik elektrotechnik	6	8,5 %	6	8,0 %
2356H01	Obráběč kovů	5	7,0 %	5	6,7 %
2641M01	Elektrotechnika	5	7,0 %	5	6,7 %
2651H02	Elektrikář-silnoproud	3	4,2 %	4	5,3 %
2341M01	Strojírenství	4	5,6 %	4	5,3 %

2352H01	Nástrojař	3	4,2 %	3	4,0 %
2652H01	Elektromechanik	3	4,2 %	3	4,0 %
4155H01	Opravař zemědělských strojů	3	4,2 %	3	4,0 %
2368H01	Mechanik opravář motorových vozidel	2	2,8 %	2	2,7 %
2343L51	Provozní technika	1	1,4 %	1	1,3 %
2344L01	Mechanik strojů	1	1,4 %	1	1,3 %
3741M01	Provoz, ekonomika dopravy	1	1,4 %	1	1,3 %
6651H01	Prodávač	1	1,4 %	1	1,3 %
6653H01	Operátor skladování	1	1,4 %	1	1,3 %
4144L51	Zahradnictví	1	1,4 %	1	1,3 %
4144M01	Zahradnictví	1	1,4 %	1	1,3 %
4152E01	Zahradnické práce	1	1,4 %	1	1,3 %
4152H01	Zahradník	1	1,4 %	1	1,3 %
6341M02	Obchodní akademie	1	1,4 %	1	1,3 %
3741M01	Provoz, ekonomika dopravy	1	1,4 %	1	1,3 %
3941L01	Autotronik	1	1,4 %	1	1,3 %
3646M01	Geodézie a katastr nemovitostí	1	1,4 %	1	1,3 %
3341L01	Operátor dřevařské a nábytkářské výroby	1	1,4 %	1	1,3 %
8251L05	Uměleckořemeslné zpracování skla	1	1,4 %	1	1,3 %
8241M07	Modelářství a návrhářství oděvů	1	1,4 %	1	1,3 %
2842L51	Chemik operátor	1	1,4 %	1	1,3 %
2844M01	Aplikovaná chemie	1	1,4 %	1	1,3 %
3341L01	Operátor dřevařské a nábytkářské výroby	1	1,4 %	1	1,3 %
6441L51	Podnikání	1	1,4 %	1	1,3 %
	Celkem	71	100,0 %	75	100,0 %

obory/školy: tento údaj vyjadřuje počet partnerství podnik/škola, uvedený v počtu odpovídajícím počtu oborů, na nichž chce konkrétní podnik spolupracovat s konkrétní školou.

případů předpokládané spolupráce: tento údaj započítává případy, kdy více respondentů z řad zaměstnavatelů chce spolupracovat s toutéž školou na stejném oboru.

3.10 Praxe v rámci rekvalifikačních kurzů v podniku

Další část dotazníku byla zaměřena na aktuální stav v oblasti participace podniků na rekvalifikacích a na zájem o umožňování praktické části rekvalifikačních kurzů v podniku.

Téměř třetina zaměstnavatelů (31 %) uvedla, že by byla ochotna u vybraných rekvalifikací zajistit praktickou část rekvalifikačního kurzu. Naopak přes 23 % podniků sice potvrdilo, že realizaci praktické

části rekvalifikace ve firemním prostředí pokládají za účelné, nicméně uvedlo, že nemají zájem se takto angažovat. Pětina zaměstnavatelů uvedla, že již v současnosti rekvalifikace zajišťuje a to interně, pro své zaměstnance. Téměř 12 % respondentů uvedlo, že by byli ochotni stát se pro vybrané rekvalifikace autorizovanou osobou. Pět respondentů potvrdilo, že již rekvalifikační kurzy zajišťuje a čtyři podniky uvedly, že jsou autorizovanou osobou ověřující kvalifikace.

Respondenti mohli v odpovědi zvolit více možností, podíl je proto vztažen k počtu respondentů.

OTÁZKA: JE PODLE VÁS ÚČELNÉ, ABY SE FIRMY ZAPOJILY I DO REKVALIFIKACÍ FORMOU REALIZACE PRAKTICKÉ ČÁSTI REKVALIFIKAČNÍHO KURZU, BYLI BYSTE OCHOTNI SE TÍMTO ZPŮSOBEM DO REKVALIFIKACÍ ZAPOJIT?	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano, podnik by byl ochoten u vybraných rekvalifikací zajistit praktickou část rekvalifikačního kurzu	32	31,1 %
Ano, podpoří to kvalitu rekvalifikací, ale podnik nemá zájem zapojit se	24	23,3 %
Ano, podnik již rekvalifikační kurzy zajišťuje – jen pro své zaměstnance	21	20,4 %
Podnik to nepovažuje za účelné	20	19,4 %
Ano, podnik by byl ochoten u vybraných rekvalifikací stát se autorizovanou osobou	12	11,7 %
Ano, podnik již rekvalifikační kurzy zajišťuje (např. pro Úřad práce, vzdělávací agentury apod.)	5	4,9 %
Ano, podnik je autorizovanou osobou ověřující kvalifikace	4	3,9 %
Celkový součet	118	

3.11 Zájem o zapojení do pilotáže rozšířeného praktického vyučování v podnicích

V závěru dotazníku bylo zaměstnavatelům nabídnuto zapojení do pilotáže rozšířeného praktického vzdělávání v reálném pracovním prostředí („pilotáž duálního vzdělávání“), který organizuje Svaz průmyslu a dopravy. Zájemci byli vybídnuti k uvedení kontaktu v případě, že o zapojení do pilotáže mají zájem. Tímto způsobem projevilo zájem o zapojení do pilotáže 31 zaměstnavatelů, tj. 30 % všech podniků zapojených do šetření.

KRAJ, V NICHŽ PŮSOBÍ PODNIKY SE ZÁJMEM O ZAPOJENÍ DO PILOTÁŽE	POČET FIREM, KTERÉ MAJÍ ZÁJEM O ZAPOJENÍ DO PILOTÁŽE
Hlavní město Praha	3
Jihočeský kraj	3
Jihomoravský kraj	4
Karlovarský kraj	3
Kraj Vysočina	4
Královéhradecký kraj	3
Liberecký kraj	4
Moravskoslezský kraj	5
Olomoucký kraj	5
Pardubický kraj	2
Plzeňský kraj	4
Středočeský kraj	6
Ústecký kraj	7
Zlínský kraj	7

4 ŠETŘENÍ STŘEDNÍCH ŠKOL

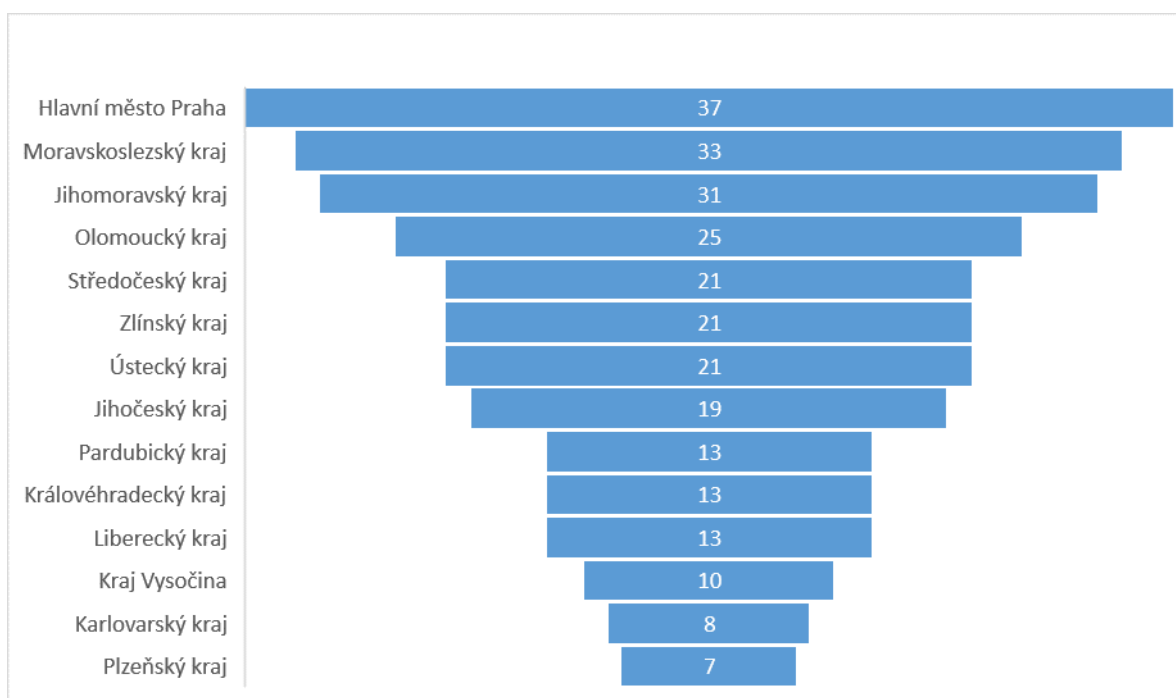
4.1 Regionální struktura respondentů

V rámci šetření bylo osloveno 1100 středních škol včetně gymnázií. Celkem byly získány odpovědi od 278 škol. Kontrolou dat byly identifikovány duplicitní odpovědi a vyhodnoceny byly tedy odpovědi od celkem 272 škol. Zastoupeny jsou školy ze všech krajů ČR. Nejvíce respondentů je z hlavního města Prahy (37 škol), nejméně pak z Plzeňského kraje (7).

Vzhledem k charakteru témat a jejich vyhodnocení je nutno uvést, že mezi respondenty bylo i 14 gymnázií, která nejsou integrována s žádnou odbornou školou. Tato gymnázia nabízí pouze obory všeobecného vzdělání bez odborného zaměření.

SÍDLO ŠKOLY (KRAJ)	POČET	PODÍL V %
Hlavní město Praha	37	13,6 %
Jihočeský kraj	19	7,0 %
Jihomoravský kraj	31	11,4 %
Karlovarský kraj	8	2,9 %
Kraj Vysočina	10	3,7 %
Královéhradecký kraj	13	4,8 %
Liberecký kraj	13	4,8 %
Moravskoslezský kraj	33	12,1 %
Olomoucký kraj	25	9,2 %
Pardubický kraj	13	4,8 %
Plzeňský kraj	7	2,6 %
Středočeský kraj	21	7,7 %
Ústecký kraj	21	7,7 %
Zlínský kraj	21	7,7 %

Graf: Počty škol podle sídla v jednotlivých krajích ČR

4.2 Přehled nejdůležitějších zjištění

Drtivá většina škol (96,7 %) spolupracuje nějakou formou se zaměstnavateli. Formy a rozsah spolupráce jsou dále popsány v příslušných tematických blocích.

Učební obory

- Odborný výcvik žáků učebních oborů naprosté většiny škol (**95,8 %**) **probíhá alespoň částečně na pracovištích spolupracujících zaměstnavatelů**. Nejčastěji je tato forma výcviku realizována ve 2. a 3. ročníku studia.
- Z hlediska časového u téměř dvou třetin škol (60,9 %) **probíhá nyní praktické vyučování žáků učebních oborů (v souhrnu za celou dobu odborné přípravy) převážně ve škole**. Výhradní realizaci praktického výcviku pouze ve škole uvádí však pouze 4 školy (2,2 %).
- Více než dvě pětiny škol (43 %) se ale snaží **o maximální možný přesun odborného výcviku učňů do podnikového prostředí**.
- Téměř dvě třetiny škol (61,0 %) využívají **přímé účasti expertů z podnikové praxe u závěrečných zkoušek učebních oborů**.
- Více než dvě třetiny škol (69,9 %) uvedly, že **spolupracující zaměstnavatelé definují požadavky týkající se kvalifikace a odbornosti pracovníků v oboru**. Téměř pětina škol (18,6

%) dokonce **aktualizovala původní školní vzdělávací program na základě požadavku zaměstnavatelů na kvalifikaci absolventů.**

- Dvě třetiny škol (60,7 %) uvádí, že **odborný výcvik konkrétních žáků probíhá po celou dobu jejich vzdělávání pouze u jednoho zaměstnavatele.**

Maturitní obory

- **Žáci maturitních ročníků** drtivě většiny škol (85,7 %) **absolvují odbornou praxi přímo u spolupracujících zaměstnavatelů**, přičemž spolupráci se všemi nebo většinou spolupracujících zaměstnavatelů uvedly téměř tři čtvrtiny škol (74,6 %).
- Oproti učebním oborům je **účast podnikových expertů u profilových částí maturitních zkoušek** méně častá. Účast zástupce zaměstnavatelů není ale v tomto případě povinností ze školského zákona. Přítomnost odborníků z praxe u zkoušek uvedla třetina škol (36,8 %).
- Většina škol (75 %) systematicky **spolupracuje se zaměstnavateli při zprostředkování odborné praxe žáků maturitních oborů.**

Základní formy spolupráce škol a zaměstnavatelů

- Většina škol (71,3 %) spolupracuje se zaměstnavateli na **úpravách školních vzdělávacích programů podle potřeb podniků.**
- **Expertů ze spolupracujících podniků zapojuje přímo do výuky** teoretických předmětů 74,3 % škol. Většina škol (86,4 %) **využívá pro odborný rozvoj svých pedagogů pomoci ze strany zaměstnavatelů.**
- Více než třetina škol (35,3 %) má **v poradním sboru školy zastoupeny také zaměstnavatele. Zaměstnavatelé se podílí na koncepci rozvoje školy** u téměř poloviny škol (48,9 %).
- Více než dvě třetiny škol (68,4 %) jsou **finančně nebo materiálně podporovány ze strany spolupracujících podniků.** U většiny škol (82,4 %) jsou **zaměstnavatelé zapojeni do školních propagačních akcí, aktivit kariérového poradenství školy a do náborových aktivit.**
- Žákům téměř všech škol (94,5 %) nabízí **spolupracující zaměstnavatelé krátkodobé pracovní příležitosti (brigády) v oblastech souvisejících se studovaným oborem.**

Další formy spolupráce škol a zaměstnavatelů

- Více než dvě pětiny škol (41,5 %) společně se zaměstnavateli **definují parametry oborů a odborné přípravy tak, aby byly v souladu s potřebami podniků a vzdělávacími požadavky kladenými na školu.**

- Téměř třetina škol (30,1 %) **podporuje již v prvním ročníku studia realizaci odborné přípravy žáků v podnikovém prostředí.**
- Třetina škol (32,7 %) uvádí, že **odborná příprava žáků probíhá pro jednoho konkrétního zaměstnavatele po celou dobu trvání studia** přímo v prostředí daného podniku.
- Více než dvě pětiny škol (42,6 %) uvádí, že **zaměstnavatelé poskytují jejich žákům stipendia a další pomoc související s dlouhodobou spoluprací v oblasti odborné přípravy žáků a možnosti jejich následného zaměstnání v příslušných podnicích.**

Překážky rozvoje spolupráce škol se zaměstnavateli

- Z hlediska **nastavení systému odborného vzdělávání v ČR** je za největší překážku vnímáno **slabé postavení zaměstnavatelů** v tomto systému. Školy také upozorňují na **neexistenci odborných poradenských kapacit** pro oblast spolupráce škol a zaměstnavatelů.
- **Školy** si stěžují na obtížnou koordinaci odborné přípravy žáků v různých podnicích s obdobími školní výuky a nedostatečné personální kapacity na řešení velkého množství různorodých požadavků zaměstnavatelů na spolupráci.
- **Na straně firem** je nejčastěji uváděna jejich nerealistická představa o rozsahu odborné přípravy probíhající v podnicích a nesoulad s představami firem a organizačními a právními podmínkami odborné přípravy žáků na pracovištích zaměstnavatelů.

Konkrétní spolupráce škol se zaměstnavateli a její potenciál

- Školy zapojené v rámci šetření mají **uzavřeno celkem 8813 smluv o realizaci praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatele.** Průměrně na jednu školu připadá cca 32 smluv. Nejvyšší průměrný počet smluv na jednu školu je v Jihomoravském kraji (celkem 48 smluv na 1 školu). Naopak nejnižší počet je v Jihočeském kraji, kde na jednu školu připadá 20 smluv se zaměstnavateli. Šestina škol (15,4 %) nemá uzavřenu ani jednu smlouvu.
- Svaz průmyslu a dopravy realizoval v Moravskoslezském kraji úspěšnou **pilotáž rozšířeného praktického vzdělávání v reálném pracovním prostředí („pilotáž prvků duálního vzdělávání“).** Postupně by měla na tomto principu vznikat funkční partnerství škol a zaměstnavatelů také v dalších krajích. V rámci dotazníkového šetření deklarovalo zájem o zapojení do těchto aktivit celkem 78 škol.

4.3 Spolupráce škol se zaměstnavateli a její základní formy

Úvodní část dotazníku přináší velmi pozitivní informaci, že **drtivá většina škol spolupracuje nějakou formou se zaměstnavateli.** Pouze 3,3 % škol uvedlo, že se zaměstnavateli nespolupracují.

OTÁZKA: SPOLUPRACUJE VAŠE ŠKOLA SE ZAMĚSTNAVATELI?	POČET RESPONDENTŮ	PODÍL V %
Ano	263	96,7 %
Ne	9	3,3 %
Celkem	272	100 %

V další části dotazníku byla upřesněna **forma spolupráce školy se zaměstnavateli a její šíře a význam**.

Odborný výcvik v prostředí zaměstnavatele

V rámci této otázky byl velmi častý výskyt odpovědi „Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)“. Z důvodu zpřesnění výsledků byla tato forma odpovědi vyřazena z vyhodnocení. **Ve výsledku je u této otázky vyhodnoceno celkem 189 odpovědí** (namísto standardních 272). **Více než třetina škol (36,5 %) uvádí, že v oblasti odborného výcviku žáků učebních oborů spolupracují se všemi spolupracujícími zaměstnavateli.** Dále téměř polovina škol (48,1 %) uvádí tuto formu spolupráce s většinou spolupracujících zaměstnanců. Pouze 8 škol uvedlo, že odborný výcvik žáků učebních oborů neprobíhá u zaměstnavatelů.

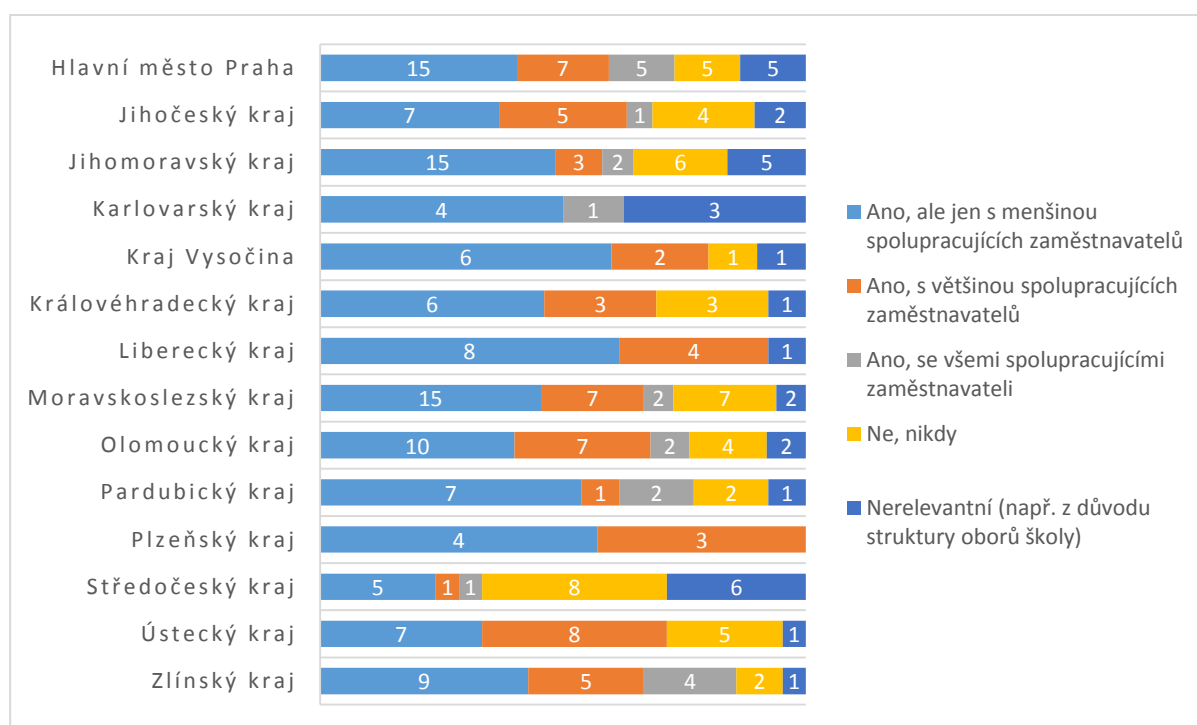
OTÁZKA: V PROSTŘEDÍ ZAMĚSTNAVATELE PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) ODBORNÝ VÝCVIK ŽÁKŮ UČEBNÍCH OBORŮ	POČET	PODÍL V %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	91	48,1 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	69	36,5 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	21	11,1 %
Ne, nikdy	8	4,2 %
Celkem	189	100 %

Úpravy školních vzdělávacích programů podle potřeb zaměstnavatelů

Obsah školních vzdělávacích programů **přizpůsobují potřebám zaměstnavatelů více než dvě třetiny škol (64 %)**. Pětina škol (20,6 %) spolupracuje na úpravě školních vzdělávacích programů s většinou zaměstnavatelů. V této oblasti nespolupracuje s žádným zaměstnavatelem necelá pětina škol (17,3 %).

OTÁZKA: ŠKOLA SPOLUPRACUJE SE ZAMĚSTNAVATELI NA ÚPRÁVÁCH ŠKOLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ OBORŮ, ABY ODPOVÍDALY JEJICH POTŘEBÁM	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	118	43,4 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	56	20,6 %
Ne, nikdy	47	17,3 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	31	11,4 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	20	7,4 %
Celkem	272	100 %

Graf: Spolupráce škol a zaměstnavatelů na úpravách ŠVP podle potřeb zaměstnavatelů

Odborná praxe žáků maturitních oborů u spolupracujících zaměstnavatelů

Žáci maturitních ročníků drtivé většiny škol (85,7 %) **absolvují odbornou praxi přímo u spolupracujících zaměstnavatelů**, přičemž spolupráci se všemi nebo většinou spolupracujících zaměstnavatelů uvedly téměř tři čtvrtiny škol (74,6 %).

OTÁZKA: SPOLUPRACUJÍCÍ ZAMĚSTNAVATELÉ UMOŽŇUJÍ ODBORNÉ PRAXE STUDENTŮ MATURITNÍCH OBORŮ VE SVÉM PROSTŘEDÍ	POČET	PODÍL V %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	114	41,9 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	89	32,7 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	30	11,0 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	29	10,7 %
Ne, nikdy	10	3,7 %
Celkem	272	100 %

Zapojení podnikových expertů do teoretické výuky

Téměř tři čtvrtiny škol (74,3 %) uvádí přímé zapojení expertů a externistů z praxe do výuky teoretických předmětů. U pětiny škol (21,0 %) tato forma spolupráce není navázána.

OTÁZKA: DO VÝUKY TEORETICKÝCH PŘEDMĚTŮ DOCHÁZÍ PODNIKOVÍ EXPERTI A PŘEDNÁŠÍ ŽÁKŮM	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	162	59,6 %
Ne, nikdy	57	21,0 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	29	10,7 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	13	4,8 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	11	4,0 %
Celkem	272	100 %

Účast podnikových expertů u závěrečných zkoušek učebních oborů

Téměř dvě třetiny (61,0 %) škol využívají přímé účasti expertů z podnikové praxe u závěrečných zkoušek učebních oborů a více než polovina z nich s většinou spolupracujících zaměstnavatelů.

OTÁZKA: ODBORNÍCI Z PODNIKŮ SE ÚČASTNÍ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK UČEBNÍCH OBORŮ	POČET	PODÍL V %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	85	31,3 %

OTÁZKA: ODBORNÍCI Z PODNIKŮ SE ÚČASTNÍ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK UČEBNÍCH OBORŮ	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	77	28,3 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	55	20,2 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	34	12,5 %
Ne, nikdy	21	7,7 %
Celkem	272	100 %

Účast podnikových expertů u profilových částí maturitních zkoušek

Oproti učebním oborům je **účast podnikových expertů u profilových částí maturitních zkoušek méně častá**. Důvodem je ale skutečnost, že u závěrečných zkoušek (učební obory) je účast zástupce zaměstnavatelů povinností ze školského zákona, na rozdíl od maturitních zkoušek. Přítomnost odborníků z praxe u zkoušek uvedla třetina škol (36,8 %). Téměř polovina škol (47,1 %) uvádí, že se profilových částí maturitních zkoušek neúčastní žádní odborníci z podnikové praxe.

OTÁZKA: ODBORNÍCI Z PODNIKŮ SE ÚČASTNÍ PROFILOVÝCH ČÁSTÍ MATURITNÍCH ZKOUŠEK	POČET	PODÍL V %
Ne, nikdy	128	47,1 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	76	27,9 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	44	16,2 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	14	5,1 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	10	3,7 %
Celkem	272	100 %

Odborný rozvoj pedagogů ve spolupráci se zaměstnavateli

Většina škol (86,4 %) využívá pro odborný rozvoj svých pedagogů pomoci ze strany zaměstnavatelů, přičemž více než třetina škol (34,6 %) takto spolupracuje s většinou nebo všemi spolupracujícími zaměstnavateli. Více než desetina škol (10,7 %) uvedla, že vůbec nespolupracuje se zaměstnavateli v oblasti odborného rozvoje svých pedagogů.

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL POMÁHÁ ODBORNÉMU ROZVOJI PEDAGOGŮ ŠKOLY: VZDĚLÁVACÍ AKCE, WORKSHOPY, EXKURZE A STÁŽE PEDAGOGŮ ŠKOLY V PODNIKU	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	141	51,8 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	76	27,9 %
Ne, nikdy	29	10,7 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	18	6,6 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	8	2,9 %
Celkem	272	100 %

Zastoupení zaměstnavatelů v poradním sboru školy

Více než třetina škol (35,3 %) uvedla, že mají v poradním sboru školy zastoupeny také zaměstnavatele. Naproti tomu téměř polovina škol (48,2 %) uvádí, že zástupce zaměstnavatelů v poradním sboru nemají (nebo popř. poradní sbor nemají ustavený).

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL MÁ SVÉ ZÁSTUPCE V PORADNÍM SBORU ŠKOLY SLOŽENÉM ZE ZAMĚSTNAVATELŮ (POKUD JE TAKOVÝ PORADNÍ SBOR USTAVEN), POPŘ. VE ŠKOLSKÉ RADĚ	POČET	PODÍL V %
Ne, nikdy	131	48,2 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	64	23,5 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	45	16,5 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	20	7,4 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	12	4,4 %
Celkem	272	100 %

Finanční nebo materiální podpora škol

Více než dvě třetiny škol (68,4 %) jsou finančně nebo materiálně podporovány ze strany podniků. Téměř šestina škol (14,3 %) je podporována většinou spolupracujících subjektů. Naopak více než čtvrtina škol (27,6 %) není materiálně ani finančně podporována žádným zaměstnavatelem.

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL FINANČNĚ A/NEBO MATERIÁLNĚ PODPORUJE ŠKOLU	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	135	49,6 %
Ne, nikdy	75	27,6 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	39	14,3 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	12	4,4 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	11	4,0 %
Celkem	272	100 %

Spolupráce na koncepci rozvoje školy

U téměř poloviny škol (48,9 %) se zaměstnavatelé podílí na koncepci rozvoje školy. Podobný počet škol (45,2 %) uvedl, že se zaměstnavatelé na koncepci rozvoje školy vůbec nepodílí.

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL SE PODÍLÍ NA KONCEPCI ROZVOJE ŠKOLY A OVLIVŇUJE TAK JEJÍ DALŠÍ SMĚŘOVÁNÍ.	POČET	PODÍL V %
Ne, nikdy	123	45,2 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	95	34,9 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	27	9,9 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	16	5,9 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	11	4,0 %
Celkem	272	100 %

Zapojení podniků do propagačních a náborových aktivit školy a do kariérového poradenství

U většiny škol (82,4 %) jsou zaměstnavatelé zapojeni do školních propagačních akcí, aktivit kariérového poradenství školy a do náborových aktivit, téměř třetina (30,5 %) škol tuto aktivitu realizuje se všemi nebo s většinou zaměstnavatelů.

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL JE ZAPOJEN DO ŠKOLNÍCH PROPAGAČNÍCH AKCÍ, AKTIVIT KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ ŠKOLY A DO NÁBOROVÝCH AKTIVIT	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	141	51,8 %

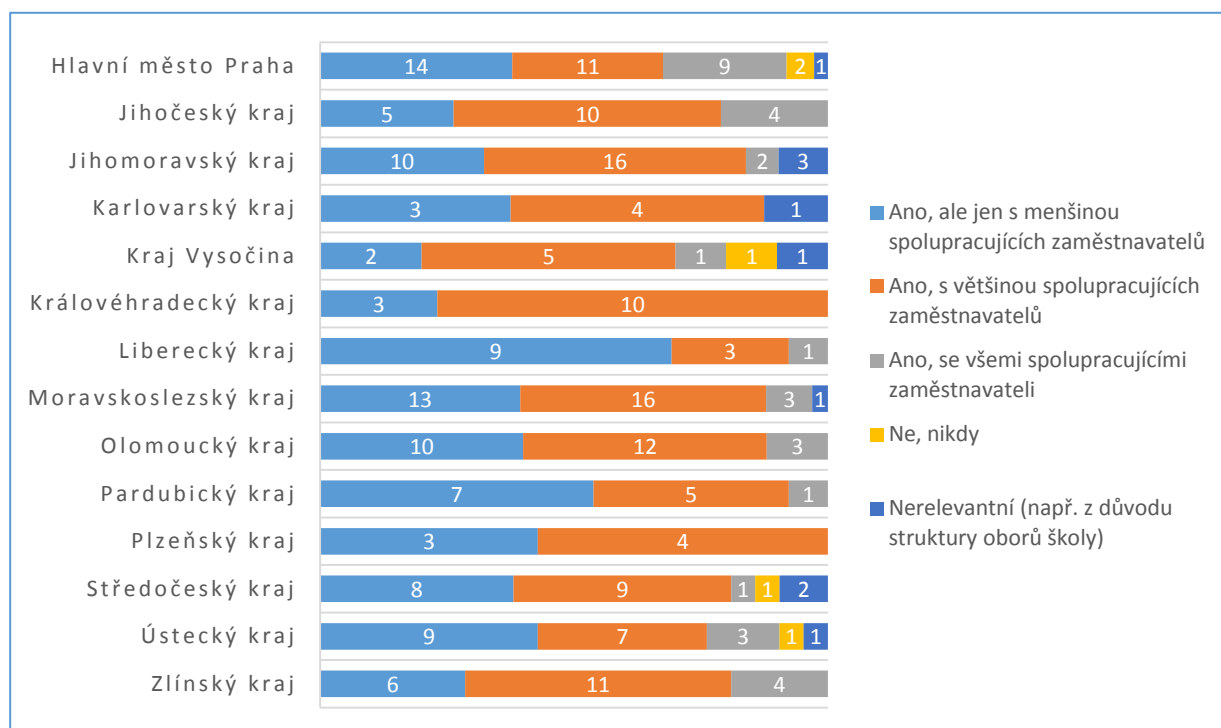
OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL JE ZAPOJEN DO ŠKOLNÍCH PROPAGAČNÍCH AKCÍ, AKTIVIT KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ ŠKOLY A DO NÁBOROVÝCH AKTIVIT	POČET	PODÍL V %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	66	24,3 %
Ne, nikdy	36	13,2 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	17	6,3 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	12	4,4 %
Celkem	272	100 %

Krátkodobé pracovní příležitosti pro žáky

Žákům téměř všech škol (94,5 %) spolupracující nabízí zaměstnavatelé krátkodobé pracovní příležitosti (brigády) v oblastech souvisejících se studovaným oborem. Žáci těchto škol mají tak možnost i v mimoškolní době upevnit nebo prohloubit získané znalosti a dovednosti. Pouze 5 škol uvedlo, že jejich žáci nemají možnost přivydělávat si v rámci studovaného oboru u spolupracujících zaměstnavatelů.

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL NABÍZÍ KRÁTKODOBÉ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI ŽÁKŮM ŠKOLY (LETNÍ BRIGÁDY) V OBLASTI SOUVISEJÍCÍ S OBOREM ŽÁKŮ	POČET	PODÍL V %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	123	45,2 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	102	37,5 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	32	11,8 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	10	3,7 %
Ne, nikdy	5	1,8 %
Celkem	272	100 %

Graf: Spolupracující zaměstnavatelé nabízí krátkodobé pracovní příležitosti žákům v oblastech souvisejících se studovaným oborem

Další vzdělávání

Další úrovní spolupráce středních škol a zaměstnavatelů je oblast dalšího vzdělávání. Jedná se především o realizaci rekvalifikačních kurzů pro potřeby spolupracujících firem. **Polovina škol (52,2 %) zajišťuje realizaci kurzů, ale ve většině případů pouze pro užší skupinu firem.** Realizací kurzů se nezabývá celkem 37,9 % škol.

OTÁZKA: ŠKOLA PRO POTŘEBY SPOLUPRACUJÍCÍCH ZAMĚSTNAVATELŮ REALIZUJE REKVALIFIKAČNÍ KURZY	POČET	PODÍL V %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	105	38,6 %
Ne, nikdy	103	37,9 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	27	9,9 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	27	9,9 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	10	3,7 %
Celkem	272	100 %

Spolupráce v rámci zkoušek z profesních kvalifikací

Více než třetina (36,8 %) škol je autorizovanou osobou podle zákona č. 179/2006 Sb. a zajišťují přezkoušení uchazečů o získání profesních kvalifikací podle potřeb spolupracujících zaměstnavatelů. Téměř šestina (14,7 %) škol realizuje zkoušky pro všechny nebo většinu spolupracujících zaměstnavatelů.

OTÁZKA: ŠKOLA PRO POTŘEBY SPOLUPRACUJÍCÍCH ZAMĚSTNAVATELŮ PŮSOBÍ JAKO AUTORIZOVANÁ OSOBA PRO ZKOUŠENÍ PROFESNÍCH KVALIFIKACÍ V RÁMCI NÁRODNÍ SOUSTAVY KVALIFIKACÍ	POČET	PODÍL V %
Ne, nikdy	125	46,0 %
Ano, ale jen s menšinou spolupracujících zaměstnavatelů	60	22,1 %
Nerelevantní (např. z důvodu struktury oborů školy)	47	17,3 %
Ano, s většinou spolupracujících zaměstnavatelů	27	9,9 %
Ano, se všemi spolupracujícími zaměstnavateli	13	4,8 %
Celkem	272	100 %

4.4 Realizace odborného výcviku žáků učebních oborů na pracovištích zaměstnavatelů

Školy, jejichž **odborný výcvik žáků učebních oborů** probíhá alespoň částečně v prostředí zaměstnavatele, specifikovaly dále úroveň a intenzitu spolupráce se zaměstnavateli v této oblasti. V rámci této kapitoly jsou **vyhodnoceny odpovědi 183 škol, pro něž je relevantní téma odborného výcviku.**

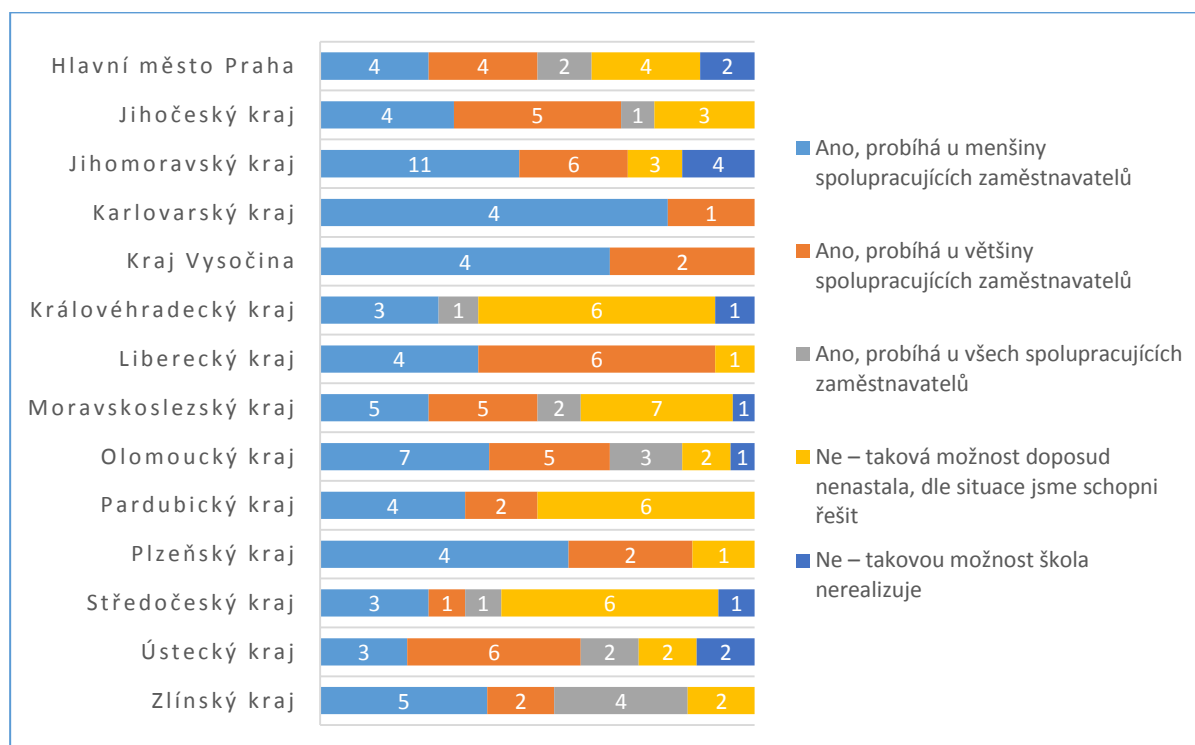
Požadavky zaměstnavatelů na kvalifikaci žáků – budoucích pracovníků v oboru

Více než dvě třetiny škol (69,9 %) uvedly, že spolupracující zaměstnavatelé definují **požadavky týkající se kvalifikace a odbornosti pracovníků v oboru**. Tyto školy se pak snaží najít ve spolupráci se zaměstnavateli způsoby, jak zajistit získání odpovídajících kompetencí (v rámci příslušného školního vzdělávacího programu). Další téměř čtvrtina škol (23,5 %) zatím takovou situaci neřešila, ale jsou připraveny řešit takové případné požadavky zaměstnavatelů.

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL DEFINOVAL SVÉ KVALIFIKAČNÍ POŽADAVKY NA PRACOVNÍKA DANÉHO OBORU VE FIRMĚ A ŠKOLA SPOLU S NÍM HLEDALA MOŽNOSTI, JAK UČNĚ NAUČIT POŽADOVANÉ KOMPETENCE	POČET	PODÍL V %
--	-------	-----------

OTÁZKA: ZAMĚSTNAVATEL DEFINOVAL SVÉ KVALIFIKAČNÍ POŽADAVKY NA PRACOVNÍKA DANÉHO OBORU VE FIRMĚ A ŠKOLA SPOLU S NÍM HLEDALA MOŽNOSTI, JAK UČNĚ NAUČIT POŽADOVANÉ KOMPETENCE	POČET	PODÍL V %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	65	35,5 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	47	25,7 %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	43	23,5 %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	16	8,7 %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	12	6,6 %
Celkem	183	

Graf: Školy vycházejí vstříc požadavkům zaměstnavatelů na kvalifikaci žáků učebních oborů

Aktualizace ŠVP podle potřeb zaměstnavatelů

Téměř pětina škol (18,6 %) aktualizovala původní školní vzdělávací program na základě požadavku zaměstnavatelů na kvalifikaci absolventů. Podobný počet škol (20,8 %) tuto aktivitu nepřipouští. Většina škol (60,7 %) zatím nebyla konfrontována s potřebou této aktivity, ale jsou připraveny v případě potřeby stávající ŠVP aktualizovat.

OTÁZKA: VZDĚLÁVACÍ POŽADAVKY ZAMĚSTNAVATELE BYLY NATOLIK SPECIFICKÉ, ŽE BYLO POTŘEBA VE SPOLUPRÁCI SE ŠKOLOU VYTVOŘIT NOVÝ ŠVP, RESP. REVIDOVAT STÁVAJÍCÍ ŠVP	POČET	PODÍL V %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	111	60,7 %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	38	20,8 %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	29	15,8 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	4	2,2 %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	1	0,5 %
Celkem	183	

Realizace odborného výcviku žáka bez rotace mezi podniky

Dvě třetiny škol (60,7 %) uvádí, že odborný výcvik konkrétních žáků probíhá po celou dobu jejich vzdělávání pouze u jednoho zaměstnavatele. Se všemi spolupracujícími zaměstnavateli má takto nastaven odborný výcvik téměř desetina škol (9,3 %), s většinou spolupracujících zaměstnavatelů pak více než pětina škol (20,8 %). Naopak téměř pětina škol (19,7 %) takovou formu spolupráce vůbec nepřipouští.

OTÁZKA: PO DOHODĚ SE ZAMĚSTNAVATELEM PROBÍHÁ ODBORNÝ VÝCVIK KONKRÉTNÍCH ŽÁKŮ PO CELOU DOBU JEJICH VZDĚLÁVÁNÍ POUZE U NĚJ A NIKOLIV FORMOU ROTACE ŽÁKŮ PO VÍCE PODNICÍCH	POČET	PODÍL V %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	56	30,6 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	38	20,8 %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	36	19,7 %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	36	19,7 %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	17	9,3 %
Celkem	183	

Společná příprava tematického plánu odborného výcviku

Více než dvě pětiny škol (43,7 %) uvedly, že pro účely jasné specifikace a rozdělení odborné přípravy ve škole a u zaměstnavatele vytvořili spolu se zaměstnavatelem společný tematický plán odborného výcviku, který toto rozdělení konkrétně popisuje. Téměř desetina škol (9,3 %) vytvořila

tematický plán odborného výcviku ve spolupráci se všemi spolupracujícími zaměstnavateli. Naopak téměř pětina škol (18,6 %) se spoluprací na této úrovni vůbec nepočítá.

OTÁZKA: PRO ÚČELY JASNÉ SPECIFIKACE A ROZDĚLENÍ ODBORNÉ PŘÍPRAVY VE ŠKOLE A U ZAMĚSTNAVATELE JSME SPOLU VYTVOŘILI SPOLEČNÝ TEMATICKÝ PLÁN ODBORNÉHO VÝCVIKU, KTERÝ TOTO ROZDĚLENÍ KONKRÉTNĚ POPISUJE	POČET	PODÍL V %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	69	37,7 %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	43	23,5 %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	34	18,6 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	20	10,9 %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	17	9,3 %
Celkem	183	

Odborný výcvik žáků učebních oborů v 1. - 3. ročníku

Odborný výcvik žáků učebních oborů v 1. - 3. ročníku více než poloviny škol (51,9 %) probíhá (alespoň zčásti) u zaměstnavatelů. Žáci všech ročníků učebních oborů téměř šestiny škol (13,7 %) mají možnost trávit alespoň část odborného výcviku u všech spolupracujících zaměstnavatelů. Téměř pětina škol (18 %) je připravena v případě potřeby umožnit žákům všech ročníků realizaci odborného výcviku u zaměstnavatelů. Téměř třetina škol (30,1 %) takovou úroveň spolupráce nepřipouští.

OTÁZKA: ODBORNÝ VÝCVIK ŽÁKŮ UČEBNÍCH OBORŮ NAŠÍ ŠKOLY PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) U ZAMĚSTNAVATELŮ V 1., 2. I 3. ROČNÍKU	POČET	PODÍL V %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	55	30,1 %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	40	21,9 %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	33	18,0 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	30	16,4 %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	25	13,7 %
Celkem	183	

Odborný výcvik žáků učebních oborů ve 2. a 3. ročníku

Více než tři čtvrtiny škol (78,7 %) uvedly, že odborný výcvik jejich žáků ve 2. a 3. ročníku učebních oborů probíhá (alespoň zčásti) u zaměstnavatelů. Více než čtvrtina škol (28,4 %) uvedla tuto možnost u všech spolupracujících zaměstnavatelů. Podobný počet (26,2 %) uvedl tuto úroveň spolupráce s většinou spolupracujících zaměstnavatelů. Žáci 2. a 3. ročníku učebních oborů z šestiny škol (15,8 %) nemají možnost trávit ani část odborného výcviku přímo u zaměstnavatelů.

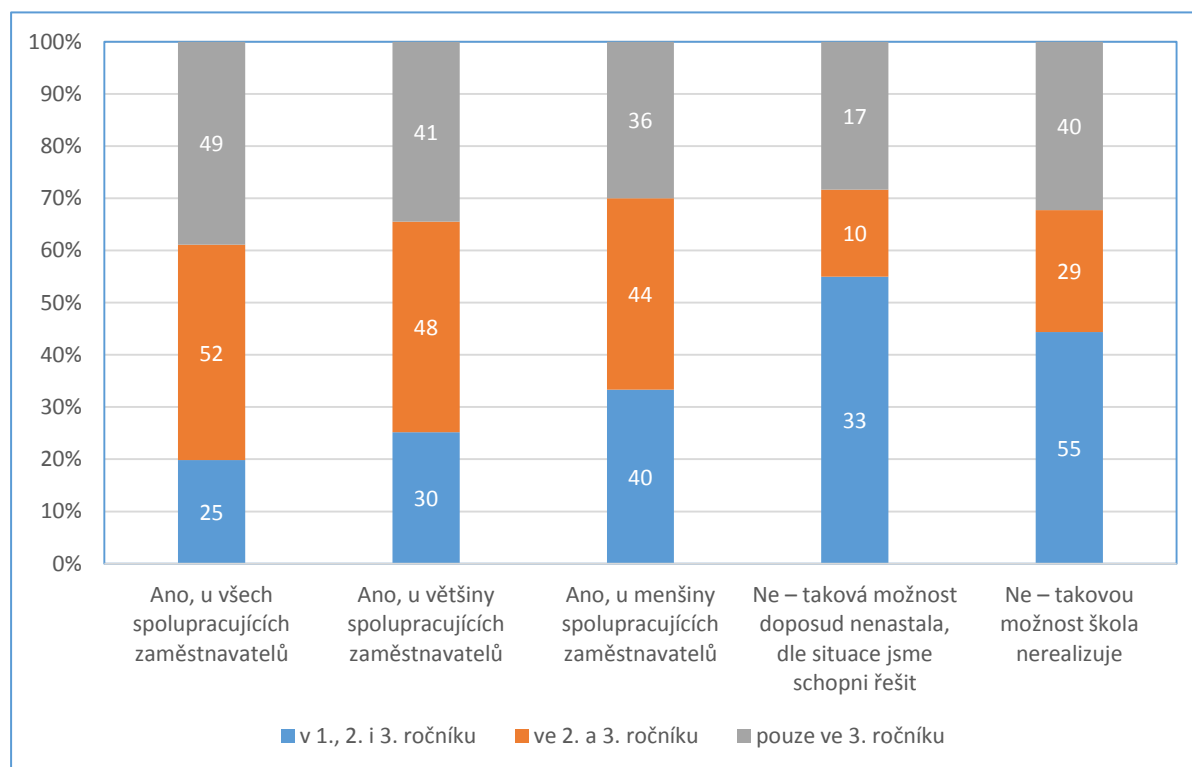
OTÁZKA: ODBORNÝ VÝCVIK ŽÁKŮ UČEBNÍCH OBORŮ NAŠÍ ŠKOLY PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) U ZAMĚSTNAVATELŮ VE 2. A 3. ROČNÍKU	POČET	PODÍL V %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	52	28,4 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	48	26,2 %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	44	24,0 %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	29	15,8 %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	10	5,5 %
Celkem	183	

Odborný výcvik žáků učebních oborů pouze ve 3. ročníku

Realizaci odborného výcviku u zaměstnavatelů pouze ve 3. ročníku uvádí více než dvě třetiny škol (68,9 %). Více než pětina (21,9 %) škol tuto úroveň spolupráce vylučuje. Naopak téměř desetina škol (9,3 %) je v případě potřeby či poptávky tuto formu spolupráce navázat.

OTÁZKA: ODBORNÝ VÝCVIK ŽÁKŮ UČEBNÍCH OBORŮ NAŠÍ ŠKOLY PROBÍHÁ (ALESPOŇ ZČÁSTI) U ZAMĚSTNAVATELŮ POUZE VE 3. ROČNÍKU	POČET	PODÍL V %
Ano, probíhá u všech spolupracujících zaměstnavatelů	49	26,8 %
Ano, probíhá u většiny spolupracujících zaměstnavatelů	41	22,4 %
Ne – takovou možnost škola nerealizuje	40	21,9 %
Ano, probíhá u menšiny spolupracujících zaměstnavatelů	36	19,7 %
Ne – taková možnost doposud nenastala, dle situace jsme schopni řešit	17	9,3 %
Celkem	183	

Graf: Realizace odborného výcviku u zaměstnavatelů podle ročníku(ů) studia

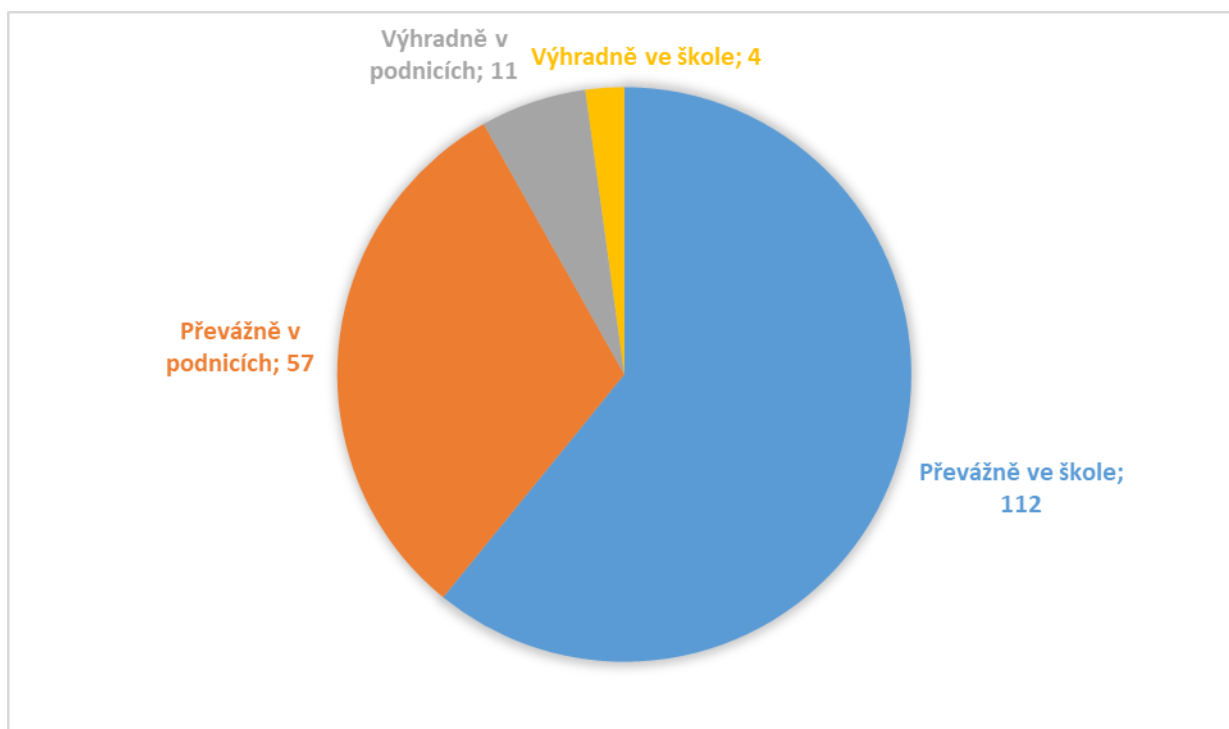

Převažující místo výkonu odborného výcviku žáků

U téměř dvou třetin škol (60,9 %) probíhá nyní praktické vyučování žáků učebních oborů (v souhrnu za celou dobu odborné přípravy) **převážně ve škole**. Výhradní realizaci praktického výcviku pouze ve škole uvádí pouze 4 školy (2,2 %). Naopak výhradní realizaci praktického výcviku pouze u zaměstnavatelů uvedlo pouze 11 škol (6 %). Převažující podíl praktického vyučování realizovaného přímo u zaměstnavatelů zmínila pak téměř třetina škol (31 %). **V rámci této otázky byly hodnoceny odpovědi 184 škol, pro které bylo dané téma relevantní.**

OTÁZKA: V SOUČASNÉ DOBĚ PROBÍHÁ PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ ŽÁKŮ NAŠICH UČEBNÍCH OBORŮ (UVEĎTE VARIANTU, KTERÁ NEJLÉPE ODPOVÍDÁ SITUACI NAPŘÍČ UČEBNÍMI OBORY VAŠÍ ŠKOLY A V SOUHRNU ZA CELOU DOBU ODBORNÉ PŘÍPRAVY)	POČET	PODÍL V %
Převážně ve škole	112	60,9 %
Převážně v podnicích	57	31,0 %
Výhradně v podnicích	11	6,0 %
Výhradně ve škole	4	2,2 %
Celkem	184	

Graf: Místo realizace praktického vyučování žáků učebních oborů

4.5 Potenciál další nebo intenzivnější spolupráce škol a zaměstnavatelů

Zástupci školy popisovali i další „nadstandardní“ formy spolupráce se zaměstnavateli a zároveň hodnotili intenzitu a úroveň této spolupráce.

Společné definování parametrů oborů a odborné přípravy

Více než polovina škol (56,6 %) společně se zaměstnavateli definuje parametry oborů a odborné přípravy tak, aby byly v souladu s potřebami podniků a vzdělávacími požadavky kladenými na školu. Většina z nich chce právě tuto formu spolupráce ještě více posílit. Přes 30 % škol tuto formu spolupráce zvažuje.

OTÁZKA: SPOLEČNÁ PRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI NAD PARAMETRY OBORŮ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY TAK, ABY BYLY V SOULADU S JEJICH POTŘEBAMI A VZDĚLÁVACÍMI POŽADAVKY KLADEnými NA ŠKOLU	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	113	41,5 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolečně pracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	82	30,1 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	41	15,1 %

OTÁZKA: SPOLEČNÁ PRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI NAD PARAMETRY OBORŮ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY TAK, ABY BYLY V SOULADU S JEJICH POTŘEBAMI A VZDĚLÁVACÍMI POŽADAVKY KLADEnými NA ŠKOLU	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	36	13,2 %
Celkem	272	100 %

Přesun odborného výcviku učňů do podnikového prostředí

Více než dvě pětiny škol (43 %) se snaží o přesun odborného výcviku učňů do podnikového prostředí v maximální možné míře, přičemž polovina z nich by ráda ještě posílila rozsah či úroveň této spolupráce. Další desetina škol (10,7 %) předpokládá, že tuto formu spolupráce bude chtít v dohledné době navázat.

OTÁZKA: PŘESUN ODBORNÉHO VÝCVIKU UČŇŮ DO PODNIKOVÉHO PROSTŘEDÍ V MAXIMÁLNÍ MOŽNÉ MÍŘE (OMEZENÍ KLADOU JEN PODMÍNKY PODNIKU A DALŠÍ POŽADAVKY NA VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ)	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	126	46,3 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	62	22,8 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	55	20,2 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	29	10,7 %
Celkem	272	100 %

Odborná příprava žáků pro jednoho zaměstnavatele po celou dobu studia

Třetina škol (32,7 %) uvádí, že odborná příprava žáků probíhá pro konkrétního jednoho zaměstnavatele po celou dobu trvání studia přímo v prostředí daného podniku, přitom více než polovina z nich by chtěla spolupráci v této oblasti ještě posílit. Zahájení spolupráce v této oblasti zvažuje téměř pětina škol (18,8 %).

OTÁZKA: ODBORNÁ PŘÍPRAVA ŽÁKŮ PRO KONKRÉTNÍHO ZAMĚSTNAVATELE A PO CELOU DOBU TRVÁNÍ OBORU V PROSTŘEDÍ DANÉHO PODNIKU (BEZ ROTACE ŽÁKA MEZI ZAMĚSTNAVATELI)	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	132	48,5 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	52	19,1 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	51	18,8 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	37	13,6 %
Celkem	272	100 %

Realizace odborné přípravy žáků v podnikovém prostředí od 1. ročníku

Téměř třetina škol (30,1 %) podporuje již v prvním ročníku studia realizaci odborné přípravy žáků v podnikovém prostředí. Další více než desetina škol (12,9 %) připouští tuto formu spolupráce se zaměstnavateli v dohledné době.

OTÁZKA: PODPORA REALIZACE ODBORNÉ PŘÍPRAVY ŽÁKA V PODNIKOVÉM PROSTŘEDÍ (ALESPOŇ DO URČITÉ MÍRY) JIŽ V 1. ROČNÍKU	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	155	57,0 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	47	17,3 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	35	12,9 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	35	12,9 %
Celkem	272	100 %

Poskytování stipendií a pomoci žákům zaměstnavateli

Více než dvě pětiny škol (42,6 %) uvádí, že zaměstnavatelé poskytují jejich žákům stipendia a další pomoc související s dlouhodobou spoluprací v oblasti odborné přípravy žáků a možnosti jejich následného zaměstnání v příslušných podnicích. Tato forma spolupráce je školami zřejmě vnímána jako velmi atraktivní, protože další dvě pětiny škol (40,1 %) mají zájem o její brzké navázání.

OTÁZKA: PODPORA POSKYTOVÁNÍ STIPENDIÍ A POMOCI ŽÁKŮM ZAMĚSTNAVATELI JAKO PRINCIPU JEJICH DLOUHODOBÉ SPOLUPRÁCE PŘI ODBORNÉ PŘÍPRAVĚ A MOŽNOSTI NÁSLEDNÉHO ZAMĚSTNÁNÍ	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	109	40,1 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	93	34,2 %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	47	17,3 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	23	8,5 %
Celkem	272	100 %

Zprostředkování odborné praxe žáků maturitních oborů

Většina škol (75 %) systematicky spolupracuje se zaměstnavateli při zprostředkování odborné praxe žáků maturitních oborů. Další desetina škol (9,9 %) aktuálně zvažuje systematickou spolupráci se zaměstnavateli při zprostředkování odborné praxe žáků maturitních oborů.

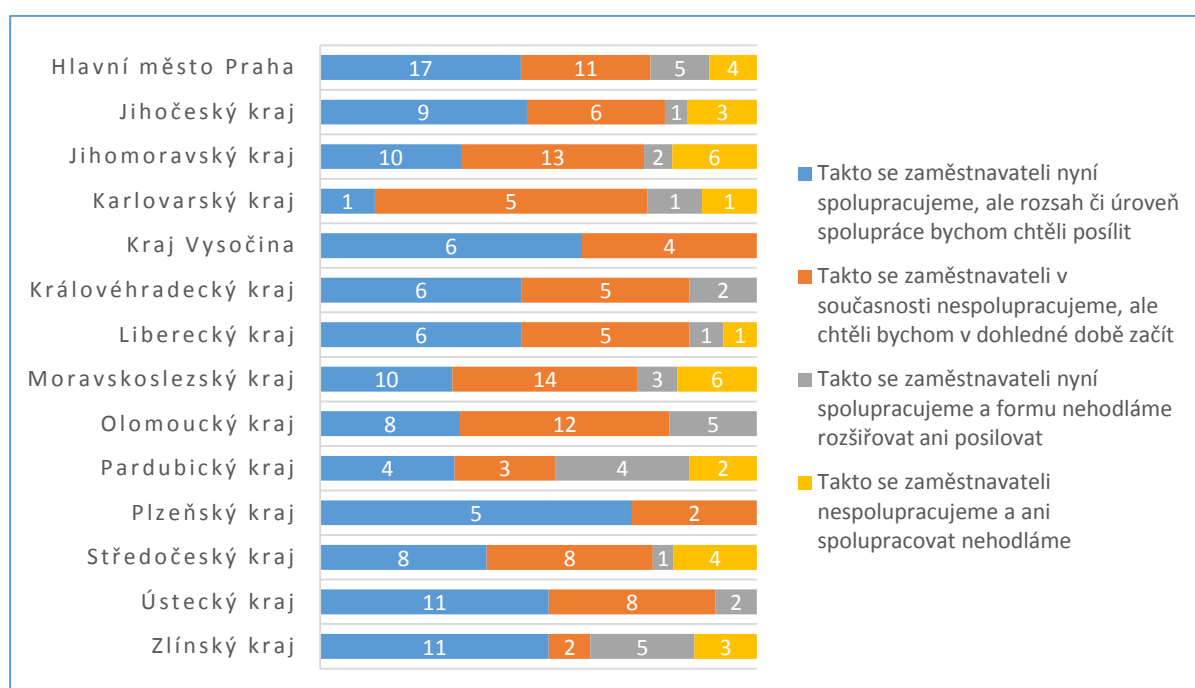
OTÁZKA: SYSTEMATICKÁ SPOLUPRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI PŘI ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ODBORNÉ PRAXE ŽÁKŮ MATURITNÍCH OBORŮ	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	127	46,7 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	77	28,3 %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	41	15,1 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	27	9,9 %
Celkem	272	100 %

Zapojení podnikových expertů do výuky žáků v teoretických předmětech

Více než polovina škol (52,9 %) zapojuje podnikové experty do výuky žáků v teoretických předmětech a většina z nich chce aktivity v této oblasti ještě více posílit. Další více než třetina škol (36 %) by chtěla v dohledné době využít zapojení podnikových expertů.

OTÁZKA: ZAPOJENÍ PODNIKOVÝCH EXPERTŮ DO VÝUKY ŽÁKŮ V TEORETICKÝCH PŘEDMĚTECH	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	112	41,2 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolečně pracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	98	36,0 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nebudujeme rozšiřovat ani posilovat	32	11,8 %
Takto se zaměstnavateli nespolečně pracujeme a ani spolupracovat nebudujeme	30	11,0 %
Celkem	272	100 %

Graf: Zapojení podnikových expertů do výuky žáků v teoretických předmětech

Účast podnikových odborníků u závěrečných zkoušek učebních oborů

Nadpoloviční většina škol (57,4 %) využívá účasti podnikových odborníků u závěrečných zkoušek učebních oborů. Více než pětina (21,3 %) škol by chtěla aktivity v této oblasti posílit. Podnikové experty v rámci této aktivity zatím nevyužívá a ani je nehodlá zapojit více než třetina škol (37,9 %).

OTÁZKA: ODBORNÍCI Z PODNIKŮ SE ÚČASTNÍ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK UČEBNÍCH OBORŮ	POČET	PODÍL V %
---	-------	-----------

OTÁZKA: ODBORNÍCI Z PODNIKŮ SE ÚČASTNÍ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK UČEBNÍCH OBORŮ	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	103	37,9 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	98	36,0 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	58	21,3 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	13	4,8 %
Celkem	272	100 %

Účast podnikových odborníků u profilových částí maturitních zkoušek

Téměř třetina škol (29,8 %) uvedla, že profilových částí maturitních zkoušek se účastní odborníci z podniků. Více než šestina (17,6 %) škol má zájem o vyšší účast podnikových expertů u maturitních zkoušek. Podobný počet škol (28,7 %) zatím nemá tuto formu spolupráce navázanu, ale rádi by to v dohledné době změnil.

OTÁZKA: ODBORNÍCI Z PODNIKŮ SE ÚČASTNÍ PROFILOVÝCH ČÁSTÍ MATURITNÍCH ZKOUŠEK	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	113	41,5 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	78	28,7 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	48	17,6 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	33	12,1 %
Celkem	272	100 %

Odborný rozvoj pedagogů ve spolupráci se zaměstnavateli

Více než dvě třetiny škol (68 %) spolupracují s podniky za účelem odborného rozvoje pedagogů školy při jejich účasti na vzdělávacích akcích, workshopech, exkurzích a stáži pedagogů školy

v podniku. Většina škol (54 %) by chtěla spolupráci v této oblasti ještě posílit. Pouze menšina škol (5,9 %) nemá o tuto formu spolupráce zájem.

OTÁZKA: KOOPERACE S PODNIKY ZA ÚČELEM ODBORNÉHO ROZVOJE PEDAGOGŮ ŠKOLY: VZDĚLÁVACÍ AKCE, WORKSHOPY, EXKURZE A STÁŽE PEDAGOGŮ ŠKOLY V PODNIKU	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	147	54,0 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolečně pracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	71	26,1 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nebudujeme rozšiřovat ani posilovat	38	14,0 %
Takto se zaměstnavateli nespolečně pracujeme a ani spolupracovat nebudujeme	16	5,9 %
Celkem	272	100 %

Zástupci zaměstnavatelů v poradním sboru školy

Více než dvě pětiny škol (41,5 %) nemají zástupce zaměstnavatelů v poradním sboru školy (popř. ve školské radě). Naopak téměř třetina škol (30,9 %) zástupce zaměstnavatelů v poradním sboru školy má a větší část z nich by chtěla rozsah či úroveň spolupráce v této oblasti posílit. Podobný počet škol (27,6 %) zástupce podniku v poradním sboru zatím nemá, ale rádi by jej zde v dohledné době měly.

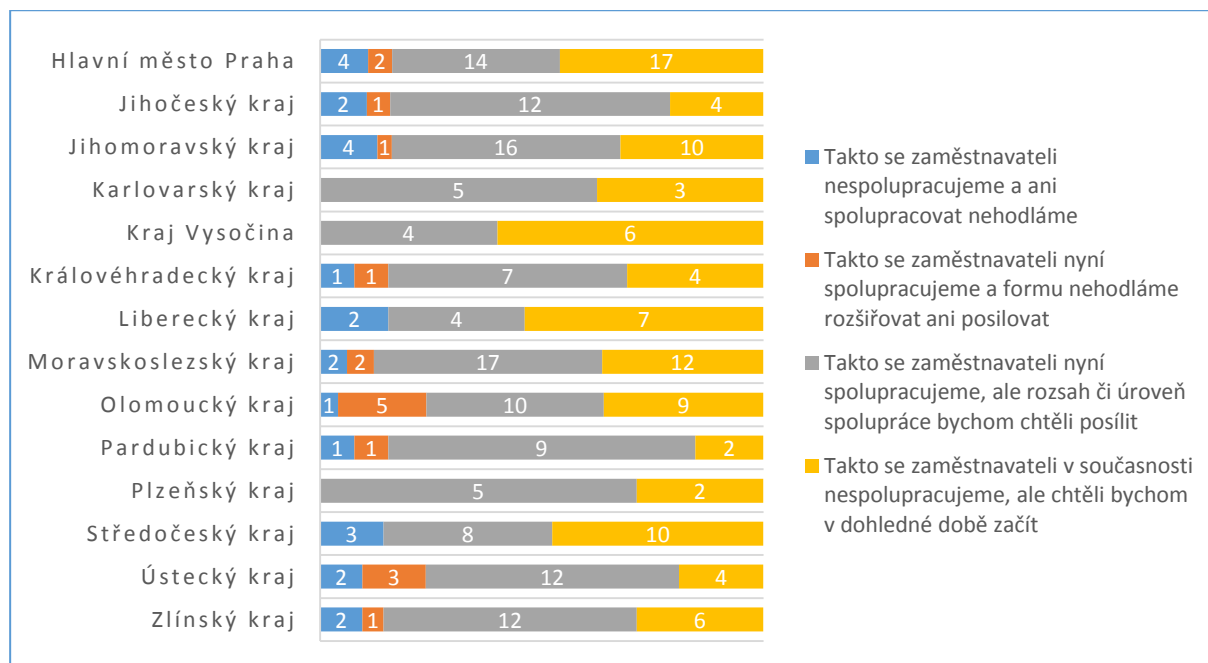
OTÁZKA: KOOPERACE S PODNIKY ZA ÚČELEM JEJICH ZASTOUPENÍ V PORADNÍM SBORU ŠKOLY SLOŽENÉM ZE ZAMĚSTNAVATELŮ (POKUD JE TAKOVÝ PORADNÍ SBOR USTAVEN), POPŘ. VE ŠKOLSKÉ RADĚ	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nespolečně pracujeme a ani spolupracovat nebudujeme	113	41,5 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolečně pracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	75	27,6 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	50	18,4 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nebudujeme rozšiřovat ani posilovat	34	12,5 %
Celkem	272	100 %

Materiální nebo finanční podpora škol

Nadpoloviční většina škol (55,9 %) je materiálně nebo finančně podporována firmami, většina škol by ráda tuto formu spolupráce ještě posílila. Více než třetina škol (35,3 %) by ráda navázala spolupráci v této oblasti. Materiální anebo finanční podpora škol ze strany podniků je z pohledu škol velmi vítána, což dokazuje velmi nízký počet škol (8,8 %), které tuto formu podpory nevyužívají a ani využívat nechtějí.

OTÁZKA: KOOPERACE S PODNIKY ZA ÚČELEM FINANČNÍ A/NEBO MATERIÁLNÍ PODPORY ŠKOLY	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	135	49,6 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	96	35,3 %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	24	8,8 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	17	6,3 %
Celkem	272	100 %

Graf: Kooperace s podniky v oblasti finanční a/nebo materiální podpory školy

Spolupráce při definování koncepce rozvoje školy

Podniky se podílí na definování koncepce rozvoje školy u téměř dvou pětín škol (38,2 %), většina z nich by chtěla v této oblasti se zaměstnavateli spolupracovat ještě intenzivněji. Další více než dvě pětiny škol (42,3 %) by rády zapojily zástupce podniků do definování koncepce rozvoje školy. Pouze menšina škol (8,8 %) o tuto formu spolupráce nestojí.

OTÁZKA: KOOPERACE S PODNIKY PŘI DEFINOVÁNÍ KONCEPCE ROZVOJE ŠKOLY	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	115	42,3 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	80	29,4 %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	53	19,5 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	24	8,8 %
Celkem	272	100 %

Zapojení podniků do propagačních a náborových aktivit školy a do kariérového poradenství

Většina škol (76,5 %) spolupracuje s podniky při školních propagačních akcích, aktivitách kariérového poradenství školy a při náborových aktivitách, drtivá většina z nich má zájem o rozšíření této spolupráce. Další necelá pětina škol (17,6 %) má zájem o zahájení spolupráce s podniky v této oblasti. Zájem o tuto formu spolupráce nemá pouze menšina škol (5,9 %).

OTÁZKA: SPOLUPRÁCE S PODNIKY PŘI ŠKOLNÍCH PROPAGAČNÍCH AKCÍCH, AKTIVITÁCH KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ ŠKOLY A PŘI NÁBOROVÝCH AKTIVITÁCH	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	173	63,6 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolupracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	48	17,6 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	35	12,9 %
Takto se zaměstnavateli nespolupracujeme a ani spolupracovat nehodláme	16	5,9 %

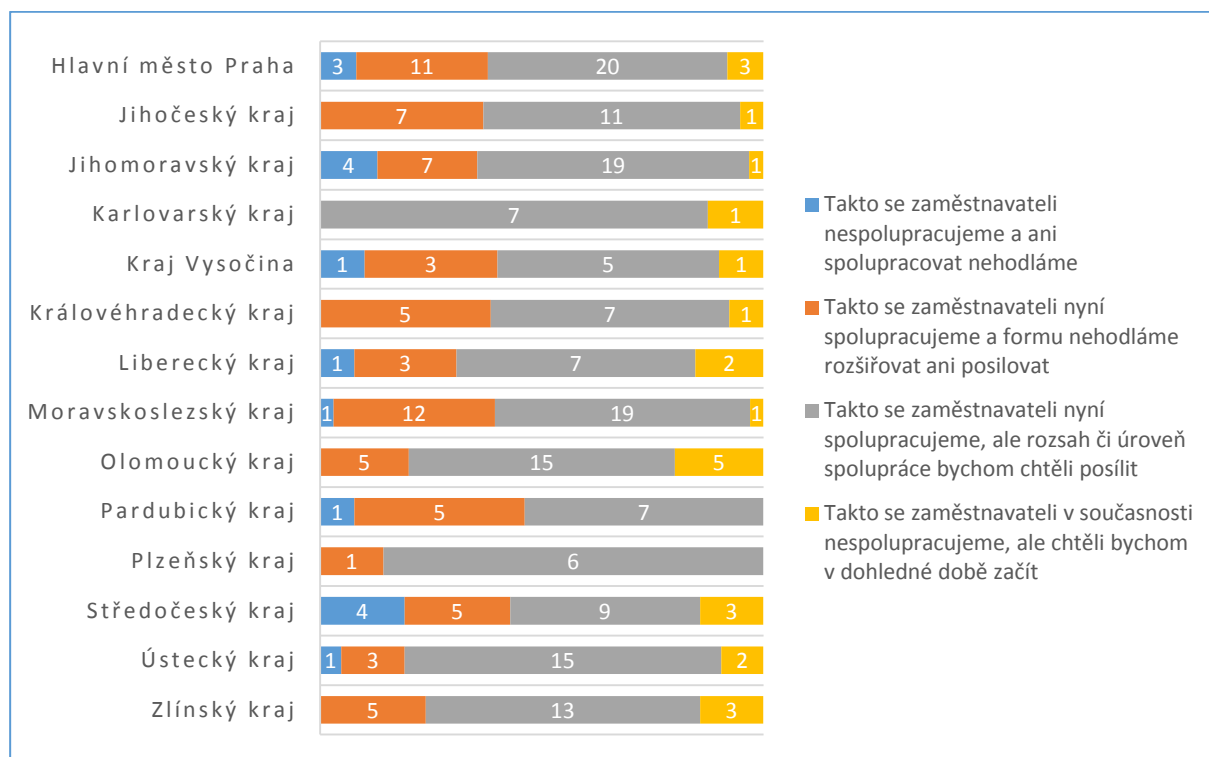
OTÁZKA: SPOLUPRÁCE S PODNIKY PŘI ŠKOLNÍCH PROPAGAČNÍCH AKCÍCH, AKTIVITÁCH KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ ŠKOLY A PŘI NÁBOROVÝCH AKTIVITÁCH	POČET	PODÍL V %
Celkem	272	100 %

Možnost krátkodobé práce u kooperujících podniků

Žáci drtivé většiny škol (85,3 %) mají možnost pracovat krátkodobě u kooperujících podniků v oblastech, které souvisí s jimi studovaným oborem. Většina škol by však přivítala ještě širší nabídku krátkodobých pracovních příležitostí pro žáky. Další necelá desetina škol (8,8 %) by ráda tuto možnost svým žákům nabídla.

OTÁZKA: SPOLUPRÁCE S PODNIKY V OBLASTI NABÍDKY KRÁTKODOBÝCH PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÁKŮM ŠKOLY (LETNÍ BRIGÁDY) A TO V OBLASTI SOUVISEJÍCÍ S OBOREM ŽÁKŮ	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	160	58,8 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme rozšiřovat ani posilovat	72	26,5 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolečně pracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	24	8,8 %
Takto se zaměstnavateli nespolečně pracujeme a ani spolupracovat nehodláme	16	5,9 %
Celkem	272	100 %

Graf: Spolupráce s podniky v oblasti nabídky krátkodobých pracovních příležitostí žákům školy (letní brigády) a to v oblasti související s oborem žáků

Další vzdělávání

Necelá polovina škol (44,9 %) spolupracuje s podniky v oblasti dalšího vzdělávání. Jedná se o různé formy spolupráce od realizace vzdělávacích kurzů až po přezkoušení budoucích nebo stávajících zaměstnanců podniků z profesních kvalifikací. Většina škol by navíc ráda tuto formu spolupráce rozšířila. Více než čtvrtina škol (27,6 %) chce navázat spoluprací v této oblasti. Jedná se o velmi atraktivní formu spolupráce mezi školskou a podnikovou sférou.

OTÁZKA: SPOLUPRÁCE ŠKOLY S PODNIKY V OBLASTI DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ (NAPŘ. ŠKOLA ZKOUŠÍ Z PROFESNÍCH KVALIFIKACÍ VYUŽITELNÝCH PODNIKEM V RÁMCI NÁRODNÍ SOUSTAVY KVALIFIKACÍ A/NEBO REALIZUJE PŘÍSLUŠNÉ VZDĚLÁVACÍ A REKVALIFIKAČNÍ KURZY)	POČET	PODÍL V %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme, ale rozsah či úroveň spolupráce bychom chtěli posílit	102	37,5 %
Takto se zaměstnavateli v současnosti nespolutracujeme, ale chtěli bychom v dohledné době začít	75	27,6 %
Takto se zaměstnavateli nespolutracujeme a ani spolupracovat nehodláme	75	27,6 %
Takto se zaměstnavateli nyní spolupracujeme a formu nehodláme	20	7,4 %

OTÁZKA: SPOLUPRÁCE ŠKOLY S PODNIKY V OBLASTI DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ (NAPŘ. ŠKOLA ZKOUŠÍ Z PROFESNÍCH KVALIFIKACÍ VYUŽITELNÝCH PODNIKEM V RÁMCI NÁRODNÍ SOUSTAVY KVALIFIKACÍ A/NEBO REALIZUJE PŘÍSLUŠNÉ VZDĚLÁVACÍ A REKVALIFIKAČNÍ KURZY)	POČET	PODÍL V %
rozšiřovat ani posilovat		
Celkem	272	100 %

4.6 Překážky rozvoje spolupráce škol se zaměstnavateli

Zástupci škol identifikovali překážky bránící jejich intenzivnější spolupráci s podniky, které vnímají:

- na straně celkového nastavení systému odborného vzdělávání v České republice,
- na straně samotné školy,
- na straně zaměstnavatelů.

Mohli přitom vybírat z více možností, popř. formou volné odpovědi doplnit či specifikovat svou odpověď.

4.6.1 Překážky na straně nastavení systému odborného vzdělávání v ČR

Z hlediska nastavení systému odborného vzdělávání v ČR je za **největší překážku vnímáno slabé postavení zaměstnavatelů v tomto systému**. Tento názor zastává téměř polovina škol (46,3 %). Dvě pětiny škol (40,8 %) **postrádají existenci odborných poradenských kapacit pro oblast spolupráce škol a zaměstnavatelů**. Podobný počet škol (39 %) upozorňuje na nedostatečný rozsah daňových odpočtů, které by mohly zaměstnavatele motivovat. Plnohodnotný duální systém odborného vzdělávání postrádá téměř třetina škol (31,6 %).

OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI NA STRANĚ CELKOVÉHO NASTAVENÍ SYSTÉMU ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR POVAŽUJEME (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET	PODÍL V %
Postavení zaměstnavatelů v systému odborného vzdělávání v ČR je slabé, což snižuje jejich motivaci se do spolupráce se školami zapojit	126	46,3 %
V ČR chybí kapacity, které by podnikům radily s tím, co spolupráce se školami obnáší, a které by fungovaly jako mediátor procesu spolupráce	111	40,8 %
Rozsah daňových odpočtů na realizaci praktického vyučování u zaměstnavatelů je nízký, a to snižuje jejich motivaci spolupracovat	106	39,0 %

OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI NA STRANĚ CELKOVÉHO NASTAVENÍ SYSTÉMU ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR POVAŽUJEME (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET	PODÍL V %
V ČR chybí duální systém odborného vzdělávání po vzoru např. Německa nebo Rakouska (obdobně jako na Slovensku od roku 2015) a měl by být zaveden reformou odborného vzdělávání	86	31,6 %
Nevidíme žádné překážky rozvoje spolupráce škol se zaměstnavateli	69	25,4 %
Struktura oborů nedostatečně odpovídá potřebám pracovního trhu, v důsledku toho do požadovaných oborů vstupuje málo žáků	68	25,0 %
Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu odborných maturitních oborů (kat. M) je nízký a měl by být navýšen	63	23,2 %
V ČR chybí specializovaná výuková centra, kde by školy mohly realizovat výuku drahých technologií, kterými zaměstnavatelé nedisponují	59	21,7 %
Jiné bariéry	43	15,8 %
Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu učebních oborů (kat. E, H) je nízký a měl by být navýšen	20	7,4 %
Podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu učebních oborů s maturitou (kat. L) je nízký a měl by být navýšen	19	7,0 %
Celkem	272	

4.6.2 Překážky na straně školy

Školy nejčastěji (45,6 %) uvádí, že na své straně nevnímají žádné překážky spolupráce se zaměstnavateli. Téměř dvě pětiny škol (39,3 %) **si stěžují na obtížnou koordinaci odborné přípravy žáků v různých podnicích s obdobími školní výuky**. Podobný počet škol (39 %) má nedostatečné personální kapacity na řešení velkého množství různorodých požadavků zaměstnavatelů na spolupráci.

OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE ZAMĚSTNAVATELI NA STRANĚ ŠKOLY POVAŽUJEME (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET	PODÍL V %
Na straně školy nevidíme žádné překážky rozvoje spolupráce se zaměstnavateli	124	45,6 %
Je velmi obtížné organizačně skloubit odbornou přípravu žáků v různých	107	39,3 %

OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE ZAMĚSTNAVATELI NA STRANĚ ŠKOLY POVAŽUJEME (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET	PODÍL V %
podnicích s obdobími školní výuky, např. s ohledem na skladbu tříd a/nebo v případech, kdy kapacity požadavků zaměstnavatelů překračují kapacity žáků		
Škola má nedostatečné personální kapacity na řešení velkého množství různorodých požadavků zaměstnavatelů na spolupráci	106	39,0 %
Škola potřebuje posílit kvalifikaci pedagogů, zvláště v případech odborných předmětů; vzniká problém s výukou zastaralých poznatků a/nebo nezachycení současných trendů a technologií	99	36,4 %
Jiné bariéry	28	10,3 %
Naše škola doposud nevěnovala dostatečnou pozornost rozvoji spolupráce se zaměstnavateli, chceme být v tomto aktivnější	9	3,3 %
Celkem	272	

4.6.3 Překážky na straně zaměstnavatelů

Na straně firem je nejčastěji uváděnou překážkou (55,9 %) jejich **nerealistická představa o rozsahu odborné přípravy probíhající v podnicích**. Téměř polovina škol (45,6 %) uvádí nesoulad s představami firem a organizačními a právní podmínky odborné přípravy žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Téměř stejný počet škol (44,9 %) zmiňuje nerelevantní očekávání podniků týkající se počtu žáků zapojených do odborné přípravy u konkrétního zaměstnavatele.

OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE ZAMĚSTNAVATELI NA STRANĚ ŠKOLY POVAŽUJEME (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET	PODÍL V %
Představy zaměstnavatelů o spolupráci nejsou vždy realistické, pokud jde o rozsah odborné přípravy, která u nich může probíhat	152	55,9 %
Představy zaměstnavatelů nejsou vždy realistické, pokud jde o organizační a právní podmínky odborné přípravy žáků na pracovištích zaměstnavatelů	124	45,6 %
Představy zaměstnavatelů o spolupráci nejsou vždy realistické, pokud jde o počty žáků, které pro odbornou přípravu u nich může škola uvolnit	122	44,9 %
Představy zaměstnavatelů nejsou vždy realistické, pokud jde o požadavky na kapacity a náklady spojené s poskytováním odborné přípravy žáků na pracovištích zaměstnavatelů	72	26,5 %

OTÁZKA: ZA PŘEKÁŽKY ROZVOJE SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE ZAMĚSTNAVATELI NA STRANĚ ŠKOLY POVAŽUJEME (UVEĎTE VŠECHNY ODPOVĚDI, KTERÉ POKLÁDÁTE ZA RELEVANTNÍ)	POČET	PODÍL V %
Na straně zaměstnavatelů nevidíme žádné překážky spolupráce	58	21,3 %
Představy zaměstnavatelů nejsou vždy realistické, pokud jde o rychlost zahájení odborné přípravy žáků na pracovištích zaměstnavatelů	53	19,5 %
V minulosti jsme zaznamenali případ, kdy se zaměstnavatel v ekonomických problémech ukončil odbornou přípravu našich žáků na svém pracovišti	33	12,1 %
Jiné bariéry	33	12,1 %
Celkem	272	

Zástupci škol měli možnost dále upřesnit **jiné další bariéry**, které brání efektivní spolupráci škol a zaměstnavatelů. Z volných odpovědí byly identifikovány následující překážky širší spolupráce:

- administrativa spojená s daňovými odpočty,
- celková nekonceptnost systému odborného vzdělávání na národní úrovni,
- malý prostor pro kvalitní a intenzivnější kariérové poradenství,
- malý rozsah daňových odpočtů,
- náročnost organizace odborné přípravy v podniku,
- nedostatek mladých odborníků ve školství,
- neexistence legislativně zakotveného duálního systému,
- neexistence povinnosti zaměstnavatelů zapojit se do systému odborného vzdělávání,
- nerelevantní požadavky na kvalifikaci učitelů odborných předmětů,
- nezájem podniků o koncepční realizaci odborného vzdělávání,
- odborná příprava je limitována předepsaným RVP nebo ŠVP,
- podniky nemají nebo nejsou schopny zajistit instruktora odborné přípravy,
- předepsané RVP limituje možnosti realizace odborné praxe u konkrétních zaměstnavatelů,
- špatná finanční situace zaměstnavatelů,

- v daném oboru neexistují velcí ekonomicky silní zaměstnavatelé, tedy partneři pro školu,
- zájem a motivace žáků o obor nebo praxi,
- zaměstnavatelé cílí na okamžitý efekt spolupráce, nechtějí řešit koncepční otázky v řádu několika let (segment služeb).

4.7 Konkrétní stávající spolupráce škol se zaměstnavateli

Spolupráce škol a zaměstnavatelů týkající se odborné přípravy žáků je podle školského zákona ošetřena smlouvou o realizaci praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatele. Každé jednotlivé partnerství škola – zaměstnavatel ošetřuje příslušná smlouva. Školy uváděly konkrétní počet smluv, tedy jedinečných partnerství škola – zaměstnavatel.

Školy zapojené v rámci šetření mají uzavřeno celkem 8813 smluv. Šestina škol (15,4 %) nemá uzavřeno ani jednu smlouvu. Školy uváděly přesný číselný údaj o počtu smluv. Údaje byly pro lepší přehlednost zatříděny do intervalů. Nejčastějším intervalem je 11–20 smluv, což počet, který uvádí šestina škol (16,9 %). Žádnou smlouvu o spolupráci nemá uzavřena šestina škol (15,4 %), mezi nimi i všech 14 tzv. „čistých gymnázií“ (tedy gymnázií, které nevyučují žádné odborné obory v rámci integrace s odbornou školou). Celkem 18 škol (6,6 %) uvedlo počet uzavřených smluv vyšší než 100. Nejvyšší uváděný počet je 423 smluvních vztahů škola – spolupracující zaměstnavatelé.

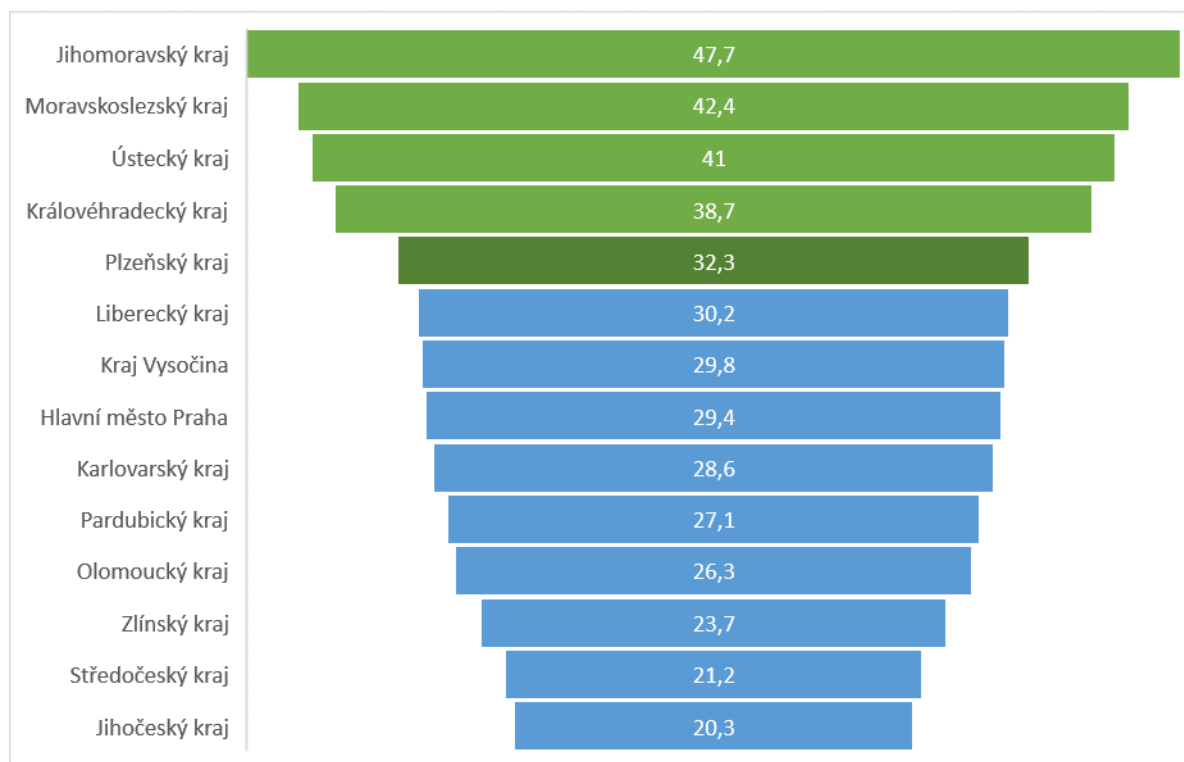
OTÁZKA: UVEĎTE ČÍSLEM POČET ZAMĚSTNAVATELŮ, SE KTERÝMI MÁTE PODEPSÁNY SMLOUVY O REALIZACI PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ NA PRACOVIŠTÍCH ZAMĚSTNAVATELE (DLE DEFINICE ŠKOLSKÉHO ZÁKONA)	POČET	PODÍL V %
0	42	15,4 %
1–5	31	11,4 %
6–10	33	12,1 %
11–20	46	16,9 %
21–30	32	11,8 %
31 - 40	23	8,5 %
50–59	21	7,7 %
60–79	14	5,1 %
80–99	12	4,4 %

OTÁZKA: UVEĎTE ČÍSLEM POČET ZAMĚSTNAVATELŮ, SE KTERÝMI MÁTE PODEPSÁNY SMLOUVY O REALIZACI PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ NA PRACOVÍŠTÍCH ZAMĚSTNAVATELE (DLE DEFINICE ŠKOLSKÉHO ZÁKONA)	POČET	PODÍL V %
100 a více	18	6,6 %
Celkem	272	

Průměrně na jednu školu připadá cca 32 smluv. Nejvyšší průměrný počet smluv na jednu školu je v Jihomoravském kraji (celkem 48 smluv na 1 školu). Naopak nejnižší počet je v Jihočeském kraji, kde na jednu školu připadá 20 smluv se zaměstnavateli.

KRAJ	POČET ŠKOL	POČET UVÁDĚNÝCH SMLUV	PRŮMĚRNÝ POČET SMLUV NA 1 ŠKOLU
Hlavní město Praha	37	1089	29,4
Jihočeský kraj	19	385	20,3
Jihomoravský kraj	31	1478	47,7
Karlovarský kraj	8	229	28,6
Kraj Vysočina	10	298	29,8
Královéhradecký kraj	13	503	38,7
Liberecký kraj	13	392	30,2
Moravskoslezský kraj	33	1399	42,4
Olomoucký kraj	25	658	26,3
Pardubický kraj	13	352	27,1
Plzeňský kraj	7	226	32,3
Středočeský kraj	21	445	21,2
Ústecký kraj	21	862	41,0
Zlínský kraj	21	497	23,7
Celkem	272	8813	32,4

Graf: Průměrný počet smluv o realizaci praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatele připadající na jednu školu v kraji

4.8 Další potenciál spolupráce škol se zaměstnavateli

Jednotlivé školy měly možnost vyjmenovat další zaměstnavatele, se kterými by rády navázaly hlubší spolupráci. V přehledu se objevují především významní zaměstnavatelé na národní úrovni, ale také podniky spíše regionálně významné. Bylo jmenováno celkem 40 konkrétních zaměstnavatelů, někteří z nich byli označeni více školami.

Některé školy neidentifikovaly konkrétní zaměstnavatele, ale definovaly svůj záměr obecněji, např.:

- Jakákoliv firma, která vnímá potřebu všeobecně vzdělaného člověka (gymnazisty) na trhu práce jako budoucí potenciál kreativního modifikovatelného jazykově vybaveného pracovníka s VŠ vzděláním.
- Máme zájem o spolupráci se všemi, kteří mají zájem se zapojit do spolupráce se školou.
- Organizace, které se zaměřují na podnikání v cestovním ruchu.
- Všechny firmy, které budou mít zájem o studenty Obchodní akademie, zahraničního obchodu a veřejnosprávní činnosti.
- Zahraniční firmy vyrábějící moderní lesnickou techniku: stroje a zařízení, softwary, moderní měřicí pomůcky na bázi GPS, drony apod.

4.9 Zájem o zapojení do pilotáže „prvků duálního vzdělávání“

Svaz průmyslu a dopravy v Moravskoslezském kraji úspěšně realizuje pilotáž rozšířeného praktického vzdělávání v reálném pracovním prostředí („pilotáž prvků duálního vzdělávání“). Bylo navázáno několik funkčních partnerství mezi odbornými školami a zaměstnavateli v regionu. Zkušenosti z této realizace by měly být využity v rámci širší pilotáže zavádění prvků duálního vzdělávání v dalších krajích ČR. Postupně by tak měla vznikat další funkční partnerství škol a zaměstnavatelů, v nichž bude probíhat rozšířené praktické vzdělávání v reálném pracovním prostředí.

V rámci dotazníkového šetření mohly školy zanechat svůj emailový kontakt v případě zájmu o zapojení do této pilotáže. Zájem deklarovalo celkem 78 škol, nejvíce (11) v Jihomoravském kraji.

KRAJ	POČET ŠKOL, KTERÉ MAJÍ ZÁJEM O ZAPOJENÍ DO PILOTÁŽE
Hlavní město Praha	8
Jihočeský kraj	4
Jihomoravský kraj	11
Karlovarský kraj	2
Kraj Vysočina	4
Královéhradecký kraj	2
Liberecký kraj	2
Moravskoslezský kraj	7
Olomoucký kraj	9
Pardubický kraj	7
Plzeňský kraj	3
Středočeský kraj	4
Ústecký kraj	8
Zlínský kraj	7

V závěrečné části dotazníku měly školy možnost formou volného textu upřesnit své odpovědi, doplnit další informace, položit dotazy nebo poslat své návrhy či dotazníky. Tuto možnost využilo celkem 77 respondentů. Jimi uvedené informace budou využitelné především ve fázi případné realizace pilotáže prvků duálního vzdělávání v jejich regionu, popř. přímo při komunikaci s těmito školami.

Většinou se jedná doplnění a podrobnější popis předchozích odpovědí, žádosti o konkrétní informace k případné pilotáži, ale také například negativní postoje k zavádění prvků duálního vzdělávání.

5 ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Výsledky obou dotazníkových šetření poukázaly na několik skutečností.

Průzkumy jednoznačně vyvrátily občas se objevující kritiku nedostatečné spolupráce středních škol a zaměstnavatelů

- Ze 103 oslovených zaměstnavatelů jich se středními školami v současnosti alespoň nějakou formou **spolupracuje 71 %** a dalších **18 % plánuje spolupráci navázat**.
- **Školy** s podniky kooperují dokonce v téměř **97 %** případů.
- Školy zapojené do průzkumu deklarovaly celkem **8 813 smluv** o realizaci praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatele, **v průměru 32 smluv na jednu školu**.

Kooperace podniků se školami má velký potenciál dalšího posilování

- V souvislosti s několikaletým ekonomickým růstem a nedostatkem kvalifikovaných pracovníků na trhu práce věnují firmy **žákům** středních škol **stále větší pozornost** jako jednomu z nejdůležitějších potenciálních zdrojů pracovních sil.
- Na druhé straně jsou školy ke spolupráci se zaměstnavateli více pobízeny **novými ustanoveními školského zákona**.
- Zapojené školy zmínily celkem 40 konkrétních zaměstnavatelů, s nimiž by chtěly navázat novou spolupráci. Někteří zaměstnavatelé byli uvedeni i více školami.
- Firmy zmínily celkem 47 konkrétních středních škol, s nimiž bych chtěly zahájit kooperaci

Firmy nejčastěji realizují ty formy kooperace, které umožňují osvojování potřebných kompetencí žáků

- Poskytují odborné praxe a odborný výcvik.
- Nabízí letní brigády související s obory žáků.

Angažmá firem v praktickém výcviku učňů se zvyšuje s velikostí zaměstnavatele

- Ve skupině respondentů mezi 250-1999 zaměstnanci je jen pětina firem, která nemá zájem vzdělávat učně.
- Ve skupině s **2000 a více** zaměstnanci jsou **výhradně podniky, které odborný výcvik poskytují**, případně chtějí tyto aktivity ještě více posílit.

Některé formy kooperace chtějí podniky posílit především

- Do budoucna **chtějí posílit spolupráci** zejména při **specifikaci oborů vzdělání tak, aby odpovídaly jejich potřebám**.
- Chtějí se ještě více než doposud věnovat **odbornému výcviku učňů** a intenzivněji se zapojovat do **kariérových, PR a náborových akcí partnerských škol**.

Prostor pro větší přesun odborného výcviku ze škol do podniků nechybí

- **61 % škol uvedlo, že praktické vyučování žáků učebních oborů** (v souhrnu za celou dobu odborné přípravy) **probíhá převážně ve škole**
- **jen 31 % škol s učebními obory potvrdilo převahu praktického vyučování ve spolupracujících podnicích**.

Motivace podniků podílet na úpravách školních vzdělávacích programů se potkává s připraveností škol revidovat ŠVP podle potřeb podniků

- Celkem **66 %** zaměstnavatelů deklarovalo zájem **spolupodílet se na školním standardu oboru**.
- Téměř **61 % škol** potvrdilo, že **je schopno na takový požadavek reagovat**, pokud by jej spolupracující zaměstnavatelé vnesli.

Podniky, které plánují zahájení nebo rozšíření spolupráce se školami, se mohou setkat s různými postoji škol k jejich požadavkům

- Pokud by zde byl ze strany podniků větší tlak na **podnikovou praxi již v prvním ročníku** (80 % firem zapojených do odborného výcviku, uvedlo, že výcvik učňů probíhá až ve druhých a třetích ročnících) bude reakce škol rozdílná. Zatímco **30 % škol s takovou variantou vůbec nepočítá**, 18 % škol je připraveno takový požadavek splnit a dalších **30 % již takto s podniky spolupracuje**.
- Obdobně to platí u případného požadavku na **odbornou přípravu žáka po celou dobu trvání oboru v daném podniku a pro daný podnik**. Zatímco pětina škol tuto možnost vůbec nenabízí a dalších 30 % škol ji realizuje pouze pro minimum spolupracujících podniků, u dalších 30 % škol se takto spolupracuje se všemi nebo většinou podniků. U zbývajících pětiny škol takový případ doposud nenastal, ale škola deklarovala připravenost situaci řešit.

Ve vnímání bariér rozvoje vzájemné spolupráce, které mají systémový charakter, se obě skupiny respondentů často liší

- Strukturu oborů neodpovídající potřebám pracovního trhu vnímá jako problém 62 % firem, ale jen čtvrtina zapojených škol.
- **Velké rozdíly také panují v názorech na potřebu navýšení podílu praktického vyučování** v oborech s odborným výcvikem. U učebních oborů by si navýšení podílu praxe přálo 31 % podniků, ale pouze 7 % škol.

Na některých systémových bariérách se podniky a školy shodují

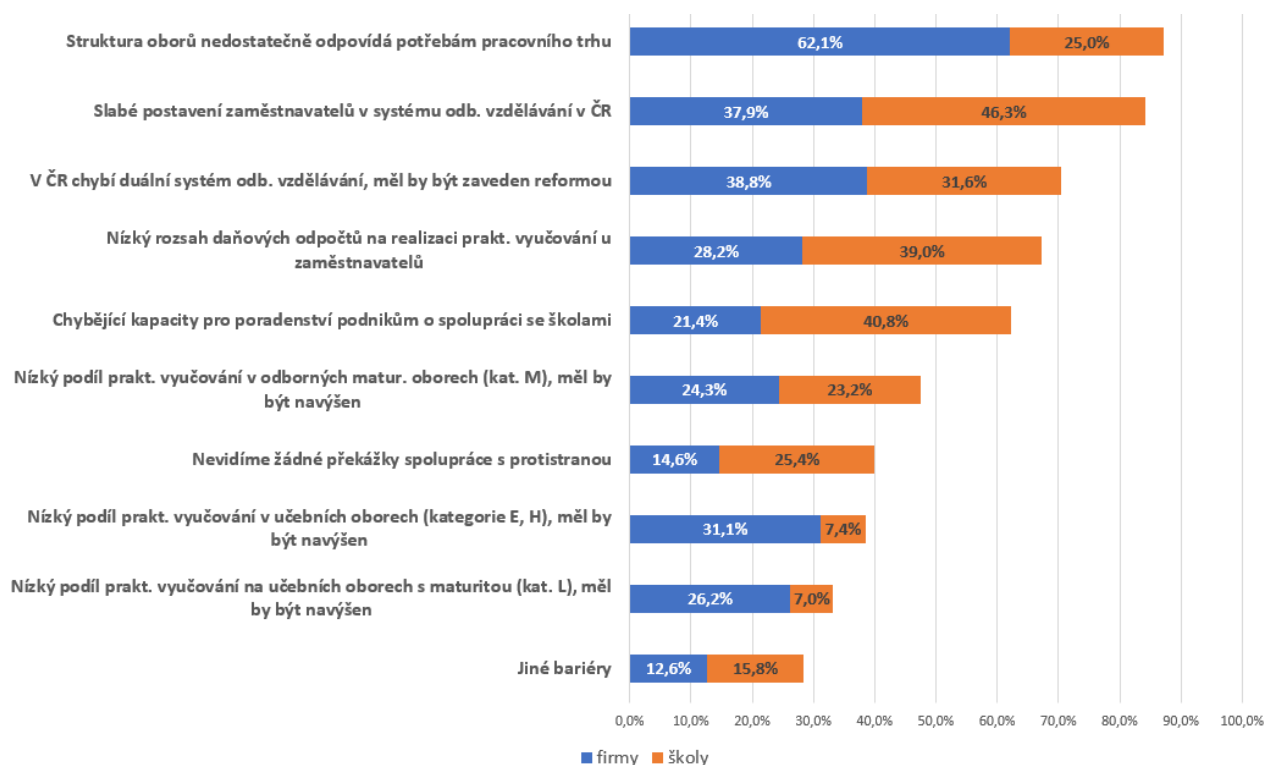
- Vyrovnanější poměry byly zaznamenány u překážky „**slabé postavení zaměstnavatelů v systému odborného vzdělávání**“, kde překvapivě tuto bariéru zvolil větší podíl škol než zaměstnavatelů (46 % škol, resp. 38 % firem).
- Rovněž problém malého podílu praxe u odborných maturitních oborů vnímají obě skupiny téměř shodně (24 % firem, 23 % škol).
- **Dále uvedlo 39 % zaměstnavatelů, že v ČR chybí duální systém odborného vzdělávání** po vzoru např. Německa nebo Rakouska (obdobně jako na Slovensku od roku 2015) a měl by být zaveden reformou odborného vzdělávání. **Stejný názor zastává téměř 32 % škol.**
- Podíl firem, kterým v ČR chybí duální systém odborného vzdělávání, se zvyšuje s velikostí podniku.

V ČR nadále přetrvává malé povědomí o parametrech duálního systému odborného vzdělávání a přípravy

- Přestože 32 % škol je přesvědčeno, že v ČR byl měl být zaveden duální systém odborného vzdělávání, paradoxně pouze 7 % škol se domnívá, že podíl praktického vyučování na celkovém rozsahu učebních oborů je nízký a měl by být navýšen.

- Podíl praxe na skladbě učebních oborů v zemích s duálními systémem je přitom podstatně vyšší než v ČR (kolem 75-80 %).

Celkové srovnání vnímání systémových bariér spolupráce podniků a škol je shrnuto v následujícím grafu.

3 nejčastější překážky spolupráce u protistrany

Nejčastější překážky pro spolupráci na straně škol – jak je vnímají firmy	Nejčastější překážky pro spolupráci na straně firem – jak je vnímají školy
• Podle 36 % firem jsou školy celkově málo aktivní, pokud jde o rozvoj spolupráce s podniky • 31 % podniků uvedlo, že školy pro odbornou přípravu v daném podniku uvolňují málo žáků • 26 % firem nevnímá žádné překážky spolupráce na straně vzdělavatelů	• 56 % škol uvedlo, že představy zaměstnavatelů o spolupráci nejsou vždy realistické, pokud jde o rozsah odborné přípravy, která u nich může probíhat • Nerealistické představy firem o organizačních a právních podmínkách odborné přípravy žáků na pracovištích zaměstnavatelů zmínilo 46 % škol • 45 % škol uvedlo, že podniky nemají reálnou představu o počtech žáků, které pro odbornou přípravu u nich může škola uvolnit

3 nejčastější překážky spolupráce u vlastní organizace

Nejčastější překážky pro spolupráci na straně škol – jak je vnímají školy	Nejčastější překážky pro spolupráci na straně firem – jak je vnímají firmy
• 39 % škol přiznalo, že je velmi obtížné organizačně sladit odbornou přípravu žáků v různých podnicích s obdobími školní výuky • 39 % vzdělavatelů zmínilo nedostatečné vlastní personální kapacity na řešení velkého množství různorodých požadavků zaměstnavatelů na spolupráci • 36 % škol by potřebovalo posílit kvalifikaci pedagogů, především v odborných předmětech Celkem 46 % škol na své straně nevnímá žádné překážky spolupráce.	• 43 % firem zmínilo nedostatek personálních kapacit na pracovníky odpovědné za spolupráci se školami a na instruktory žáků • 19 % zaměstnavatelů není dostatečně prostorově vybaveno, proto by zde neměla kde probíhat odborná příprava učňů • 20 % podniků přiznává nedostatek finančních prostředků na pokrytí nákladů, které by se spoluprací se školami byly spojeny Celkem 42 % firem na své straně nevnímá žádné překážky spolupráce.